

ÖVERSIKTSPLAN 2013

KRISTIANSTADS KOMMUN

UTLÅTANDE

av inkomna synpunkter på
utställningsförslaget
ÖVERSIKTSPLAN 2012, KS 2012-04-18

Antagen av
Kommunfullmäktige 2013-03-12

INNEHÅLL

1 Utställningens genomförande s. 3

2 Sammanfattning s. 3

3 Inkomna synpunkter s. 4

- 3.1 Myndigheter, verk och regionala samt nationella instanser s. 4
- 3.2 Grannkommuner s. 12
- 3.3 Nämnder, förvaltningar inom Kristianstads kommun s. 13
- 3.4 Grupperade synpunkter s. 14
  - 3.4.1 Arkelstorp s. 14
  - 3.4.2 Degeberga s. 17
  - 3.4.3 Fjälkinge s. 20
  - 3.4.4 Tollarp s. 20
  - 3.4.5 Åhus s. 22
- 3.5 Övriga föreningar, företag och organisationer s. 24
- 3.6 Övriga, enskilda personer s. 34
- 3.7 Politiska grupper s.39

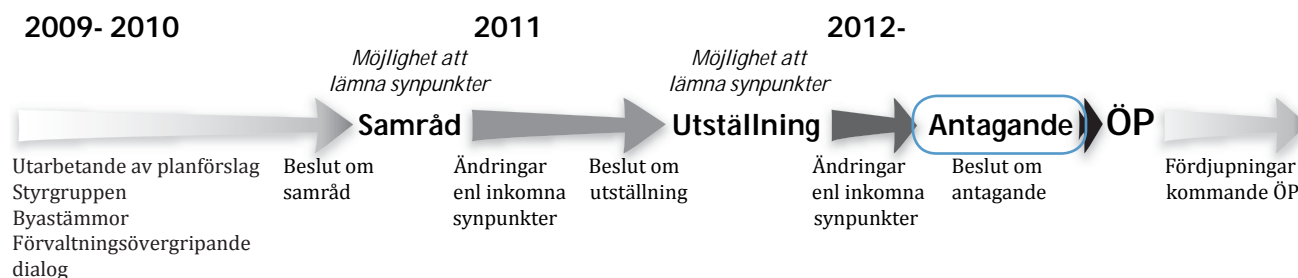
En översiktsplan

Processen för upprättandet av översiktsplanen regleras i Plan- och bygglagen och kan sammanfattas i tre skeden;

Samråd - Ett första förslag till översiktsplan presenterades i en samrådshandling,

Utställning - Ett, utifrån under samrådet inkomna synpunkter, reviderat förslag till översiktsplan presenterades i en utställningshandling.

Antagande - Planförslaget revideras utifrån på nytt inkomna synpunkter till antagandehandling som antas av Kommunfullmäktige i början av 2013.

Processen med att arbeta fram en översiktsplan delas in i samråd, utställning och antagande. Handlingen du håller i handen hör till antagandeskedet.

Ta del av kompletta handlingar och mer information på www.kristianstad.se/op2013

1 UTSTÄLLNINGENS GENOMFÖRANDE

Kommunstyrelsen beslutade 2012-04-18 att förslaget till översiktsplan "Översiktsplan 2012, Kristianstads kommun, utställningshandling" skulle på utställning under perioden 2012-05-07 – 2012-07-09.

Utställningen gav myndigheter, statliga verk, grannkommuner, företag, föreningar, boende och andra berörda en andra möjlighet att formellt lämna synpunkter på innehållet. Utställningsförslaget skickades ut till 98 olika instanser och fanns att läsa på stadsbyggnadskontoret, Kommunledningskontoret, kommunens alla bibliotek, naturum Vattenriket, Skånehuset och på hemsidan.

Ett öppet hus hölls för kommunens förvaltningar och en information i Kommunfullmäktige. Dessutom bjöd kommunen in allmänheten för diskussion vid sex stycken tillfällen, ett i varje basort på eftermiddag/kväll utanför ortens livsmedelsbutik. Kommunen var representerad med både politiker och tjänstemän. Platsen utanför livsmedelsbutiken fungerade som en god mötesplats och plattform för dialog. I varje ort besöktes "översiktsplanetältet" av fler jämfört med samrådsmötena som hölls i t ex skolornas lokaler under samrådet december 2010 till februari 2011. Framförallt märktes en stor skillnad i en ökning av antalet barn, kvinnor och småbarnsföräldrar.

Intresset för översiktsplanen var under utställningen stort och många viktiga synpunkter inkom. Dessa har sammanställts och kommenterats i detta utlåtande enligt PBL 3 kap 17 §. Översiktsplanens antagandehandling "Översiktsplan 2013" är ett resultat av avvägningen mellan inkomna synpunkter och de övriga allmänna intressena.

2 SAMMANFATTNING

Färre och mindre omfattande synpunkter inkom under utställningen än under samrådet. Det allmänheten främst lämnade synpunkter på var de områden som pekats ut för ny bebyggelse samt vindkraftsområden. Mindre justeringar har gjorts i basorternas utvecklingsförslag. Som exempel kan nämnas; gångstråket på Oppmannasjöns östra sida har tagits bort, vissa av utredningsområdena i Önnestad och Fjälkinge har förtydligats, strategiskt gc-stråk mellan Bjärlöv och Östra Göinge, bullerfria områden har reviderats till att inte överlappa vindbruksområden och att spridd bebyggelse ej får störa rationellt brukande av marken. En hel del förtydliganden, i form av redaktionella justeringar, har gjorts så att syftet tydligare framgår.

Även förtydliganden på markanvändningskartan har gjorts, bl a genom att en sammanfattning av ställningstaganden från planbeskrivningen nu finns med på kartan. Nytt på markanvändningskartan är även (ställningstagandet fanns med i samrådshandlingen men inte utskrivna på markanvändningskartan) att kommunal naturvårdsfond och jordbruksmark klass 8-9 nu finns med.

Enligt PBL 3 kap 16 § ska Länsstyrelsen avge ett granskningsyttrande och stadsbyggnadskontoret och kommunledningskontoret kunde konstatera att Länsstyrelsen inte tidigare hade framfört flertalet av synpunkterna i sitt samrådsyttrande eller i de efterföljande diskussionerna som har hållits mellan kommunen och Länsstyrelsen inför utställning. Under hösten 2012 har kommunen och Länsstyrelsen träffats tre gånger inför antagandet av översiktsplanen. Det har inneburit att vissa förtydliganden har gjorts i text och kartor mellan utställning och antagande men inga nya ställningstaganden har tillförts och inga ställningstaganden har tagits bort.

3 INKOMNA SYNPUNKTER

Yttranden i kap 3.1-3.3 återges i sin helhet (med vissa förkortningar, upprepningar och bakgrundsbeskrivningar borttagna). I kap 3.4- 3.7 är yttrandena sammanfattade. Yttrandena finns att läsa i sin helhet på stadsbyggnadskontoret.

3.1 MYNDIGHETER, VERK SAMT REGIONALA OCH NATIONELLA INSTANSER

Länsstyrelsen i Skåne län

Granskning av översiktsplan 2012 Kristianstads kommun

Kristianstads kommun har till Länsstyrelsen översänt förslag till översiktsplan för Kristianstads kommun, Översiktsplan 2012, för utställning enligt 4 kap 3 § Plan- och bygglagen (PBL 1987:10, här hänvisad till som ÄPBL).

Under utställningstiden ska Länsstyrelsen enligt 4 kap 9 § ÄPBL avge ett granskningsyttrande över planförslaget. Av yttrandet ska det framgå om:

- förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap miljöbalken (MB)
- förslaget kan medverka till att en miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap MB inte följs,
- redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap 18 § första stycket MB (strand-skyddsområde),
- sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
- bebyggelsen blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Granskningsyttrandet skall i enlighet med bestämmelserna i 4 kap 2 § ÄPBL fogas till översiktsplanen. Den antagna översiktsplanen (ÖP) skall sedan spridas till sådana myndigheter och övriga som har väsentligt intresse av ÖP och som använder den som beslutsunderlag.

Kommunen har identifierat tre utmaningar som den kommunövergripande översiktsplanen ska fokusera på; att stärka kommunens position i regionens utveckling, främja stad och landsbygd i balans samt att attrahera fler boende och verksamheter. Utmaningarna bemöts genom att kommunen ska:

- dra fördel av sina geografiska förutsättningar i all markanvändning,
- stärka basorterna som servicenoder,
- se staden Kristianstad som ett nav i utvecklingen,
- utveckla och förbättra ett antal viktiga vägar och järnvägar samt,
- förstärka ett antal stråk genom att koncentrera nyetableringar längs med dessa.

Den markanvändning som föreslås redovisas i markanvändningskartan och här vill kommunen synliggöra de viktigaste prioriteringarna men även uppmärksamma möjliga konflikter mellan allmänna intressen. Vilket intresse som är viktigast och ska gå före det andra avgörs enligt planförslaget i ett skede när djupare studier för mindre avgränsat område blir aktuellt.

Länsstyrelsens ställningstagande

Länsstyrelsen konstaterar att de i översiktsplanen uttalade målsättningarna och förslagen till fortsatt arbete generellt är mycket goda och visar på en hög ambitionsnivå för viljan att få en positiv utveckling i hela kommunen. Kommunen har haft ett gediget kunskapsunderlag och flera analyser som underlag för översiktsplanen, inte minst genom tidigare framtagna program och strategiska dokument. Kommunens förutsättningar och dess roll i ett regionalt sammanhang beskrivs på ett bra sätt. Generellt har kommunen för föreslagna utbyggnadsområden på ett överskådligt sätt redovisat potentiella konflikter och frågor som kräver fortsatt utredning vid kommande planläggning. Länsstyrelsen anser att planhandlingarnas beskrivning av förutsättning och allmänna intressen har gjorts på ett bra sätt.

Länsstyrelsen konstaterar dock att flera av de grundläggande kraven på en kommunövergripande översiktsplan inte uppfylls. Detta eftersom förslaget enbart redovisar grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden inom de sk basorterna samt längs Åhuskusten. Utanför dessa områden ges riktlinjer avseende:

- bullerfritt friluftsområde,
- översvämningssytor kring Helge å,
- korridorer för infrastruktur samt,
- vindbruksområden lämpliga för större och mindre etableringar.

Utifrån planhandlingar kan Länsstyrelsen enbart ta ställning till frågor där planhandlingarna beskriver tydliga ställningstaganden.

Kommentar: Konstaterandet av att flera av de grundläggande kraven inte uppfylls framförs för första gången till kommunen. Inget av detta nämndes i samrådsyttrandet och kommunen har därför svårt att förhålla sig till ett sådant ställningstagande. Under året som gått mellan samråd och utställning träffades kommunen och Länsstyrelsen den 12 maj 2011 och 16 februari 2012 för att diskutera översiktsplanens framskridande. Kommunen vill framföra stark kritik mot bristen på Länsstyrelsens interna avstämning och på att inga indikationer på synpunkterna ovan har framförts under arbetets gång. Länsstyrelsen har skyldighet enligt ÄPBL 4 kap 5 § att tillhandahålla underlag för kommunens bedömningar. Är det så att Länsstyrelsen ändrar internt arbetssätt, ändrar förhållningssätt och grundläggande värdering på hur översiktsplaner ska bedömas anser kommunen att det är en planeringsförutsättning av stor vikt och att det är Länsstyrelsens skyldighet att framföra det under arbetets gång och inte endast i granskningskedet.

Kommunen delar inte uppfattningen att inga ställningstaganden för övrig markanvändning är gjord. För att förtydliga detta har en sammanfattning av ställningstaganden från planbeskrivningen redovisats i samband med markanvändningskartan.

Markanvändningskartan redovisar grunddragen för markanvändningen genom färgade ytor för tätorter, vägar, odlad mark, skog, öppen mark och sankmark. Dessa fanns inte förklarade i teckenförklaringen, vilket har reviderats till antagandehandlingen. Utöver ovanstående och det som Länsstyrelsen framhåller pekas även sex andra orter ut som avses studeras vidare där huvudsakliga markanvändningen är till för tätortsutveckling. Även strategiskt intressanta områden för grönsstrukturutveckling har pekats ut. Till antagandet har jordbruksmark klass 8-9 samt kommunens naturvårdsfond med tillhörande ställningstaganden tillförts. Detta är inga nya ställningstaganden men förtydligas genom att de nu även finns med på markanvändningskartan.

Länsstyrelsen saknar, vid sin granskning av översiktsplanen, beskrivning av hur genomförande av översiktsplanen tillgodoser riksintressen (Ri) för naturvärden, riksintresse för friluftslivet eller riksintresse för kustzonen. Vidare saknar Länsstyrelsen beskrivning av hur bebyggelsen blir lämplig med hänsyn till hälsa o eller säkerhet (HoS) eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion. Vidare saknar Länsstyrelsen beskrivning av hur gällande miljö kvalitetsnormer för vatten (MKN) ska följas.

Efterföljande detaljplanläggning inom följande områden kan därför komma att bli föremål för statlig överprövning:

- Arkelstorp: B3 (Ri)
- Degeberga: B5 och del av B8 (strandskydd), B6 och B7 (MKN), B9 (Ri), U1 och U2 (MKN, Ri)
- Fjälkinge: V1 och B4 (HoS)
- Tollarp: B1, B2 och B3 (HoS), B4 (strandskydd, Ri, N2000, MKN), B6 (strandskydd, HoS, MKN).
- Åhus: B2 (Ri, N2000, översvämning, HoS), B3 (översvämning), B4 (strandskydd, HoS), U2 (översvämning), U3 (strandskydd, översvämning), F1 (Ri, N2000, HoS, översvämning)
- Önnestad: B1 (HoS)
- Utökningen av byggrätter längs Åhuskusten (Ri, översvämning)
- Vindbruksområde A14 (Ri)
- Utökning av byggrätter i Östra sand och området norr om Ravlunda (Ri)

Kommentar: Då en detaljplan upprättas eller då en bygglovsansökan inkommer, sker en noggrann avvägning mellan olika intressen. Riksintressen är ett av de intressen som har starkast skydd, detta utesluter emellertid inte att ett område inom ett riksintresse kan användas för ett annat ändamål, såvida det inte påtagligt skadar det aktuella intresset/intressena. De förslag till markområden som kommunen bedömer möjliga att pröva i detaljplan eller för annan markanvändning inom ett riksintresse, utgör en procentuellt mycket liten del av det aktuella riksintresset. Föreslagna områden är också lokaliserade i anslutning till en tätort med bra kollektivtrafikförbindelser. Förslagen kommer endast att genomföras om de inte utgör någon skada på riksintressenas värden.

Hur utbyggnadsförslag inom ovan nämnda basorter kan planeras utan att påtagligt skada riksintressen för natur, friluftsliv, det rörliga friluftslivet (4 kap. MB) samt totalförsvaret, avgörs till stor del vid detaljplaneplanläggning. Översiktsplanen anger riktlinjer för vad som ska beaktas, vid planering av de förslag som berör ett riksintresse, både i samband med beskrivningen av riksintresset samt för de basorter som berörs.

Hur hälsa och säkerhet tillgodoses, avgörs vid ett eventuellt genomförande av föreslagna områden. Kommunen följer Svenska myndigheters rekommenderade riktlinjer, till exempel Naturvårdsverkets riktlinjer avseende buller. Vidare får en MKN inte överskridas. Detta beaktas i planprocessen vid tidiga interna samråd samt vid upprättande av detaljplan, alternativt bygglovsprövning, genom att relevanta utredningar genomförs. Bland annat ställs krav på dag- och grundvattenutredningar där detta är relevant. Det gäller såväl vid planering för bostäder som för övrig exploatering.

Områden som kan vara särskilt utsatta för översvämning och erosion anges, samt generella ställningstaganden och riktlinjer för dessa. Kommunen har för avsikt att arbeta fram mer

omfattande, långsiktiga strategier, samt förhållningssätt och ställningstaganden till hur en framtida stigande havsnivå och översvämningar ska bemötas.

Förtydliganden avseende ovanstående har bland annat införts i kapitlet Framtida vattennivåer och erosion samt i samband med miljömålen.

Översiktsplanen föreslår ingen utökning av byggrätter i Östra Sand, det framgår tydligt på s 145.

Länsstyrelsen kan ur planhandlingarna inte utläsa hur följande utbyggnadsområden på jordbruksmark kan anses uppfylla miljöbalkens krav på att vara ett angeläget samhällsintresse som inte kan tillgodoses på annan plats. Länsstyrelsen bedömer därför att miljökonsekvensbeskrivning (MKB) krävs vid kommande planläggning för:

- Arkelstorp: B2, B3
- Degeberga: B5
- Fjälkinge: V1, B1, B2, B3, B4
- Tollarp: B2, B3, B5, B6
- Åhus: B4
- Önnestad: V1, B1, B2
- Åhuskusten: Område F avseende förslaget till spridda tomter.

Kommentar: Enligt ÄPBL 4 kap 5 § ska Länsstyrelsen ge råd i fråga om sådana allmänna intressen som anges i ÄPBL 2 kapitel. Kommunen tolkar denna skrivning som ett råd och inte som ett ställningstagande enligt ÄPBL 4 kap 9 §. Detta borde därför stå omskrivet under rubriken "Övriga synpunkter".

I planhandlingen har följande förtydligats: I Fjälkinge och Önnestad är ytorna för tätortsutveckling prioriterat utifrån det stationsnära läget. I dessa orter kan en viss förtätning ske men inte med samma exploateringstäthet som i starkt expansiva orter som till exempel i västra Skåne. Översiktsplanen utgår från det unika på varje plats och varje ort i sig är till ytan väldigt liten och ny mark för exploatering är av liten omfattning. Bebyggelseområdena har valts ut och placerats så att varje ort omfattas av områden där det unika och attraktiva framhävs på varje plats.

Länsstyrelsen har utgått från att fördjupad översiktsplan för Kristianstad, Kristianstad växer – fördjupad översiktsplan för staden (antagen 2009-06-09) gäller parallellt med översiktsplanen och att motsvarande geografiskt som omfattar fördjupningen därför ska utgå från översiktsplanens markanvändningskarta. Övriga fördjupade översiktsplaner eller program ersätts i och med föreslagen översiktsplan och Länsstyrelsen tar enbart ställning till det som har lyfts in i översiktsplanen.

Kommentar: Även det tematiska tillägget Vinbruksplan, antagen av KF 20110913, gäller parallellt. Kommunen har markerat och förtydligat avgränsningen för den fördjupade översiktsplanen för staden på markanvändningskartan. Hur kommunen väljer att redovisa det illustrationsmässigt på karta är ingen fråga för Länsstyrelsen att ta ställning till.

Länsstyrelsen tar inte ställning till utpekade utrednings- och utvecklingsområden där det inte entydigt framgår vilken markanvändning som avses.

Kommentar: I basorterna har utredningsområde för tätortsän-

damål pekats ut. Kommunen anser att det är tydligt vilken markanvändning som avses.

För mark- och vattenområden utanför basorterna och Åhuskusten kan Länsstyrelsen inte utesluta att exploateringar kan strida mot intressen som myndigheten har att bevaka.

Kommentar: Precis som Länsstyrelsen själv har konstaterat så har ambitionen varit att på ett överskådligt sätt redovisa potentiella konflikter och frågor som kräver fortsatt utredning vid kommande lovgivning och planläggning. Kommunen tar även ställning för att inga åtgärder som kan skada till exempel riksintressen får utföras.

Lämplig markanvändning

Plan- och bygglagens 4 kap 1§ anger vad som ska framgå av översiktsplanen. Länsstyrelsen konstaterar att översiktsplanen på flera områden, både på markanvändningskartan och i planbeskrivningen, inte anger grund dragen för den avsedda användningen av mark- och vattenområden. Kommunen anger för flera tematiska frågor ställningstaganden som snarare har karaktären av målsättningar eller är ställningstaganden om fortsatta utredningar, snarare än att vara ställningstaganden om hur mark- och vattenområden ska användas (4 kap 1§ punkt 1 ÄPBL). Det är endast i redovisningen av förslag till nya utbyggnadsområden inom basorterna samt för Åhuskusten (till strax söder om Furuboda) som det tydligt framgår hur marken avses att användas. Utan tydliga kommunala ställningstagande för en viss markanvändning kan inte Länsstyrelsen ta ställning till om förslaget strider mot något av de intressen som myndigheten har att bevaka. Kommunen anger inte heller tydliga riktlinjer om hur den bebyggda miljön ska utvecklas och bevaras (4 kap 1§ punkt 2 ÄPBL). Denna brist gäller för hela kommunen. Översiktsplanens viktigaste uppgift är att vägleda inför kommande lovgivning och detaljplanläggning.

Kommentar: Kommunen konstaterar att Länsstyrelsen upprepar ställningstagandet och hänvisar till kommentaren på s 4. Avseende hur den byggda miljön ska bevaras och utvecklas har kommunen i översiktsplanen tydligt framfört behovet av ett kulturmiljöprogram. Denna ska sedan arbetas in i kommande uppdateringar av översiktsplanen.

Riksintressen

För mark- och vattenområden utanför basorterna och Åhuskusten kan Länsstyrelsen inte utesluta att kommande exploatering kan komma att strida mot riksintressena då tydliga riktlinjer saknas för hur dessa ska beaktas när ny bebyggelse blir aktuell.

Kommentar: Kommunens ställningstagande är att bebyggelse efter en noggrann lämplighetsprövning och anpassad utformning och placering i viss omfattning kan tillåtas inom ett riksintresse. Lämpligheten bedöms utifrån allmänhetens tillgång till riksintresset, samt behovet av att naturen sköts och hävdas. MKB kan komma att behövas vid genomförandet av vissa utbyggnadsförslag. Vilka områden som avses anges under respektive basort, samt i anslutning till aktuellt riksintresse.

Om inget annat anges under "ställningstagande" i anslutning till text om riksintressen, godtar kommunen riksintressets avgränsning. Kommunen avser därmed också att undvika åtgärder som kan innebära att riksintresset påtagligt skadas.

Riksintresse naturvård, friluftsliv, rörligt friluftsliv samt Natura 2000

Länsstyrelsen finner att kommunen i översiktsplanen avser att respektera och tillvarata riksintressena för naturvård, friluftsliv och rörligt friluftsliv inom kommunen.

Kommunen anger i samrådsredogörelsen att man är enig med Länsstyrelsen vad gäller riksintressets för naturvård Mosslunda (N 63) avgränsning. I planhandlingen står det dock fortfarande att kommunen anser att gränsen bör revideras. Länsstyrelsen vidhåller att gränsen är korrekt.

Kommentar: Kommunen delar Länsstyrelsens syn. Redaktionellt fel som har reviderats.

Föreslagen bostadsbebyggelse och hamnmiljö i Åhus vid Segelsällskapet på Äspet, område B2 och F1, ligger alldeles norr om naturreservatet och Natura 2000-området Äspet samt riksintresset för naturvård Kusten Åhus-Juleboda (N 65). Länsstyrelsen befarar att föreslagen bostadsbebyggelse och hamnmiljön kan komma att skada värdena i det skyddade området och instämmer i kommunens ställningstagande att förutsättningarna inför en eventuell exploatering behöver utredas i en MKB. Området omfattas av riksintresse för kustzonen, det rörliga friluftslivet samt friluftslivet. Även konsekvenserna för dessa måste utredas.

Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning att exploatering inom områdena B3 i Arkelstorp samt B9 och U2 i Degeberga, vilka ligger inom riksintresse för naturvård och friluftsliv, kan innebära betydande miljöpåverkan på natur- och rekreationsvärdena. Länsstyrelsen kan inte utesluta påtaglig skada på riksintressen inom dessa områden. Vid en eventuell exploatering måste förutsättningarna och konsekvenserna utredas i en MKB.

Område B4 i Tollarp ligger i anslutning till Vramsån, vilken utgör riksintresse för naturvården samt är ett Natura 2000-område. Vramsån har mycket höga naturvärden, och för att dessa ska kunna säkerställas långsiktigt är det av stor vikt att stränderna lämnas oexploaterade. **Länsstyrelsen bedömer att exploatering av området bedöms stå i strid med både riksintresset för naturvården och Natura 2000-området.**

Kommentar: B4 har justerats så att områdets avgränsning ligger utanför det utökade strandskyddet. En viktig förutsättning vid eventuell exploatering av området, är att årummet förblir tillgängligt för allmänheten och att naturvärdena bevaras. Utbyggnad bedöms på så sätt kunna ske utan att riksintresset skadas och att tillgängligheten till ån påtagligt påverkas.

Av planhandlingarna anges att gällande riksintresse naturvård Kusten Åhus-Juleboda (N65) bör undantag göras för åtgärder som är nödvändiga för skydd av bostäder, infrastruktur, rekreation och värdefull natur. Vidare gör kommunen bedömningen att detta torde gälla främst vid Tället-Östra Sand och Äspet. Länsstyrelsen anser att även skyddsåtgärder måste prövas gentemot riksintresset så att inte påtaglig skada uppstår.

Kommentar: Revideringar gjorda, skyddsåtgärder prövas mot riksintresset. Att även skyddsåtgärder för Tället-Östra Sand och Äspet ska prövas gentemot riksintresset, har förtydligats i översiktsplanen.

Riksintresse kustzon

Länsstyrelsen finner att kommunen i översiktsplanen avser att respektera och tillvarata riksintresse kustzonen inom kommunen. Länsstyrelsen bedömer att den föreslagna utökningen av byggrätter längs Åhuskusten kan innebära påtaglig skada på riksintresset för kustzonen,

särskilt i Furuboda och Nyehusen, men även i Yngsjöområdet utom Yngsjö by. Även riksintresset för det rörliga friluftslivet och friluftslivet kan skadas påtagligt. Ökade byggrätter leder troligtvis till ökat permanentboende, vilket i sin tur kan göra att slitaget och störningarna inom riksintresset för naturvärden Kusten Åhus – Juleboda (N 65) och kuststräckans Natura 2000-områden och naturreservat ökar när fler människor under en större del av året rör sig i området. Områdena längs Åhuskusten består av relativt gles fritidsbebyggelse med enkla hus i en naturlig miljö, vilket gör att områdena upplevs som inbjudande och lättillgängliga även för besökande. Avsaknaden av större exploateringar ger en karaktär av orördhet, som är viktig för områdets rekreativvärden. En ökning av byggrätterna inom områdena kan leda till att områdena blir mer slutna och att framkomligheten minskar samtidigt som deras karaktär förskjuts från fritidshusområden i naturmark med uppväxt tallskog till villaområden med iordningställda villatomter. Attraktiviteten för rekreation och friluftsliv kan därmed minska. Kommunen har själv angett att Åhuskusten är den del av kommunen som lockar flest besökare och att dess natur- och kulturvärden, vilka utgör grunden för de höga rekreativvärdena, ska värnas.

Kommentar: Kommunen avser inte styra eller begränsa möjligheten att bo permanent eller endast viss del av året. Tvärtom verkar kommunen av fler anledningar för att möjliggöra för de som vill bo permanent, och inte endast ett par månader per år, inom kommunens redan etablerade bostadsområden.

Resonemanget om att ökade byggrätter i redan befintliga bostadsområden leder till fler människor som sliter på naturen året runt kan påtagligt skada riksintressena är en värdering, det går lika bra att vända på det och säga att det är viktigt att låta fler människor ta del av och upptäcka de värdefulla naturmiljöerna. Kristianstads kommun arbetar aktivt för att öka antalet besökare i kommunens värdefulla naturområden och strävar efter att hålla de oexploaterade områdena just oexploaterade. Kommunens bedömning är att det är ur naturvårdssynpunkt bättre att växa inom redan ianspråktaga områden.

Kommunen delar Länsstyrelsens synpunkt att all bebyggelseutveckling ska ske utan att förstöra värdena inom berörda riksintressen och naturreservat. Hur detta ska ske för varje plats analyseras, bedöms och avgörs i efterföljande detaljplaner där allmänhetens tillgång till friluftslivet samt behovet av att mark- och vattenområden sköts och hävdas är viktiga förutsättningar. Allmänheten ska ha tillgång till friluftaktiviteter, respektive till havsnära naturupplevelser samtidigt som värdefulla natur- och kulturvärden ska skyddas. Viss ändrad markanvändning, kan om det sker på rätt sätt, bidra till att havsnära naturupplevelser blir mer tillgängliga för fler inom vissa områden. Tallskogen ska bevaras. Detta har förtydligats i planen.

Riksintresse för kulturmiljö

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att riksintresset Araslövs farmer (L:K 17) behöver ses över avseende dess värdebeskrivning. Detta för att bättre fånga upp de faktiska värden som finns i området som kan kopplas till riksintressets motivering. Även riksintressets avgränsning kan behöva ses över.

Riksintresse för trafikslagets anläggningar avseende sjöfart, luftfart och järnväg

Kommunen har efterfrågat beskrivningar, preciseringar och avgränsningar för riksintresset för sjöfart, luftfart och järnväg för att kunna tillgodose dessa i sina avvägningar. Länsstyrelsen kan konstatera att det inte finns mer detaljerat material för dessa riksintressen än det som redovisats i översiktsplanen. Länsstyrelsen åtar sig att föra fram synpunkterna till berörda myndigheter för kommande revideringsarbe-

ten. Kommunen har i sammanhanget dock möjlighet att ta ställning till ovan nämnda riksintressen.

Kommunen föreslår ny järnvägssträckning för järnvägen Kristianstad-Åhus. Detta har inte föregåtts av någon utredning enligt banlagen. Länsstyrelsen kan därför inte avge statens samlade syn på förslaget.

Riksintresse för trafikslagets anläggningar avseende vägar

E22 mellan Fjälkinge – Gualöv: En vägutredning enligt väglagen har varit på remiss där Länsstyrelsen har yttrat sig (2012-02-08). Länsstyrelsen förordar att E22 byggs ut enligt alternativ 1, det vill säga i befintlig sträckning. Detta innebär att Länsstyrelsen inte ser behovet av ny avfart från E22 enligt markanvändningskartan för Fjälkinge.

Förfart Rinkaby (väg 118) samt förfart Degeberga (väg 19): Förslagen har inte utretts enligt väglagen. Planhandlingarna motiverar inte tillräckligt behovet av en förfart och varför alternativa åtgärder enligt fyrstegsprincipen inte är tillämpliga. Länsstyrelsen kan därför inte bedöma lämpligheten av föreslagna förfarter.

Kommentar: Förfart Rinkaby är inte tillräckligt utredd och därför är det viktigt att korridor för förfart finns kvar för framtida utredningar, analyser och beslut. Gällande förfart Degeberga är ett av de nyligen utpekade riksintressena som kommunen begär förtydligande av. Resonemanget är samma här som för Rinkaby; det är viktigt att ha kvar det för framtida utredningar.

Ett antal nya vägsträckningar finns utpekade för väg 19 norr om Rv21/E22. Dessa håller på att utredas i en vägutredning enligt väglagen. Innan vägutredningen är genomförd är det inte klarlagt vilken lösning som är lämplig. Länsstyrelsen kan därför inte avge statens samlade syn på vägsträckningarna.

Generellt ifrågasätter Länsstyrelsen ett ställningstagande för en målstandard för 100 km/h längs väg 19 och 21 utan att identifierade brister analyserats och alternativa lösningar avvägts enligt fyrstegsprincipen.

Riksintresse för totalförsvaret

Länsstyrelsen anser att en fortsatt utökning av byggrätterna i Östra sand och området norr om Ravlunda skulle påtagligt skada Försvarsmaktens möjlighet att nyttja sina anläggningar. Detta gäller även ökning av gällande byggrätter från 70 kvm bruttoarea till 70 kvm byggnadsarea. Länsstyrelsen kan därför vid kommande detaljplanerändring hävda påtaglig skada på riksintresset för totalförsvaret.

Kommentar: Översiktsplanen föreslår ingen utökning av byggrätter i Östra Sand, det framgår tydligt på s 145.

Enligt markanvändningskartan redovisas vindbruksplanens område A14 över Kristianstads flygplats vilket Länsstyrelsens tolkar som ett redaktionellt fel. Länsstyrelsen bedömer dock att området med sitt läge enligt vindbruksplanen (s 79) påtagligt kan skada riksintresset för totalförsvaret och därför är olämpligt för etablering av vindkraft.

Kommentar: A14 har på markanvändningskartan hamnat fel och justerats inför antagande. För A14 enligt läge i Vinbruksplanen anges det tydligt att Försvaret har motstående intresse och vilka restriktioner som måste beaktas.

Lämplig markanvändning med hänsyn till hälsa och säkerhet

Det är utifrån planhandlingarna inte möjligt för Länsstyrelsen att bedöma om efterföljande detaljplaner kan bli föremål för överprövning avseende hälsa och säkerhetsfrågor vid statens tillsyn av detaljplaner. Översiktsplanen har av naturliga skäl inte den detaljeringsnivån.

Länsstyrelsen vill dock belysa nedanstående frågor som särskilt relevanta ur hälso- och säkerhetssynpunkt i Kristianstads kommun.

Risk för översvämning och erosion

De ställningstaganden och regleringar som kommunen redovisar vad gäller bebyggelsens anpassning i förhållande till översvämningsområden, framtida vattennivåer och erosion är en bra utgångspunkt för den fortsatta planeringen och för klimatanpassningsarbetet. De flesta av utbyggnadsområdena som föreslås i översiktsplanen följer dessa riktlinjer. I Åhus föreslås dock bebyggelse som inte följer riktlinjerna. Med hänsyn till kommunens riktlinjer ifrågasätter Länsstyrelsen markens lämplighet inom Åhus för bostadsområde B2 och B3, ny bebyggelse inom delar av utvecklingsområden U2 och U3 samt utvecklingsområde för fritid/turism F1 eftersom dessa är lågt belägna och ligger nära vattendrag och kust. Dessa områden kan därför bli föremål för statlig prövning vid kommande planläggning avseende risken för översvämning (11 kap 10 § punkt 5 PBL, SFS 2010:900).

Inom låglänta områden i Åhus finns ett behov av att redan i ett oförändrat klimat undersöka möjligheterna att skydda befintlig bebyggelse mot översvämning. Först efter att eventuella skyddsåtgärder har säkerställts för att skydda befintlig bebyggelse kan det vara lämpligt att planera för ny bebyggelse inom riskområden för översvämning och erosion till följd av ett förändrat klimat.

Kommentar: Om det är möjligt att exploatera ovan nämnda områden, avgörs genom en noggrann lämplighetsprövning, i detaljplan genom bland annat MKB.

Det framgår inte hur kommunen avser att hantera risk för översvämning/höjda grundvattennivåer vid utökning av byggrätter inom Äspet, Yngsjöområdet, Nyehusen. Dessa områden kan därför bli föremål för statlig prövning vid kommande planläggning/planändring.

Kommentar: Kommunen arbetar med att ta fram riktlinjer som ska mynna ut i en handlingsplan för hur befintlig och nytillkommen bebyggelse utmed kusten ska skyddas mot översvämning, i ett långsiktigt perspektiv.

Farliga verksamheter

Länsstyrelsen konstaterar att översiktsplanen inte tillräckligt visar hur kommunen avser att planera för bevarande, utveckling och etablering av industriella verksamheter (stora som små) utan att detta kommer i konflikt med andra allmänna intressen. I materialet finns redovisat befintliga, redan planerade och nya föreslagna områden för verksamheter, service och handel men inte någon konsekvensbedömning i relation till andra intressen.

Länsstyrelsen anser att redovisning vid eller i anslutning till farliga verksamheter behöver fördjupas vid framtida detaljplanering och vill därför varna för att statlig överprövning kan komma ifråga. Detta gäller

- Fjälkinge: potentiell konflikt mellan område V1 och B4 beroende på vilken typ av verksamhet som kommer att planläggas/etableras.
- Tollarp: Område B1 samt delar av B2, B3 och B6 (inom skyddsavstånd för tillståndspliktiga verksamheter, bl a reningsverket)
- Åhus: Område F1, B2 samt del av B4 (inom skyddsavstånd för tillståndspliktiga verksamheter).
- Önnestad: Område B1 (inom skyddsavstånd för tillståndspliktig verksamhet).

Kommentar: För aktuella områden har behovet av bedömning utifrån hälsa och säkerhet vid efterföljande planläggning förtydligats ytterligare.

Buller

Buller är idag ett allvarligt och omfattande hälsoproblem. Kristianstads kommuns invånare är utsatta för bl a väg-, järnvägs-, industri- och flygbuller. I många fall kan bestämmelser om buller påverka verksamheter/boende vid riksintressanta kommunikationsanläggningar. Behov av åtgärder eller begränsningar kan också bli aktuellt vid kommande planläggning.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Redovisningen av hur miljö kvalitetsnormerna kan komma att påverkas av förslaget är inte tillräckligt utredd för följande områden:

- Degeberga: Område B6 och B7, utvecklingsområdena för bostäder/husbilsuppställning U1 och U2.
- Tollarp: Område B4 och B6

Det går inte att avgöra om planen kan medverka till att en miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs. I kommande planläggning måste miljö kvalitetsnormerna beaktas i de fall en plan kan antas bidra till att en miljö kvalitetsnorm inte uppnås eller att tillståndet i en vattenförekomst försämras. Länsstyrelsen kan annars komma att invända mot kommande detaljplaner.

Kommentar: Kommunen delar Länsstyrelsens uppfattning. Planering i närheten av ett vattendrag, vid t.ex. Forsakarsbäcken i Degeberga, kan genomföras på ett sådant sätt att tillgängligheten ökar, samtidigt som en mer miljömässig utformning av ån (meandrerad) åstadkoms. Detta kan samtidigt bidra till att MKN för vatten tillgodoses.

Strandskydd

Länsstyrelsen vill erinra om att strandskyddet får upphävas endast om det finns särskilda skäl och om intresset av att ta området i anspråk på det sätt som avses med en detaljplan väger tyngre än strandskyddsintresset. Kommunen föreslår flera utbyggnadsområden inom strandskyddat område. Det gäller:

- Degeberga: Område B5 samt delar av B8
- Tollarp: Delar av område B4 och B6
- Åhus: Delar av område B4 och U3

Länsstyrelsen bedömer att strandskyddet har stor betydelse för rekreation och friluftslivet inom de ovan nämnda områdena, vilka alla ligger inom basorterna. Länsstyrelsen motsätter sig därför exploatering, särskilt för bostadsändamål, inom strandskyddsområdena.

Länsstyrelsen kan konstatera att kommunen inte pekar ut några LIS-områden, men anger att man vill verka för bostadsbebyggelse i strandnära lägen när detta är lämpligt och dispens från strandskyddet kan ges enligt de vanliga reglerna. Som exempel på ett särskilt skäl anger kommunen att det kan vara att området ”redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det inte är allemansrättsligt tillgängligt”. Länsstyrelsen vill informera om att området även ska sakna betydels för växt- och djurlivet för att dispens ska kunna lämnas. Kommunen anger dessutom att ett särskilt skäl för dispens är att området ”behövtas i anspråk för att tillgodose behovet av tätortsutveckling”. Något sådant särskilt skäl finns inte och en dispensansökan kan inte prövas enligt detta. Länsstyrelsen vill erinra om att de sex giltiga särskilda skälen för strandskyddsdispens finns i 7 kap 18 c § MB.

Kommentar: Texten har i detta avsnitt reviderats så det stämmer överens med lagen.

Länsstyrelsen vill informera om att riksdagen har gett länsstyrelserna i uppdrag att i samarbete med kommunerna se över besluten om det utvidgade strandskyddet, dvs. strandskyddsområden mellan 100 och 300 meter från strandlinjen. Länsstyrelsen avser att besluta om nya avgränsningar för det utvidgade strandskyddet i Kristianstads kommun

senast den 31 december 2014.

Miljökonsekvensbeskrivning

Enligt 6 kap 11 § MB ska de planer eller program miljöbedömas om antas av myndighet eller kommun och som krävs i lag eller annan författning, om dess genomförande har en betydande miljöpåverkan. Eftersom en översiktsplan enligt förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar (MKB) alltid anses ha en betydande miljöpåverkan innebär detta att alla översiktsplaner ska miljöbedömas och en MKB alltid ska upprättas. Till översiktsplanen har en MKB:n tagits fram som innehåller en sammanfattning av två alternativ, ”0-alternativet” och ”planförslaget”. 0-alternativet antas vara ett förverkligande av rådande synsätt och redan fattade beslut. Planförslaget bekräftar till stora delar rådande synsätt och redan fattade beslut men innehåller också nya ställningstaganden för kommunens utveckling. Länsstyrelsen konstaterar vidare att det kan finnas fler utvecklingsmöjligheter som inte redovisas i MKBn. Kommunen har avgränsat MKBn för att i första hand behandla de intresseområden inom vilka risk kan finnas för betydande miljöpåverkan enligt 6 kap 12§ miljöbalken. Dessa har bedömts vara höga natur-, kultur- och rekreationsvärden, skydd av yt- och grundvatten samt förekomsten av höga bullernivåer från trafik. Därutöver behandlas intresseområden såsom energiförbrukning per invånare för persontransporter, ianspråktagande av värdefull jordbruksmark och risk för översvämning, erosion och höjd grundvattennivå.

Konsekvensbeskrivningen är av så kortfattad och summarisk karaktär att konsekvenserna av planförslaget på kommunens natur och friluftsvärden är omöjliga att utläsa. Konsekvensbeskrivningen konstaterar att vissa av de föreslagna exploateringsområdena kan innebära betydande miljöpåverkan, men för ingen diskussion om eller analyserar vad denna påverkan skulle innebära.

Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning av vilka områden som, ur naturvårds- och rekreationssynpunkt, kan innebära betydande miljöpåverkan. Behovet av en konsekvensbeskrivning i kommande planläggning har inte lyfts in i planbeskrivningen vad gäller område B3 i Arkelstorp och område B9 och U2 i Degeberga.

Kommentar: Kritiken mot konsekvensbeskrivningens omfattning och detaljeringsgrad framförs för första gången. Gällande fler alternativ än de som redovisats har kommunen redan bemött den synpunkten i samrådsredogörelsen. Behovet av konsekvensbeskrivning för nämnda områden i Arkelstorp och Degeberga har lyfts in i konsekvensbeskrivningen.

Natur- och friluftsvärden skyddas, förutom av riksintressen, även genom andra skyddsbestämmelser som reservat, biotopskydd och naturvårdsavtal. Därtill föreslås bullerfria friluftsområden i planen. För övrigt prövas alla former av ingrepp som bedöms kunna medföra skada eller inskränkningar på natur- eller friluftsliv i kommande planering, då konkreta projekt presenteras. Kommunen ska då följa gällande MKN samt beakta nationella och lokala miljömål och i dessa sammanhang ta ställning till om MKB krävs. Detta förtydligas bland annat i översiktsplanens MKB.

Övriga synpunkter

Hushållning med mark och vatten - brukningsvärd jordbruksmark

Av både plan- och bygglagen (2 kap) och miljöbalken (3 kap) framgår att hänsyn måste tas till föreliggande behov när mark- och vattenområden planläggs, och att företräde ska ges sådan användning som medför en god hushållning från allmän synpunkt, samt att områden som utpekats som riksintressen ska skyddas från åtgärder som kan skada dessa.

Kommunens målsättning om 90000 invånare till 2025 innebär en fortsatt ökning med ca 700 nya invånare per år. Enligt kommunen innebär det behov av 300-350 nya bostäder per år. En stor del av kommunens framtida tillskott av bostäder ska enligt planhandlingarna även fortsättningsvis lokaliserats till Kristianstads stad. Vidare bedöms Önnestad och Fjälkinge vara de basorter som har störst behov av ny tomtmark för småhus och marklägenheter med hänsyn taget till kommande pågatågsstationer. Länsstyrelsen ser positivt på en bostadsutbyggnad i stationsnära lägen men konstaterar att planhandlingarna inte visar hur stort behovet av bostäder kan tänkas bli i dessa orter. Både i Fjälkinge och i Önnestad pekas nya områden ut på jordbruksmark, i Fjälkinge på högklassig jordbruksmark (klass 7-8). Enligt 3 kap 4 § MB får brukningsvärd jordbruksmark endast tas i anspråk för bostadsbebyggelse om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och intresset inte kan tillgodoses genom ianspråktagande av annan mark.

Länsstyrelsen konstaterar att i nästan samtliga basorter föreslås utbyggnadsområden på jordbruksmark. Därför är det positivt att kommunen i sammanhanget tar fram behovet av att beskriva konsekvenserna för jord- och skogsbruk vid förändrad markanvändning. Länsstyrelsen anser att all bebyggelse på jordbruksmark måste prövas restriktivt, oavsett klassning.

Länsstyrelsen konstaterar att behovet av ytterligare mark för bostadsutbyggnad inte är tillräckligt redovisat. Förslaget innebär en överplanering som kan leda till att exploatering sker splittrat på många platser samtidigt utifrån där det finns ekonomi att bygga, inte där det bidrar till en god och hållbar samhällsutveckling. Konsekvenserna ger att förutsättningarna minskar för att skapa underlag för god service och god kollektivtrafik eller kollektivtrafik överhuvudtaget. Detta riskerar att öka bilberoendet. Konsekvenserna blir också försämrade möjligheter för att bli bedriva rationellt jordbruk, att bibehålla spridningskorridorer för florin, att åstadkomma en förbättrad ekologisk och kemisk status i vattendragen samt att ytterligare mark tas i anspråk för olika infrastrukturer. En överplanering innebär att utbyggnader sker i strid med ett flertal av de nationella miljömålen.

Länsstyrelsen bedömer därför att miljökonsekvensbeskrivning (MKB) kommer att krävas vid kommande planläggning. Detta för att ge ett underlag i bedömningen om byggnation inom följande områden kan bedömas uppfylla MB krav:

- Arkelstorp: B2, B3
- Fjälkinge: V1, B1, B2, B3, B4
- Tollarp: B2, B3, B5, B6
- Åhus: B4
- Önnestad: V1, B1, B2
- Åhuskusten: Område F avseende förslaget till spridda tomter.

Infrastruktur

Ett vägreservat finns markerat i markanvändningskartan för Åhus för att möjliggöra ett utvecklingsområde för bostäder och eventuellt verksamheter. Enligt planhandlingarna visar en trafiknätsanalys från 2003 att vägförbindelsen inte skulle innebära någon betydande minskning av trafikmängderna inne i Åhus. Planhandlingarna redovisar vidare att det inom området finns höga naturvärden, fornlämningar och att det öppna landskapet kräver god anpassning. Länsstyrelsen ser därför inte att nyttan av vägen motiverar markintranget eller påverkan på områdets värden. I sammanhanget är det relevant att påpeka att studier visar att ökad kapacitet i vägnätet leder till inducerad (ökad) trafik, vilket motverkar ett flertal miljömål.

Naturreservat

Länsstyrelsen vill informera om att det under år 2011 och 2012 har bildats ett antal nya naturreservat i kommunen vilka inte står med i ÖP, nämligen:

- Björkerödsbäcken
- Horna Sjömark
- Olarp
- Åbjär
- Åby ängar
- Åsums ängar och Åsumallet

Mer information om reservaten finns på Länsstyrelsens hemsida:
<http://www.lansstyrelsen.se/skane/Sv/djur-och-natur/skyddad-natur/naturreservat/Pages/nya-naturreservat-2011>

Även det kommunala naturreservatet Årummet har tillkommit.

Befintliga planer och program

Kristianstad kommun har tidigare i sitt planeringsarbete använt sig av stora och omfattande program som en planeringsmetod. Detta har medfört att det i detaljplaneskedet har uppstått konflikter mellan stat och kommun då de statliga intressena endast behandlats i ett programsamråd. Enligt kommunen ska ett flertal program och fördjupade översiktsplaner gälla parallellt med översiktsplanen. Detta gör att översiktsplanen inte kan läsas självständigt. Översiktsplanens innebörd och konsekvenser ska kunna utläsas utan svårighet och därför står förfarings sättet i strid med 4 kap 1 § andra stycket ÄPBL. När översiktsplanen antas ersätter den tidigare ställningstaganden avseende grundragen för mark- och vattenområden. Om det finns fördjupade översiktplaner för ett specifikt geografiskt område som fortsatt ska gälla ska dessa inte ingå i översiktsplanen.

Sammantaget anser Länsstyrelsen att:

- Kristianstad växer – fördjupad översiktsplan för staden (anta- gen 2009-06-09) gäller parallellt med översiktsplanen och att motsvarande geografiskt som omfattar fördjupningen utgår från översiktplanens markanvändningskarta.
- Översiktsplanen ersätter i övrigt samtliga program och fördjupade översiktplaner avseende ställningstaganden som rör använd- ningen av mark- och vatten.

Bullerfria friluftsområden

Kommunen har pekat ut två områden som bullerfria friluftsområden där nya bullrande verksamheter såsom vindkraftverk, tåkter, skjutbanor, stora trafikgenomfarter och industrier ska undvikas. Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen har pekat ut bullerfria områden.

Landskapsbildsskydd

Den norra halvan av det föreslagna området längs Åhuskusten för förtätning av bebyggelsen mellan väg 18 och Helge å (F) omfattas av landskapsbildsskydd. Bebyggelse inom det skyddade området kräver tillstånd från eller upphävande av landskapsbildsskyddet. Området är öppet med utblickar mot Helge å. Länsstyrelsen bedömer att även enstaka tillkommande byggnader kan få stor inverkan på landskaps- bilden.

Superbussar

Konsekvensbeskrivning av satsningen av sk superbussar saknas. Be- tydelsen av satsningen av superbussar för överflyttning av bilresande och minskad biltrafik hade behövt lyftas fram i översiktsplanen samt hur satsningen förväntas påverka de berörda orterna och landsbygdens.

Markanvändningskartan

Länsstyrelsen konstaterar att markanvändningskartan är otydlig. Kommunens ställningstaganden är svåra att särskilja från frågor som kommer att tas upp i kommande utredningar. Områden som avses att fortsatt utgöra skogs- och jordbruk är inte utpekade. Markanvänd- ningskartan kan således inte utgöra underlag för kommande prövning- ar enligt plan- och bygglagen eller miljöbalken.

Kommentar: Kommunen bedömer att framförda synpunkter under rubriken "Övriga synpunkter" lyder under ÄPBL 4 kap 5 § gällande råd som Länsstyrelsen ska ge i fråga om sådana allmänna intressen enligt ÄPBL 2 kap. Där det varit relevant och möjligt har justeringar och förtydliganden gjorts utifrån framförda synpunkter. Kommunen tar synpunkterna med sig i det fortsatta arbetet.

Vad som är skogs- och jordbruk idag framgår av markan- vändningskartan, se även kommentar s 4. Dock anser inte kommunen att det är översiktsplanens roll att styra huruvida jordbruksmark får tas i anspråk för skogsbruk eller tvärtom. Vilka områden som kommunen anser vara lämpligt för sam- manhängande bebyggelse samt att ny enstaka bebyggelse inte får störa rationellt brukande av marken framgår tydligt i översiktsplanen. Kommunen ser fram emot fortsatt dialog med Länsstyrelsen och andra berörda om hur översiktsplanen kan och bör styra vad som ska odlas på marken.

Avslutande kommentar: Kommunen tycker det är anmärk- ningsvärt att den fjärde punkten (PBL 3 kap 16 §) som Läns- styrelsen har att bevaka i granskningsyttrandet, det vill säga de mellankommunala intressena, inte är omnämnda över huvud- taget. Inte heller finns grannkommunerna med på sändlistan för kännedom så som det var på samrådsyttrandet. Detta skifte i hanteringen och fokus på frågor underlättar inte på något sätt den mellankommunala dialogen.

Kommunen upplever det som något oroväckande att Läns- styrelsen från samrådskede till granskning svänger så kraftigt i förhållningssätt och bemötande. Kommunen anser även att från sommaren 2012 till skrivande stund (december 2012) har en intern utveckling och precisering pågått inom Länsstyrelsen som har bidragit till försvårande av den kommunala hantering- en och handläggningen av denna översiktsplan. Kommunen ser med förhoppning fram emot fortsatt konstruktiv, kontinuerlig och god dialog i framtida arbete.

Region Skåne

Region Skåne önskar förtydliga resonemanget som görs angående superbustrafik på sidan 117. I texten anges att superbussar är tänkta att komplettera nuvarande busstrafik. Eftersom inget underlag finns för två parallella system kommer eventuella superbussar att ersätta befintlig busstrafik snarare än komplettera den.

Utifall att spårväg mellan Kristianstad och Åhus blir aktuell bör fokus ligga på att studera spårväg som går inom sjukhuset och centrum, snarare än en linje utanför Kristianstad som missar stora viktiga målpunkter. På s 90 där nuvarande busstrafik i Arkelstorp redovisas, står det att linje 543, 550, och 557 trafikerar orten. Detta stämmer inte, endast linje 550 trafikerar numera Arkelstorp. Linje 543 går Knislinge- Immeln - Hylta och linje 557 går Fjälkinge - Barum.

Kommentar: Synpunkterna noteras och beaktas. När det blir aktuellt med spårväg mellan Kristianstad-Åhus, kommer en omfattande utredning med tillhörande miljökonsekvensbeskriv- ning att genomföras. Därmed kommer även alternativa spår- dragningar att studeras, utifrån då rådande förutsättningar. Text om busstrafik har justerats.

Luftfartsverket

LFV har som sakägare av CNS-utrustning inget att erinra mot planerad etablering. Med CNS-utrustning menas utrustning för kommunikation, navigation och radar (Communication, Navigation, Surveillance).

VIKTIGT: I remiss-svaret har LFV inte analyserat konsekvenser för flygvägar till och från flygplatser, samt om CNS-utrustning ägd av flygplats kan riskera att bli påverkad. Berörda flygplatser skall därför alltid tillfrågas som sakägare om byggnadsverk över 20 meter planeras att byggas, eller om de av annan anledning misstänks kunna bli påverkade av en etablering. Med berörd flygplats avses att etableringen hamnar inom flygplatsens MSA-yta ca 60 km ut från flygplatsen. MSA är den hinderyta som är störst och står för Minimum Sector Altitude.

Kommentar: Kommunen har gett flygplatsen möjlighet att lämna synpunkter på översiktsplanen och avser samråda med dem i detaljplaner och bygglov av möjlig betydelse för riksintresset luftfart, inom den hinderfria ytan som redovisas i den till översiktsplanen tillhörande kartan "Riksintresse". Kommunen noterar att LFV inte kommenterar de ytor som kommunen pekat ut som riksintresse luftfart. I enlighet med översiktsplanen anser kommunen att aktuellt riksintresse ska avgränsas och preciseras.

Att information/samråd ska ske med berörd flygplats för planerade objekt över 20 meter inom MSA-ytan, noteras.

Trafikverket

TV har i samrådsskedet framfört att utbyggnader i Skepparslöv i större omfattning är olämpligt, eftersom Skepparslöv har mindre god kollektivtrafikförsörjning och samhällsservice. Kommunen bör ta ett helhetsgrepp på planeringen av orten för att inte utbyggnader ska riskera att öka bilberoende och trafikarbete.

Det bör tydligt framgå vilka utbyggnader av infrastruktur som ligger i nationella och regionala planer respektive vilka kommunen föreslår.

Beskrivningen av 4- stegsprincipen omfattar även planering och åtgärder i järnvägsnätet

Beskrivningen att Kristianstad resecentrum planeras färdigställas år 2012 bör uppdateras.

TV:s synpunkter kvarstår på att utbyggnadsområdet som i samrådsskedet presenterades söder om Linderöd (B4- hästnära) är olämpligt då området ligger inom den valda korridoren för väg E22.

Efter att de nya vägssträckningarna för E22 öppnats för trafik förbi Linderöd och Tollarp, görs en översyn av riksintresset för E22 vilket kan nämnas i beskrivningen.

Redovisad ny järnvägssträckning mellan Åhus Kristianstad är ett förslag som Trafikverket inte tagit ställning till. Det bör framgå om att tillämpa fyrstegsprincipen, att trafiken enligt superbusskonceptet prövas i första hand i detta stråk.

Kommunen planerar ny bebyggelse på ömse sidor om järnvägen i Önnestad och i Fjälkinge. I samband med utbyggnader och nya pågatågstationer bör kommunen planera för planskilda korsningar med järnvägen samt goda förbindelser för gång- och cykeltrafik till pågatågstationen.

Precisering av riksintresset för Åhus hamn finns inte med bland de anläggningar som har högre prioritet i preciseringsarbetet utan kommer att göras först på längre sikt. I fortsatt planeringsarbete bör samråd om hamnens utveckling hållas med såväl Trafikverket, Sjöfartsverket som Åhus hamn. Det planerade området B2 i Åhus är beläget i nära anslutning till riksintresse för Åhus allmänna hamn och dess influensområde. Hamnområdet omfattar även riksintresse för farled för sjöfarten. Samråd måste hållas med Åhus hamn kring planförslaget bl a för att

säkerställa att inte hamnens verksamhet påverkas negativt genom olika inskränkningar avseende buller eller tider för verksamheten.

Med tanke på att preciseringen av riksintresset för Kristianstad flygplats inte är gjord samt den senaste utvecklingen av trafiken på Kristianstad flygplats, bör flygplatsen ges tillfälle att yttra sig över översiktsplanen. Tills mer underlag om utvecklingen på flygplatsen och en precisering är gjord bör försiktighet iaktas vad gäller utbyggnad inom den hinderfria ytan.

Kommentar: Synpunkterna noteras och beaktas. Redaktionella justeringar har gjorts. Se även föregående kommentarer till LFV och LST.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

MSB och Länsstyrelsen arbetar för närvarande med att arbeta fram ett fördjudat underlag om vattnets utbredning och konsekvenser för Kristianstad tätort och dess omgivning. Detta kommer vara klart under 2013 och bör beaktas i både översiktsplanesammanhang och i detaljplaner.

För att vindkraftverken inte ska bli ett hinder för radiokommunikationssystemet Rakel bör man vid planering av vindkraftverkens placering samråda med MSB.

Ett exempel på riskfråga som bör belysas i översiktsplanen är behovet av riskhänsyn kring storskalig kemikaliehantering. I översiktsplanen bör man belysa vilket behov av skyddsavstånd som föreligger kring befintliga anläggningar.

Kommentar: Kommunen instämmer i att översiktsplanen bör belysa vilka skyddsavstånd som föreligger kring anläggningar med storskalig kemikaliehantering. Då tidigare riktlinjer för skyddsavstånd till stor del blev inaktuella då den nya plan- och bygglagen trädde i kraft (2011-05-02), avvaktar kommunen med att ange riktlinjer tills sådana givits. Tills vidare hänvisas till de äldre riktlinjer som anges i "Bättre plats för arbete" (Boverkets allmänna råd 1995:5).

Polismyndigheten i Skåne

Inga synpunkter.

Försvarsmakten

Vidhåller tidigare yttrande från "Program för ny bostadsbebyggelse nära Ravlunda skjutfält" där FM motsätter sig en förändrad detaljplan för Olseröds sommarby, Degeberga sommarby och Juleboda med ändring av gällande byggrätter från 70 kvm bruttoarea till 70 kvm byggnadsarea med möjlighet att inreda vind för bostadsändamål. Det kommer inte vara kommunens bedömning för effekten av utökad byggrätt som ligger till grund för miljöprövningsdelegationens beslut i kommande miljöprövningar för Ravlunda skjutfält utan den prövande myndigheten. Det är FM:s mening att ändringen kommer att ge en betydligt högre nyttjandegrad av fastigheterna över året samt att de medför uppenbara risker för permanent boende i området. Det föreligger således risk för påtaglig skada för totalförsvarets militära del.

Gällande textens utformning under rubriken "riksintresset Ravlunda skjutfält" föreligger en risk för missuppfattning i textens första stycke. Det bör bättre framgå att de innanför bullerkurvan 90 dBC Lx inte är lämpligt med ny bostadsbebyggelse.

Kommentar: Se föregående kommentarer till Länsstyrelsen.

3.2 GRANNKOMMUNER

Bromölla kommun

Delar Kristianstads kommuns önskan om tydligare samarbete i mellankommunala frågor och vill tillägga behovet av samarbete i förvaltningen av gemensamma vattenförekomster och av vattenkvaliteten inom hela avrinningsområden och kustvatten. Behöver särskilt förtydligas i kommunernas planläggning. Avser att på liknande sätt knyta an till det gemensamma ansvaret för vattenkvaliteten i sin översiktsplan.

Kommentar: Kristianstads kommun delar uppfattningen.

Hässleholms kommun

Ser positivt på att Kristianstad och Hässleholms kommuner utvecklar sina roller som regionala tillväxtmotorer. Förslaget på en strategisk samplanering över kommungränsen är positivt. Samsyn råder när det gäller utbyggnad av väg 21 och järnvägen mellan de två centralorterna. Kommunerna kan ha skilda meningar när det gäller eventuella externa handelsplatser för detaljhandel och vindkraftsärenden nära kommungränsen. Hässleholms kommun söker därför samråd i dessa ärenden.

Trycker på vikten av genomgående persontrafik på järnvägen. Centralstationen har ett bra läge vid stadskärnan och det borde vara möjligt att utreda en dragning av persontågen vidare från dagens station i en båg söder om staden i t ex ett upphöjt läge. Hållningen att inte vilja driva genomgångstrafik rimmer inte med Kristianstads mål och visioner om regionförstoring och bättre kommunikationer.

Är positivt inställd till att samråda om superbuss-system mellan Kristianstad- Broby- Hässleholm samt gemensam cykelväg längs v 21.

Anser att frågan om handelsutbyggnaden och dess konsekvenser är dåligt redovisade i förslaget.

Stödjer Kristianstads kommun i deras uppfattning om att kriterierna för LIS, landsbygdsutveckling i strandnära läge, inte kan tolkas så restriktivt som länsstyrelsen gör, bl.a. att bostadsbebyggelse inte kan ses som landsbygdsutveckling.

Kommentar: Kristianstads kommun arbetar aktivt för förbättrade kommunikationer i ett regionalt perspektiv. Kommunen tackar för intressant inspel angående genomgående persontrafik och ser fram emot fortsatta samarbeten i frågan. Kommande planering kan mycket väl omfatta att alternativa spårdragningar studeras. Samtidigt är det viktigt att ha i betänkande att Kristianstads station ligger mellan Skåne och Blekinge och att tågsätt kopplas av och på här. I dagsläget behöver denna funktion finnas oavsett säckstation eller ej och kan ha betydelse för om det blir tidsvinster eller ej med genomgående trafik.

Hörby kommun

Positiv till utvecklingen i Kristianstads kommun samt översiktsplanens ambitioner om ett tydligare samarbete i mellankommunala frågor.

Viktigt att nya utbyggnadsområden inte förhindrar en eventuell utbyggnad av Diagonalen. Enbart positiv till en dragning av Diagonalen vid Hörby. Den alternativa sträckningen via Everöds flygplats finns inte med. Den sträckningen ser Hörby kommun som fördelaktig då tillgängligheten till flygplatsen ökar samt förespråkar en sträckning som även innefattar Linderöd och Tollarp för att öka deras tillgänglighet.

Positiv till utveckling av Linderöd, gång - och cykelväg från Linderöd mot Hörby kommun och Tollarp med omnejd.

Vad gäller det bullerfria området i sydöstra delen av Kristianstad kommun vill Hörby informera om att det i tematiskt tillägg för vindkraft till Hörby kommuns översiktsplan pågår diskussioner om förläggning av vindkraft vid Skäpperöd.

Till vindkraftsområde A4, B3 och B4 önskar Hörby kommun att ett avstånd på 500 m till kommungräns bör hållas för att inte inskränka på kommunens alternativa markanvändning.

Kommentar: Synpunkterna noteras och beaktas. Att fler spårsträckningar för "Diagonalen" kan bli aktuella att studera i fortsatta lämplighetsprövningar har förtydligats i handlingarna samt att detta ska göras gemensamt med Hörby har betonats.

Simrishamns kommun

Saknar en framtidsstrategi för kopplingar mot söder och mot Simrishamns kommun och önskar att översiktsplanen utvecklas avseende framtida förbättrade och utvecklade kommunikationer mellan Kristianstads kommun och Simrishamns kommun.

Kommentar: Kristianstads kommun förespråkar att väg 19 ska byggas ut till målstandard 100 km/h. Särskilt viktig mellankommunal fråga att samarbeta kring som omnämns i översiktsplanen är så kallade superbussystem. Kommunen ställer sig positivt till att samarbeta kring och utveckla föreslagna och andra idéer gällande förbättrade kommunikationer ytterligare.

Olofströms kommun

Inget att erinra.

Osby kommun

Inget att erinra.

Östra Göinge kommun

Kristianstads kommuns bemötande av Östra Göinges samrådsyttrande saknas i samrådsredogörelsen.

När det gäller kommunikationer är det av största betydelse att båda kommunerna verkar för en snar förbättring av v 19 som korsar båda kommunerna. Den största arbetspendlingen är från Östra Göinge, men en stor inpendling sker även till och från Kristianstad via v 19.

Kristianstads utbyggnadstankar beträffande gång- och cykelvägar är positiv, Östra Göinge saknar dock sista biten GC-väg mellan Bjärlöv och kommungränserna i kartmaterialet. Det bör noteras att kartmaterialet som används i samrådsförslaget inte är uppdaterat då järnvägen mellan Hanaskog och Broby är nedlagd.

Kommentar: Kristianstads kommun instämmer i att v 19 behöver förbättras och det står omnämnt i kapitlet Kommunikationer samt Mellankommunala och regionala frågor, där GC-stråk från Bjärlöv och norrut nu finns omnämnt. Kommunen avser även upprätta en strategisk trafikplan där cykelvägarna kommer att studeras ytterligare. Kartmaterialet har uppdaterats gällande järnvägen inom Östra Göinge kommun.

3.3 NÄMNDER, FÖRVALTNINGAR INOM KRISTIANSTADS KOMMUN

Alla synpunkter är sammanfattade. Yttrandena finns att läsa i sin helhet på stadsbyggnadskontoret.

3.3.1 Barn- och utbildningsförvaltningen

Redaktionella justeringar.

Kommentar: Översiktsplanen har justerats redaktionellt.

3.3.2 C4 Teknik, Offentliga rummet

C4Teknik ger förslag på ny text/markeringar på karta avseende förbifart Rinkaby samt gatukorsningar i Arkelstorp och Degeberga som bör byggas om på sikt.

Område B2 i Åhus anses olämpligt ur trafiksynpunkt.

Vatten- och avlopp berör ledningar med begränsad kapacitet från Fjälkinge och Åhus, överföring av spillvatten Bjärlöv-Färlöv, omarbeting av tabellen "Behov av allmän avloppsanläggning" och slopade vattentäkter i Arkelstorp och Furuboda.

Översiktsplanen föreslås kompletteras med uppgifter om Lek för alla, områdeslekplats anpassad för barn med funktionshinder. Vidare föreslås utvidgning av grönområdet längs Gamle Ström i Åhus. Avslutningsvis tas upp behov av att kunna ta hand om över-skottsmassor vid anläggningsarbeten när Härlövsdeponin är sluttäkt.

Kommentar: Synpunkterna har beaktats och arbetats in i översiktsplanen. Tabellen Behov av allmän avloppsanläggning slopas i översiktsplanen och återges i stället i reviderad form i VA-planen, som beräknas antagas våren 2013. Behovet av att finna en lämplig plats för att förvara schaktmassor noteras.

3.3.3 Kristianstad Renhållnings AB

Avfall uppkommer i alla hushåll och inom alla sektorer i näringslivet och är starkt förknippat med såväl produktion som konsumtion. Avfallshantering är en viktig del av samhällets infrastruktur, men berörs inte i översiktsplanen (med ett undantag). Renhållningen Kristianstad anser det vara viktigt att avfallshanteringen behandlas i översiktsplanen, särskilt vad gäller placering av återvinningscentraler, återvinningsstationer och andra anläggningar för avfallshantering, i syfte att få en bra infrastruktur för såväl kommuninvånare som avfallsverksamheten.

Ovan nämnda undantag gäller område V1 i Åhus (sid. 119-120), där förslaget innebär en utökning av området för verksamheter. I anslutning till område V1 ligger idag en återvinningscentral, som planeras att byggas ut. Ett detaljplaneärende pågår kring detta och det är viktigt att område V1 utökas och omformas i dess östra del, så att återvinningscentralen kan utökas med 20 meter norrut hela vägen ut mot Fyrvaktaregatan. Den östra delen av område V1 kan därmed inte ha den kilformning som föreslås på kartan på sidan 119. Vad gäller möjlighet för skolbarn och andra att få åtkomst till skogen från Fyrvaktaregatan bör det finnas tillräckligt med utrymme för att tillgodose även detta önskemål.

Kommentar: Exempel på kommunens/Renhållningens miljöarbete har införts i översiktsplanen; målet om att nå 3 TWh biogas till år 2020 samt att placeringen av återvinningscentraler/återvinningsstationer har betydelse för miljön.

3.3.4 Lantmäterimyndigheten, Kristianstad

Inget att erinra.

3.3.5 Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Hållbar utveckling och Lokala miljömål: Miljö- och hälsoskyddsnämnden ser det som mycket positivt att begreppet "Hållbar utveckling" lyfts fram och förtydligats i det nya förslaget. Bland annat har ett av dokumentets kapitel nu fått rubriken "Hållbar samhällsutveckling". Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser dock, i likhet med tidigare yttrande, att de lokala miljömålen bör ges en tydligare roll i översiktsplanen och att det av planen bör framgå hur olika ställningstagande kan bidra till att uppfylla dem.

Boende: Den föreslagna bebyggelsen vid B2 är olämplig p.g.a. dess närhet till industrihamnen, då det finns risk för att framtida boende kan uppleva störningar och tillståndsgivna verksamheter tvingas vidta åtgärder som begränsar verksamheterna. Det finns redan idag ett stort antal klagomål. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ser det som mycket viktigt att detta faktum utreds noggrant i den fortsatta planeringen av området, liksom det faktum att området gränsar till naturreservatet och Natura 2000-området Äspet.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen: Sedan den 1 juli 2009 kan kommunen i översiktsplanen redovisa avgränsade områden för landsbygdsutveckling i strandnära läge (så kallade LIS-områden). I dessa områden får det beaktas som ett särskilt skäl för dispens från strandskyddsreglerna om en byggnad, verksamhet, anläggning eller åtgärd bidrar till utvecklingen av landsbygden. I det aktuella förslaget till översiktsplan slås fast att Kristianstads kommun inte har denna typ av landsbygdsområden och att de ordinarie reglerna för strandskydd gäller för hela Kristianstads kommun. Miljö- och hälsoskyddsnämnden instämmer i detta ställningstagande och anser att de ordinarie strandskyddsbestämmelserna ger utrymme för såväl byggnation i lämpliga lägen som skydd på de platser som behöver det.

Vatten, avlopp och dagvatten: Planeringen av vatten- och avloppsför- sörjning är viktig både för att säkerställa människors hälsa, minimera miljöbelastningen och för att åstadkomma en god hushållning med naturresurser. Miljö- och hälsoskyddsnämnden lyfte i sitt tidigare yttrande fram att kommunens dricksvattenförsörjning bör beskrivas på samma sätt som behovet av allmänna avloppsanläggningar och att dagvattenplaneringen borde ges utökad utrymme. I det nu aktuella förslaget hänvisas till att en kommunomfattande VA-plan är under framtagande, i vilken såväl dricksvatten som avlopp och dagvatten kommer att ingå. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ser detta som positivt, men vill även betona vikten av att det helhetstänkande som är grunden för en översiktsplan inte glöms bort då separata strategidokument arbetas fram. För att översiktsplanen ska kunna fungera som utgångspunkt i kommunens arbete är det viktigt att det finns en överensstämmelse och koppling mellan de fristående strategidokumentet och översiktsplanen.

Bullerfria friluftsområde och vindbruksområde: Miljö- och hälsoskyddsnämnden har tidigare framfört att det är önskvärt att översiktsplanen kompletteras med en beskrivning av områden som är av stort intresse för det rörliga friluftslivet och att tydliga ställningstaganden görs gällande dessa områdens utveckling. Nämnden ser det därför som positivt att friluftsliv och rekreation fått ökat utrymme i det aktuella förslaget, bland annat genom att områden som är viktiga för rekreation/rörligt friluftsliv presenteras i en kommunövergripande karta. I planförslaget pekas även "bullerfria friluftsområden ut". I planen anges att "nya bullrande verksamheter, till exempel vindkraftverk, tåker, skjutbanor, stora trafikgenomfarter och industrier ska undvikas i anslutning till dessa områden". Miljö- och hälsoskyddsnämnden konstaterar att avgränsningen av de bullerfria områdena inte överensstämmer med de områden som pekas ut i vindbruksplanen och att områdena överlappar varandra på såväl Linderödsåsen som i kommunens norra del. Nämnden ser det som angeläget att de områden som pekats ut som lämpliga för vindkraftsetableringar harmonierar med de områden som pekas ut som bullerfria friluftsområden i förslaget till översiktsplan.

Kommentar: Fler exempel på hur kommunen arbetar för att nå lokala miljömål har införts i översiktsplanen.

Text i förbindelse till område B2 i Åhus, har utökats med: Tillståndsgivna verksamheters omgivningspåverkan och skyddsavstånd ska utredas och kartläggas noggrant i detaljplaneskedet.

Att VA-planen bör aktualiseras i samband med att översiktsplanen aktualitetsprövas och att huvuddragen från VA-planen ska införas i Översiktsplanen, har poängterats ytterligare.

Arbetet med att ta fram en Vattenförsörjningsplan påbörjas då VA-planen är antagen. Vattenförsörjningsplanen kommer att omfatta planering av kommunens vattenförsörjning, med strategier för hur bland annat framtida vattentäkter ska skyddas långsiktigt.

Avsikten är också att arbeta vidare med dagvattenhanteringen, bland annat som en uppföljning av dagvattenpolicyn. Att det normalt krävs en dagvattenutredning och eller en grundvattenutredning vid planläggning och projektering i ett område med högt grundvatten har förtydligats, exempelvis i kapitlet Framtida vattennivåer och erosion.

Bullerfria områden har justerats så att de överensstämmer med vindbruksplanens avgränsningar.

3.3.6 Omsorgsnämnden

Omsorgsnämnden delar Stadsbyggnadskontorets uppfattning att det är viktigt att göra en särskild studie på hur fysisk planering kan stärka social hållbarhet. Studien kan komma att utgöra en viktig beståndsdel i en utredning med bred kommunal delaktighet, vars syfte är att hitta strategier för att möta en åldrande befolknings behov.

Kommentar: Synpunkterna noters.

3.4 GRUPPERADE SYNPUNKTER

Här redovisas företags, föreningars, organisationer och enskilda personers synpunkter grupperade utifrån de sex basorterna. Synpunkterna är delvis sammanfattade. Yttrandena finns att läsa i sin helhet på stadsbyggnadskontoret.

Förslag till fortsatt arbetsprocess/kommentarer till yttranden, ges sammanfattningsvis i slutet för respektive ort.

3.4.1 Arkelstorp

Oppmannaortens Jakt- och naturvårdsförening

Oppmannaortens Jakt och naturvårdsförening med 408 medlemmar arbetar för att främja såväl djurliv som natur i och kring Oppmannasjön. Vi har särskilt genom tiderna månat om Arkelstorpsviken och dess orörda omgivningar. Här finns bland annat ett rikt fågelliv med många häckande arter. Flera rödlistade arter finner man i området, och viken är genom föreningen skyddad mot jakt av andfågel.

Att exploatera området 24:6 finner vi anmärkningsvärt då följande saksäl nedan tydligt strider mot byggnation.

- Området ligger i stort sett inom strandskydd 150m från Oppmannasjöns strandlinje.
- I området finner man ett rikt djur och fågelliv som man bör värna. Den orörda miljön ger sällsynta, och även rödlistade arter möjlighet att fortplanta sig och att häcka.
- Området är ett klassat som ett område av Riksintresse för naturvård och friluftsliv. Detta innebär att miljöbalken skyddar mot åtgärder som påtagligt kan skada naturen eller miljön. (Miljöbalken 3 kap samt 7 kap.) Balken syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ansvar för att förvalta naturen väl. (Kap 1). Oppmannasjön med dess unika omgivning bör bevaras framöver för att vidare främja biologisk mångfald, rekreation, och friluftsliv. I översiktsplanen skriver även kommunen att man godtar riksintressenas avgränsning, och avser att undvika åtgärder som kan innebära att riksintressena påtagligt skadas.
- Intill området finns en vattentäkt - vattenskyddsområde. Hänsyn till detta bör tagas.
- Vatten och avloppshanteringen i området kan medföra miljöproblem med tanke på bl. a närheten till sjön, samt kuperad terräng. Arkelstorps reningsverk är redan belastat.
- Inom området finns brukningsvärd jordbruksmark. Annan typ av mark i Arkelstorp bör främst tas i anspråk. Att förstärka centrum i Arkelstorp genom byggnation ser vi som positiv inverkan på samhället. Det finns redan förberedda tomtmarker i Arkelstorp med närhet till allmänna kommunikationsmedel. Nässelblomsområdet samt Aniara.
- Fastigheten 1:14 och 2:2 ingår i ett åtagande gentemot Länsstyrelsen vad gäller restaurering av betesmark. Här förekommer djurhållning som är av vikt för att kunna upprätthålla öppna tillgängliga ytor i området. Denna fastighet gränsar till område 24:6 och vi befarar att byggnation kommer att påverka djurhållningen och där med fastigh. 1:14, 2.2.

Fastighetsägarna och dess boende på

Limugnsvägen i Arkelstorp

Komplettering av våra tidigare skrivelser, med anledning av den reviderade Översiktsplan 2012 "Utställningshandling våren 2012. Ny text är skriven med blå färg.

Våra frågeställningar nedan önskar vi få svar på till undertecknad kontaktperson. Ni har valt att byta namn på beteckningarna. Detta gör det blir svårt att följa synpunkterna som kommer in och gör att det lätt kommer uppstå förväxlingar.

Vi vill även påpeka att Förslaget för Arkelstorp anser vi vara bra, dock med nedanstående undantag.

Vid informationsmötet i skolan den 10 januari framkom det nya synpunkter/ideer som vi vill komplettera vår tidigare skrivelse med. Ny text är skriven med kursiv stil.

*Med anledning av översiktsplanen och det förslag som presenteras där i, vill fastighetsägarna och dess boende på Limugnsvägen i Arkelstorp framföra följande synpunkter:

Vi är emot det planerade promenadstråket som sträcker sig längs med Oppmannasjöns/Arkelsorps-vikens östra sida.(vid markering B5) Detta föreslagna gångstråk är placerad på privat mark, på tomter som sträcker sig ner till sjökanten, enligt gällande fastighetskartor. Tomterna har anlagd gräsmatta ner till sjökanten och är trädgårdsmiljö, samt till viss del bebyggda. Alternativt gångstråk föreslås söder över, på andra sidan båtklubben i riktning mot Oppmanna.

Bifogar skiss där förslag på alternativ sträckning för gångstråk framgår av bif bilaga 1.

Avsikten med detta alternativ är en utformning som ger mindre påverkan på privat mark och tomter.

Till vår besvikelse ser vi att promenad-/grönstråk längs med den östra sidan av Oppmannasjön finns kvar. Vi har tidigare påpekat att Er placering berör fastigheter som äger mark ner till sjön, vilken alltid har använts som trädgårdsmiljö, och som är i direkt anslutning till bostadshuset. På fastigheten Oppmanna 24:2 finns det dessutom en byggnad som ligger ca 6 meter från sjökanten.

Vi önskar svar på följande:

- Vårt förslag på alternativ sträckning (bilaga 4), som en lösning på problematiken, har inte anammats. Varför?
- Hur har ni kommit fram till att ett förslag där man ritat in på privat mark, utan att informera eller diskutera med fastighetsägarna? Är det tillåtet och acceptabelt att rita in förslag på annans mark?
- Varför har ni inte skrivit något i översiktsplanen om att den är ritad på privat tomtmark, och den problematik och hinder som detta innebär? Borde vara Er skyldighet som information till beslutsfattarna, så att de förstår vad de beslutar om. Fastighetsägare är emot förslaget - Promenadstråk. Vi förespråkar att man ritat in vårt alternativ.

*Vad gäller den eventuella exploateringen/bebyggelsen av området 24:6 (markerat B5 på kartan) finner vi det anmärkningsvärt att bygga detta område med tanke på nedanstående.

- Området är klassat som Riksintresse för naturvård och friluftsliv. Området har ett skydd genom miljöbalken mot åtgärder som påtagligt kan skada natur- eller kulturmiljön. Gammal glesbygd som dem1a bör bevaras för kommande generationer och användas som rekreativområde. En exploatering är definitiv. Man bör värna om, och ta tillvara området vid sjön och se till dess historiska och framtida värde. Kristianstads kommun skriver i översiktsplanen, att man godtar riksintressenas avgränsning och avser att undvika åtgärder som kan innebära att riksintressena påtagligt skadas.

- Dessutom är området strandskyddat 150m från sjökanten. Syftet med strandskydd är en miljöbalken att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv, och att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur och växtlivet. Här finns i denna orörda miljö ett mycket rikt djurliv, sällsynta fågelarter samt vattenfågel som bör värnas med tanke på häckningsplatser, bestånd och fortplantning. All jakt i denna del av sjön på sjöfågel är förbjuden. Ett biologiskt värdefullt område med naturvärden som bör tas tillvara. Området gränsar till en vattentäkt som man måste ta hänsyn till. Vatten och avloppshantering i detta kuperade område blir kostsamt att hantera, och medför miljöproblem. Klarar det befintliga reningsverket i Arkelstorp av en ökad belastning?
- Fastigheten Oppmanna 24:2 har servitut på dricksvatten som sträcker sig genom området Oppmanna 24:6.
- Restaurering av betesmark pågår på fastigheten Oppmanna 1:14 samt 2:2 (Raskabacken.) Djurhållning förekommer i området som en del i ett åtagande gentemot Länsstyrelsen. Denna djurhållning är en nödvändighet i restaureringsarbetet för att upprätthålla öppen mark. Området gränsar till Oppmanna 24:6.

Enbart en satsning på området markerat B4, klarar gott och väl efterfrågan på villatomter i Arkelstorp för den tidsperiod som översiktsplanen avser. Finns ingen anledning att rita in fler områden än vad som kommer att behövas. Detta gör att bef Nasselbloms- och Aniaroområde kommer att bli attraktivare, eftersom det på ett bättre sätt blir integrerat med övrig bebyggelse i Arkelstorp. Här finns i nuläget byggklara tomter där kommunen redan lagt ner exploaterings kostnader. Detta område får även en naturlig koppling till centrum med den service och allmänna kommunikationer som redan finns.

Vid mötet framkom klart att det som efterfrågas idag är lägenheter och marklägenheter belägna nära centrum och inte villatomter.

Beteckning är bytt från B5 till B3. Ni har minskat området med hänsyn till strandskyddet vilket vi tycker är bra, dock är vi emot att Ni har kvar den del Ni nu markerat med B3. Vi anser att de sakskäl vi tidigare angett gäller fortfarande och innebär att det inte är möjligt att bebygga området. Även i yttranden från Länsstyrelsen i Skåne Län, Biosfärkontoret i Kristianstads kommun och Miljö- och hälsoskydds nämnden, trycker man på de hinder som finns för en exploatering av området.

Vi önskar svar på följande:

- Ni skriver själva att förslaget "ligger i ett känsligt område med höga natur- och friluftsvärden" och att "en exploatering skulle ske med hänsyn till det sjönära läget samt de natur- och kulturvärdena som finns". Vad innebär denna "hänsyn"?

Fastighetsägare är emot förslaget-Exploatering Oppmanna 24:6 (markerat B5 på kartan). Vi är även emot det nya alternativet och vill att det tas bort.

Nytt förslag:

För att ge Arkelstorp en bättre koppling till Oppmannasjön bör man gräva/muddra en "kanal" in till bef. fest- och grillplats (se markering på bifilaga 1). Detta för att ge hela orten en direkt koppling till sjön, och göra denna plats attraktivare. Här går det även att anlägga bryggor med båtplatser för allmänheten.

Vi önskar svar på följande:

- Ni har valt att inte komplettera med detta förslag. Vi önskar få Era skäl till detta

Jacob Tornberg, Arkelstorp

Jag har ett förslag på en liten förbättring i Arkelstorp. Det finns en gräsbeklädd yta mitt emot affären, intill busshållplatsen, som idag används till att ställa cyklar på. Dessutom står där någon form av konstverk (rött, gult, grönt och rostigt). Mitt förslag är att ta bort detta "konstverk" och göra om denna yta till bussresenärernas fördel. Jag tänker mig att man lägger gatsten på marken, kanske planterar ett par

buskar, sätter dit några parkbänkar för dem som väntar på bussen, lite cykelställ och även lite belysning.

Det är aldrig roligt att vara den som framför kritik, men jag känner mig ändå tvungen att göra det. Arkelstorp är ingen stor ort och jag förstår därför att kommunen inte kan göra några gigantiska satsningar här. Men det jag känner och hör på byn är att Arkelstorpsborna känner sig bortglömda i den ”stora” kommunen Kristianstad. När vi sneglar på grannkommunen Östra Göinge, så ser vi en kommun som består av flera småorter och där satsar man på dessa. Knislinge och Broby har fått rejäla lyft. Något liknande hade varit riktigt önskvärt i Arkelstorp. Jag tänker då i första hand på belysning, gatssten, satsningar på att få till torg osv. Med dessa satsningar skulle man kunna göra orten mer attraktiv och på så sätt få en positiv spiral!

Kerstin Liljekvist, Arkelstorp

Synpunkter på planförslag – Arkelstorp

Förslag: Promenadstråk/grönstråk (längst inifrån viken mot kommunens båtbyggga)

Detta är ett förslag som berör mig som markägare.

Jag (och min man) äger den första privata tomten (Oppmanna 20:5) där detta promenadstråk är tänkt att gå.

Regelbundenhet som skapar oro

Förslaget är inte nytt. Det återkommer med viss regelbundenhet.

Jag inser visserligen att eftersom marken är vår (=privat) så kan kommunen i det närmaste inte tvinga oss till något.

Men det skapar en oro. Oro för att frågan alltid kommer tillbaka, att vi aldrig ska få ”vara ifred”. Att vi alltid måste vara beredda på att inta försvarsställning.

Ekonomisk karta från 1975 är felritad

Ert förslag får naturligtvis innevånarna i Arkelstorp att slå sig ner vid sina köksbord, ta fram en karta och närmare studera ert förslag om promenadstråk. Den karta som då de flesta har att tillgå är en ekonomisk karta (den senaste som ritats för orten) från 1975. På denna karta ser det ut som att kommunen äger området närmast sjön, mellan vår fastighet och vattnet.

Vi har haft lantmäteriet ute hos oss för att klargöra gränser. En del av stranden samäger vi med Oppmanna 20:6, en del äger vi helt själva. Detta förhållande hänger samman med sjösänkningen som gjordes i slutet av 1800-talet.

Problemet ligger för vår del i feltolkningen på kartan. Det har någon gång då och då hänt att människor tar sig friheter på vår tomt för att de anser den tillhöra kommunen.

Jag kan inte förstå att ägarskapet skulle göra någon skillnad för hur man betar sig i naturen, men för vissa gör det tydligen det.

Kränkande

Att ni utarbetar förslag som berör personer privat utan att på något sätt samråda i förväg är kränkande.

Våra sjötomter går inte att jämföra med andra markområden som nu är i privat ägo och som ni har planer för. Vi BOR på dessa fastigheter. Att äga en sjötomt har ett värde i sig som inte går att beskriva.

Vi som äger sjötomterna kan alla (utom en) ange att fastigheterna varit i respektive släkts ägo i flera generationer. Det skapar en slags identitet och stolthet som är starkt förknippad just med fastigheten.

Vi hindrar ingen

För min egen del kan jag berätta att vi har en stig vid sjön. Vi hindrar ingen från att gå där.

Pga en stor brant ner mot sjön varken ser eller hör vi ”sjö-besökare” såvida de inte skriker eller kör moped. Vi känner till allemansrätten

och anser oss därför varken ha möjlighet eller anledning att hindra besökare.

Allemansrätten är också en skyldighet

Jag kan till viss del förstå att förslaget om promenadstråk har uppstått.

En tanke om att alla ska ha tillgång till omedelbar närhet till sjön uppsprungen ur Allemansrätten.

Ett misstag många dock gör är att de känner till begreppet Allemansrätt, men inte innebörden.

Att det heter Allemansrätt innebär inte en rättighet. Det är egentligen en skyldighet gentemot markägaren och naturen i sig som på så vis ger dig rätten att fritt röra dig i skog och mark. Den går helt enkelt ut på att inte skada, förstöra eller störa. Skulle ett promenadstråk skapas längs med sjön skulle det definitivt störa fastighetsägarna, och utifrån vad jag sett på min egen fastighet kommer en del förstörelse i dess spår.

Tag bort förslaget om promenadstråk... och koncentrera er på befintliga ”punkter” och utveckla dem i stället.

I stället för ett promenadstråk kan ni se på de tillgångar som kommunen redan nu äger/förvaltar och utveckla/förbättra dem.

1. Det finns en fin grillplats invid Spängervägen / Spängerstigen. Vad mer kan göras där?
2. Kommunen har en båtplats vid Raskabacken. Snygga upp där och bättra grillmöjligheterna även där.

Det är inte tvunget att förbinda dessa två punkter med en stig vid sjön. Gamla vägen till Oppmanna är en bra promenadväg. Dessutom är utsikten från den ut över sjön anslående.

Övriga synpunkter

Uppdelning i flera kartor

Den karta som förevisas med planer är otydlig.

Det kan uppfattas som att allt är planerat och ska genomföras.

Det ideala vore om flera kartor gjordes med uppdelning efter hur konkret/nära förestående projekten är, t ex:

1. Konkreta förslag som ska genomföras inom 5 år
2. Konkreta förslag som ska genomföras om 5-10 år
3. Förslag som ska diskuteras och som leder till projekt, eller aldrig konkretiseras

Oppmanna-Vånga hembygdsförening

1. Basorterna skall vara servicenoder för omkringliggande landsbygd och orter. Vad räknas till ”omkringliggande landsbygd och orter”? Vi har trott att Arkelstorps sk omland utgörs av Oppmanna och Vånga församlingar. Därför tycker vi att Skånetrafikens besparingsförslag är oroväckande. Exempel: Om Skånetrafikens förslag att lägga ner busslinjen Arkelstorp – Vånga genomförs i december detta år innebär det att icke-bilburen vångabo får ta bussen till Fjälkinge, byta där till pågatåg till Kristianstad och sedan ta bussen från Kristianstad till Arkelstorp. Eller ska Vånga kyrkby knytas till basort Fjälkinge? Hur ska skolbarn och gymnasieungdomar ta sig till skolan? Om kollektivtrafik försvinner hur går det med miljönsatsningen? Kommer kommunen att köpa tilläggstrafik?
2. Den som vill cykla mellan Arkelstorp och Vånga utsätter sig för stora risker. Vägsträckan Knislinge – Näsrum som går genom Arkelstorp och Vånga kyrkby har idag blivit genomfartsled för tunga transporter, med periodvis mycket tät trafik. Korsningen med Mjönäsvägen vid Arkelstorp är olycksdrabbad med många tillbud och flera dödsolyckor och Trafikverket utreder för närvarande, efter skrivelse från Oppmanna-Vånga Bygderåd, vilka åtgärder som krävs för att korsningen ska bli trafiksäkrare. I

översiktsplanen diskuteras trafiksäkerhet – vilket ansvar har kommunen i planeringen för framtiden?

3. För ett antal år sedan tog turistavdelningen i Kristianstad fram cykelkartor för olika delar av Kristianstads kommun, bl a också för området Oppmanna-Vånga. Varför har detta område numera nästan helt fallit utanför kommunens intresse? I översiktsplanen finns förslag på cykelled från Vånga till Näsrum och det är bra. Bromölla kommun har på ett föredömligt sätt utvecklat lederna i anslutning till Ivösjön. Oppmanna-Vånga hembygdsförening har under en tioårsperiod givit ut foldern Näsrelslingen för hela norra delen av Kristianstads kommun i samverkan med bygdens företagare. Vi planerar för närvarande en utvidgad folder och förutsätter att både lokalbefolkning och turister ska kunna ta sig runt Näsrelslingen med cykel – miljövänligt och trafiksäkert! Hembygdsföreningen har sedan 1989 dokumenterat och publicerat områdets historia och vi arbetar medvetet för en ”levande landsbygd”. Näsrelslingen är vår satsning på kunskap om ”vårt gröna kulturarv” och ekologisk hållbarhet. Vi vill gärna samarbeta med kommunen. Kommunens norra del med märklig historia och vildmarkslik natur med alla dess sjöar är värd en satsning, tycker vi.

Kommentarer till yttranden angående Arkelstorp med omnejd

Kommentar: Vid en eventuell etablering av bostäder i anslutning till Oppmannasjöns östra sida, krävs att åtgärden utförs utan att påtagligt skada riksintressets värden. Det medför bland annat att den biologiska mångfalden ska bevaras, liksom tillgängligheten till stranden och möjligheten till rekreation. Riksintresset väger tyngre än förslag till lokalisering av ny bebyggelse. Det medför att bebyggelsen måste utformas med hänsyn till riksintresset. Att inslaget av fruktodlingar i Arkelstorp och längs Råbelövssjön är en stor visuell kvalitet för området framhålls i översiktsplanen, samt att det utpekade området ligger nära en reservvattentäkt, även detta måste tas i beaktning vid eventuell detaljplanläggning.

I översiktsplanen uppmärksammas också att den kuperade terrängen kan medföra svårigheter att anlägga vatten och avlopp. Att vatten- och avloppsfrågan går att lösa på tillfredsställande sätt, är en förutsättning till att området ska kunna bebyggas. För att få bygga inom ett strandskyddsområde, måste särskilda skäl uppfyllas och strandskyddets syfte tillgodoses. Bebyggelse får inte heller tillkomma om känslig natur skadas. En indikator som måste beaktas är miljö kvalitetsnormer, som anger gränsvärden för vad naturen tål. Grannfastigheter med flera, har möjlighet att påverka utformningen vid en eventuell planläggning. En detaljplan kan mycket väl innehålla rekreations- eller grönområden och behöver alltså inte bara omfatta bostäder. Vilken typ av bostäder som ska byggas, avgörs i detaljplaneskedet.

Översiktsplanen ska ange riktlinjer för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön på översiktlig nivå, därför ges förslag som även omfattar privata fastigheter, då ägande och förhållningssätt kan skifta. Avsikten är inte att ta fram detaljerade kartor, utan övergripande förslag. Alla förslag kommer inte att genomföras. Kommunen beaktar synpunkterna avseende det planerade promenadstråket utmed Oppmannasjön. Stråket kortas ned och sträckningen utmed sjöns östra sida tas bort.

Förslag till alternativt gångstråk, kanal, bryggor och grillplatser noteras och vidarebefordras för eventuell vidare process, till

C4-Teknik samt Kommunledningskontoret. Detsamma gäller förslag till upprustning av centrala Arkelstorp. Att grillplatsen kan utvecklas finns med men inte på vilket sätt. Muddring och utgrävning är intressanta idéer men kräver noggranna studier och är inget som utreds på denna övergripande och strategiska nivå.

Skånetrafiken ansvarar för att bedriva kollektivtrafik i Skåne, kommunen avser inte att köpa tilläggstrafik. Skolbussen är tillgänglig även för övriga trafikanter, i mån av utrymme. I övrigt ansvarar kommunen för kommunala vägar, medan Trafikverket ansvarar för statliga vägar. Ovanstående synpunkter avseende linjetrafik för buss och förändringar av denna samt trafiksäkerhet, vidarebefordras till Skånetrafiken respektive Trafikverket.

Kommunen arbetar med att ta fram en plan för utvecklingen av trafiksystemet, inklusive gång- och cykelstråk, inom kommunen och till anslutningar i kommun- och länsgränser.

Cykelstrategin är inriktad på att skapa fler trafiksäkra lösningar som lämpar sig för såväl skol- som arbetspendling samt rekreations/turistcykling. Förslag till samverkan avseende cykelplanering värdesätts och uppskattas. Synpunkter avseende cykelkartor noteras och beaktas i vidare planering.

3.4.2 Degeberga

Degeberga byalag (20 februari)

Då ni nu jobbar internt med områdesplanen så vill vi passa på att lyfta fram ett förslag från J Anders Jonsson i den nya föreningen Änglamarken, som innefattar en ny gång och cykelväg från banvallen vid skolan till Forsakar.

Denna gång och cykelväg passar också bra tillsammans med det nya bostadsområdet B6 som föreslås.

Byalaget står också bakom detta förslag, se bifogad fil ”vandringsled centrumForsakar.jpg”

Den andra gångvägen från Degeberga Backar till Forsakar på kartan kan ersätta det förslag T1 som vi tidigare ritat in. De är nästan identiska.

Degeberga byalag (7juni)

Vi är glada för de åsikter som ni tagit till er, bl.a. förslag om husbilsparkering och planerna för trygghetsboende i område B5 nära vårdcentralen. Vi är också överrens om ett levande centrum med grönområde, och här hoppas vi på en gångbro över bäcken som binder ihop centrum.

Men vi står på oss när det gäller området B3, parkeringen nära banken. Denna har vi länge arbetat för att den skall vara kvar som samåkningsparkering / turistparkering. Men ännu fler skyltar skulle den kunna bli något liknande som parkeringen vid Brösarps Backar, men här gäller det Degeberga Backar. När ni är i byn på måndag, så ta en titt. Parkeringen används flitigt dagtid.

Vi kommer också att justera ytterligare felaktigheter bl.a. när det gäller busslinjer mm.

En viktig fråga för byn och turismen är ju såklart även tillgängligheten till Forsakar och nedre fallet – en del av vattenriket. Här finns en arbetsgrupp och jag hoppas att kommunen håller med oss om att det är en viktig den av naturskyddsområdet som bör kunna hållas öppet för besökare. Det kanske inte är en fråga angående områdesplanen, men räkna men det kommer säkert besökare till er med dessa funderingar.

Degeberga byalag

· Gång & Cykelbanan på gamla banvallen. Tydligt finns det markeringar som tyder på att någon form av grävvarbete skall göras? Om så är fallet borde det vara ett perfekt tillfälle att gräva ner kabel och fundament för belysning på banvallen. Detta är ett starkt önskemål från byns invånare!

· Idéer finns om ett levande centrum och utformning av grönområde. Huset som ligger sidan om brandstationen och som tidigare var blomsteraffär är till salu på Hemnet. Om kommunen köper detta så skulle det finnas fler möjligheter att utveckla centrum. Hur centrum skall utvecklas borde utredas av kommun tillsammans med företagare och föreningar som har intresse i detta.

Degeberga Byalag (8 juli)

(Nya område föreslagna av Byalaget framgår av bilaga)

C1 – Grönområde vid centrum

Önskemålet om en naturlig träffpunkt i Degeberga centrum är stort från Degebergabor. Därför bör en utveckling av område C1 prioriteras. En gångbro över Forsakarsbäcken skulle förtäta centrum och ge utrymme för ett nytt ”torg” i det centrum som används dagligen av Degebergaborna. Grönområdet skulle kunna kompletteras med parkbänkar och någon enklare lekplats mm. Det skulle också bli mer naturligt att vandra mellan butiker och matställe. Även den gamla blomsteraffären som ligger sidan om brandstationen bör tas med i tankarna och köpas in av kommunen. Byalaget förslår att det bildas en arbetsgrupp med representanter från kommun, byalag och näringsliv för att gemensamt utforma ett levande centrum.

B3 – Parkering - Degeberga Backar

Byalaget har länge arbetat för att behålla detta område som parkering. Redan i vår skrivelse 2007-04-10 till kommunstyrelsen som resulterade i dagens naturskyddsområde, belyste vi vikten av att ha en naturlig startpunkt för vandring i Degeberga Backar. Parkeringen har sedan dess inordningstillts och används dessutom flitigt varje dag av pendlare mm.

Parkeringen bör asfalteras och kompletteras med fler turistskyltar. Informationsskylten på Tingstorget skulle kunna flyttas hit. Då Degeberga är första ort i Kristianstad Kommun man kommer in ifrån söder skulle denna parkering kunna vara porten till vattenriket.

Jämför med parkeringen för Brösarps backar.

B5 – Område för bostäder

Detta område bör prioriteras vid utbyggnad av bostäder i Degeberga. Frågan om trygghetsboende är väldigt aktuell, och detta är ett lämpligt område med närhet till affär och vårdcentral.

B7 – Område för bostäder

I vår förra skrivelse så var detta område bl.a. planerat för den nya ”lek för alla” lekplatsen som skulle byggas 2011. Den verkliga placeringen blev dock på andra sidan Forsakarsvägen mellan banvallen och cykelstigen till skolan. Området B7 kan med fördel användas för bostäder.

B10 – Nytt område för bostäder, förslag från byalaget (se bilaga 1)

Byalaget ser område B10 som ett framtidsområde för bygden och vill gärna ha med detta i områdesplanen som ett framtida utvecklingsområde. Område lämpligt för bostäder. Öster om Munkahage och söder om område B5. Byalaget föreslår att kommunen köper in mark. Hänvisning till område 304 i områdesplan från 1981.

B11 – Nytt område för bostäder, förslag från byalaget

Mindre område vid Stenhällevägen som också lämpar sig för trygghetsboende mm.

V1 - Industriområde

Enligt rykte planeras det för en ny återvinningscentral i närheten av detta område. Byalaget ser det mycket positivt med en ny återvinningscentral. Men det är då viktigt att ny verksamhet som denna inte förstör entrén till Degeberga med flaggspel och välkomstskylt. Byalaget föreslår i första hand att en ny återvinningscentral placeras på kommunens mark söder om Degeberga skrot väster om riksväg 19. Anslutning till återvinningscentralen skulle kunna ske via den grusväg som redan finns och går väster om riksväg 19 från Degeberga vid område V1 och fram till skroten och dagens återvinningscentral.

U1 – Camping eller husbiluppställningsplats

Området bör i första hand utredas för turism och camping. Bostäder bör koncentreras till område B5, B10 och B11. Byalaget föreslår att den gamla sågverkstomten som ägs av kommunen görs om till en campingplats eller en uppställningsplats för husvagnar och husbilar. Degeberga är i starkt behov av möjlighet för turister att övernatta i sina egna husbilar eller husvagnar. Området som ligger nära bad, forsakarsfallen och hembygdsparken skulle kunna bli mycket attraktivt. Utredning bör ske i samråd med ägarna till Forsakarsgården

U2 – Camping eller husbiluppställningsplats

Om detta område skall användas för camping så måste det vara i samråd med Degeberga Stugby.

Övrigt gällande turism, kultur och fritid

Området kring dammen vid skolan borde gå att utveckla vidare för fiske och fritid. De föreslagna naturstråken bör göras i ordning och märkas upp så snart så möjligt. Arbetet bör ske i samråd med Byalaget, kommunen och övriga intressenter. Den föreslagna gångvägen mellan området Saxamöllan och idrottsplats och Hembygdspark stämmer inte med de naturliga gångstråk och bro som finns i dag. Exakt utformning bör ses över.

Gång och cykelvägen längs banvallen bör finnas med på alla kartor som just gång och cykelväg från Kristianstad till Maglehem. Den asfalterade delen av GC-vägen i Degeberga bör kompletteras med belysning för att binda ihop norra och södra delen av byns även kvällstid.

I områdesplanen på sid 98 pratas det om skåneleden. Denna korsar redan i dag gång och cykelvägen på banvallen ca 4-5 km söder om Degeberga. Här skulle man kunna ha vägvisare och knyta ihop skåneleden med Degeberga.

Områdena för Hembygdsparken, Stugbyn och Idrottsplatsen måste permanentas i områdesplanen som område för kultur och fritid.

Forsakarsfallet

Forsakarsfallet är en del av Kristianstad vattenrike och en mycket viktig del för turismen i kommunen. I år är det andra sommaren som turister och allmänhet som vill besöka nedre fallet möts av varningsskyltar om risk för fallande träd och att man därför avrådes för att vandra i ravinen. Många turister vänder då och allt färre besöker fallet. Byalaget har i flera forum påtalat att något måste göras för att säkra stigen och åter göra Forsakar till det turistmål det förtjänar. I områdesplanen bör man ta med vikten av att Forsakarsravinen säkras och hålls öppen för besökare.

Forsakarsbadet

Den satsningen som kommunen via C4-teknik gjort på Forsakarsbadet med bl.a. ny värmepump och nya lekattraktioner i den lilla bassängen är vi mycket glada för. Det är viktigt för turismen i området att man fortsätter med denna satsning. Byalaget föreslår att man har följande mål för att utveckla Forsakarsbadet:

- Fler bänkar och bord för besökare.
- Bassängen målas om för att bli än fräschare.
- Badet kompletteras med en vattenrutschbana för att öka attraktiviteten.

Infrastruktur

Bredband via Fiber (sid 46)

Inom Kristianstad tätort finns i dag ett utbyggt statsnät med optokabel. För att klara målet om att 95% av Skånes befolkning skall ha tillgång till bredband med hastighet på minst 100 Mbit/sekund år 2020 så anser vi att kommunen skall satsa på statsnät med optokabel även i basorterna redan nu. Den lösning som C4 Energi föreslår att invånare skall bilda ekonomiska föreningar och själva bygga statsnät i stora orter anser vi inte vara hållbar. Bara att vara projektledare för en sådan utbyggnad är en heltidstjänst som man inte klarar med ideella krafter.

Kollektivtrafik (sid 96)

Rättelse: Linje 3 mellan Kristianstad och Simrishamn samt linje 4 mellan Kristianstad och Ystad går igenom Degeberga.

Turen in till Resecentrum i Kristianstad tar ca 33-36 minuter enligt tidtabell.

Med buss når man Simrishamn på 53, minuter, Ystad på 61 minuter och Tomelilla på 38 minuter. I Tomelilla och Kristianstad finns möjlighet att byta till tåg mot Malmö. Man når också Kristianstads Airport på 10 minuter

Bilaga: Karta från områdesplanen, kompletterad med Byalagets nya förslag.

Degeberga byalag (17 september)

1. Gång & Cykelbanan på gamla banvallen. Tydligt finns det markeringar som tyder på att någon form av grävarbete skall göras? Om så är fallet borde det vara ett perfekt tillfälle att gräva ner kabel och fundament för belysning på banvallen. Detta är ett starkt önskemål från byns invånare!
1. Idéer finns om ett levande centrum och utformning av grönområde. Huset som ligger sidan om brandstationen och som tidigare var blomsteraffär är till salu på Hemnet. Om kommunen köper detta så skulle det finnas fler möjligheter att utveckla centrum. Hur centrum skall utvecklas borde utredas av kommun tillsammans med företagare och föreningar som har intresse i detta.

Jörgen Almquist, Degeberga

Parkeringsplats vid Vårdcentral utökas med platser framför VC. Behöves en bl a en markutfyllnad. Detta för att bättre tjäna VC besökare, som ofta har svårt att gå mm.

Nuvarande parkeringsplatser behöver breddas, de syns vara beräknade för "gårdagens fordon" och vi lever ju på 2000-talet. Även detta med hänsyn till besökare mm

- I Er text om orten är det som berör bussförbindelserna finns det stora felaktigheter, både vad gäller vilka bussar som stannar i Degeberga och tidsåtgång för resa. Både Regionbuss 3 och 4 kör nu åter igenom byn och tiden från Skaddevägen till Kristianstads C är i dagsläget 36 min. Detta under ombyggnadstiden i Kristianstad.

- Det vore bra om det i likhet med områden inom Kristianstad, att vi fick 30 km hastighetsbegränsning inom villa och bostadsområden.

- Ett allmänt önskemål inom byn är att det byggs fler marklägenheter. Kanske kan en påverkan från Kommunen få aktörer att göra detta.

- Underhåll längs vägar och gator bör ses över. På många platser är det ganska så vildvuxet! och ser allmänt otrevligt ut.

Bengt och Marianne Selin, Degeberga

Vi ägare till fastighet 12:39, vilken fränsar mot område B6 där ni har som förslag om att kunna bebygga.

Vi som fastighetsägare kommer med alla till buds stående medel försöka stoppa eventuell byggnation här.

När vi för 24 år sedan förvärvade nämnda fastighet var orsaken den underbara utsikten över detta naturområde med dammen ca 100 meter bort.

Det som förvånar oss är att kommunen halt plötsligt drar några streck och påstår att här är lämpligt att bygga utan att ta hänsyn till konsekvenserna för befintliga fastigheter samt att en del av marken är privatägd (delar av B6)

Tidigare och nuvarande ägare till den privata marken har vid flera tidigare tillfälle under årens lopp sökt byggnadstillstånd på marken men fått avslag (har kommunen ändrat sig)?

Kommentarer till yttranden angående Degeberga med omnejd

Kommentar: Förslag till nya gång- och cykelvägar, gångbro, centrumutveckling samt ställningstaganden avseende parkering och samåkningsplats noteras och vidarebefordras för eventuell vidare process till C4-Teknik samt Kommunledningskontoret.

Kommunen uppskattar initiativet och är öppen för att samverka med representanter från Degeberga Byalag. Byalaget ger förslag på flera genomförbara utvecklingsförslag.

Kommunen kan inte påverka, i någon större grad, var en projektör ska bygga men instämmer i att område B5 utmed Forsakarsbäcken kan vara ett lämpligt område för så kallat trygghetsboende. Avseende den nya återvinningscentralen, pågår en dialog mellan kommunen och Byalaget. Byalaget kommer att ges möjlighet att yttra sig avseende detaljplaner och andra större ingrepp i Degeberga.

Arbetet med att bilda ekonomiska föreningar för fiber är komplicerat och komplext. Kommunen arbetar för närvarande med att ta fram en kommunal bredbandsstrategi. Målsättningen är att minst 95 procent av kommunens hushåll samt arbetsplatser ska ha möjlighet att ansluta sig till bredband med en hastighet på minst 100 Mbit/s år 2020. I kommunens planeringsansvar ingår bland annat att kartlägga brister i kommunens elektroniska kommunikationsnät. Kommunen samordnar också kanalisering, det vill säga att gräva ner rör för fiber på vissa ställen där ett ingrepp ändå sker, exempelvis i samband med vädersäkring av elnäten.

Om område B6 detaljplanläggs i framtiden, kommer samråd att ske med närboende. Vid ett sådant tillfälle finns det möjlighet att bestrida de planer som föreslås.

Yttranden avseende trafiksäkerhet/förslag om bredare parkeringsplatser, vidarebefordras till C4-Teknik och Kommunledningskontoret samt Skånetrafiken. Vissa redaktionella justeringar har skett i översiktsplanen, övriga synpunkter noteras.

3.4.3 Fjälkinge

Ingemar Larsson, Nils-Owe Nilsson,

Fjälkinge

”Ärende: Centrumplanering vid Fjälkinge station”

Vi vill framföra några synpunkter och önskemål enligt nedan.

Se principalskiss nästa sid

1. Parkering

Utmärkt att disponera torget som bil- och cykelparkering.

2. Bussförbindelse

Skär inte ner busstrafiken för mycket. Många bussresenärer har centralsjukhuset som slutdestination. Tänk på skolungdomar som skall till Nosaby och Österäng.

3. Resecentrum

Slopa de befintliga busshållplatserna i korsningen Gamla vägen och Kumlevägen. Låt bussarna istället svänga upp och stanna i anslutning till gamla stationshuset. Här finns bra utrymme. Den gamla in-och utfarten återskapas. Resenärerna får härmed nära till både tåg och buss och vi har på ett enkelt praktiskt sätt skapat Fjälkinge resecentrum.

4. Fjälkinge Järnvägsplan

Då järnvägsplanen och centrumplaneringen bör gå hand i hand, biläges för er kännedom även våra synpunkter angående järnvägsplanen. Dessa är inlämnade till: Trafikverket,

Ärende: “Fjälkinge järnvägsplan”

Vi vill framföra några synpunkter och önskemål enligt nedan.

Se situationsplan nästa sid

1. Gångbro pos 1 i situationsplan

Beträffande förbindelsen mellan perrongerna ser vi gångbro som mest fördelaktigt.

2. Stationshuset pos 2 i situationsplan

Det ryktas att gamla stationshuset skall inköpas för att sedan rivas. Se istället möjligheten att utnyttja byggnaden som

a. Lämplig anslutning till den föreslagna gångbro över spåren. Trappa och hiss upp till gångbron anläggs inne i stationshuset.

b. Väntsal

c. Någon form av kioskverksamhet

3. Plattformen pos 3 i situationsplan

Föreslår att den planerade platformen sträcker sig ytterligare ca 25 m västerut, eller så långt som möjligt med hänsyn till sidospår.

4. Centrumplanering vid Fjälkinge station

Då järnvägsplanen och centrumplaneringen bör gå hand i hand, biläges för er kännedom även våra synpunkter angående centrumplaneringen vid Fjälkinge station.

Christina Jönsson Nyström och Erik

Jönsson, Fjälkinge

För det första är vi mycket glada över att ni har tagit hänsyn till våra tidigare synpunkter i det nya förslaget. Det känns positivt att se den öppenhet vi tycker präglar arbetet med översiktsplanen. Sedan finns det fortfarande några mindre detaljer i förslaget till översiktsplan i de delar som rör Fjälkinge där vi ser en förbättringspotential i förslaget.

Sammanhängande grönytor, ytor för rekreation och buller

Vi har noterat att ni tagit till er vår idé om att lägga in grönstråk mellan befintlig och planerad bebyggelse för att stärka byns grönstrukturer. För att ytterligare förbättra detta och även minska risken för bullerproblematik kring järnvägen föreslår vi att grönytor även läggs in i södra delarna av områdena B1, U1 och U5 samt norra delarna av område B2 samt U2. Det stärker de gröna korridorerna genom byn och förenklar att hitta fler sammanhängande promenadstråk.

Ny bebyggelse på attraktiva områden

Det är av stor vikt att ny bebyggelse placeras där folk vill bo. Vi tror att ett nytt område direkt norr om område U3, upp till Gamla vägen, hade varit mer attraktivt för bebyggelse än område U1. Det påverkar inte heller det aktiva jordbruket i lika hög utsträckning vilket är viktigt för den positiva kopplingen mellan tätort och landsbygd.

Säker trafikmiljö

Den planerade nya avfarten mot byn från E22 som är markerad på kartan i förslaget till ny översiktsplan hade med fördel kunnat kompletteras med en väg mellan områdena V1 och U3. På så vis hade mycket av den tunga trafiken genom byn kunnat undvikas eftersom den till stora delar ska till Lyckås, Nyskördade morötter samt till Culinar. Detta hade varit till gagn för såväl den tunga trafiken som för trafikmiljön i byn.

Fortsatt lämplig blandning av bebyggelsen

I det fortsatta planarbetet hoppas vi att ni fortsätter att arbeta för att olika boendeformer ska finnas i byn, såväl villor som marklägenheter och vanliga lägenheter. Och såväl självägande som bostadsrätter och hyresboende. Fjälkinge är ett ganska homogent samhälle i dag och i våra ögon hade byn gärna fått ytterligare invånare från olika delar av vår värld. Förhoppningsvis kan detta underlättas genom att olika boendeformer kan erbjudas. Och fler invånare i byn betyder att det blir lättare att behålla det mycket goda serviceutbud som finns i dag.

Kommentarer till yttranden angående Fjälkinge med omnejd

Kommentar: I översiktsplanen omnämns att djupare studier för bl a Fjälkinge behöver göras gällande de centrala delarnas utveckling. Detta arbete startades upp redan hösten 2012 i form av en medborgardialog.

De utbyggnadsförslag som föreslås, kommer att anpassas till platsen och kan bland annat innehålla grönstråk. Detta kan tillgodose i samband med att det blir aktuellt att detaljplane-lägga dessa områden, alternativt i en demokratisk process vid översiktsplanens framtida revidering.

Kommunen instämmer i att bebyggelsen bör placeras där människor önskar bo och att jordbruksmark ska exploateras med försiktighet. Dessa synpunkter samt övriga förslag till trafiklösning, med mera, noteras inför kommande planering samt vidarebefordras till C4-Teknik samt Kommunledningskontoret.

3.4.4 Tollarp

Lars Larsson, Tollarp

Undertecknad har vid olika tillfällen och med flera månaders/års intervall närvarit vid Trafikverkets informationer om planeringen av den nya sträckningen för E 22-an. Det pratades vid de första informationerna om olika förslag till vägsträckningar – nordliga och sydliga

alternativ. Vid de första informationstillfällena fick jag och säkert flera andra med mig uppfattningen, att det skulle bli en av- och påfart i omedelbar anslutning till Tollarp, den största centralorten i Kristianstads kommuns södra del.

Då nu planeringsskedet betr. den nya sträckningen av europavägen kommer in bit längre och man från Trafikverket är/har varit ute på en ny "roadshow" med vägförslaget, var jag närvarande vid den information som hölls i Västra Vrams församlingshem den 19/4 2012.

Till min förvåning och förfäran kunde jag då notera, att det inte alls längre planerades för någon av- och påfart i anslutning till Tollarp. Trafikverkets projektledare/representant uttryckte, att "det tar inte längre tid att åka med sin bil på "gamla" E 22-an till påfarterna vid Linderöd resp. Nöbbelöv för att därifrån fortsätta på den nya vägen".

"So What??" Är det på detta sätt man på Trafikverket planerar nya europavägar?? Vad har det för betydelse, att jag - eller någon annan enskild individ - sparar eller tappar tidsmässigt beroende på var och hur jag väljer att framföra min privatbil/personbil?? Bedömer man inte vägutbyggnader / -ombyggnader på ett seriösare och noggrannare sätt före projekteringar och beslutsfattanden?

Är det inte av större vikt och borde det inte i första rummet tas med aspekter avseende trafiksäkerhet och trafikmiljö för människor som trafikerar vägar och som bor / vistas vid / uppe-håller sig intill vägar?

En fråga man också ställer sig är i vilket tidsperspektiv man lever när man projekterar en vägsträckning som denna. Vid informationsmötet pratades det mycket om hur omfattande trafiken har varit fram till idag och hur den bedöms den närmsta tiden. Den nuvarande E-22:an förbi Tollarp har i stort sett haft sin utformning sedan 1962 (i 50 år). När jag lyssnade på Trafikverkets informatörer upplevde jag, att man inte är särskilt visionär då man jobbar med den nya sträckningen – för mig lät det som om man byggde en väg anpassad "nästan för gårdagen". I stället borde man kanske ha visioner som sträcker sig mycket, mycket längre framåt.....

Och när man sedan får höra hur Kristianstads kommuns ansvariga/representanter agerat i frågan om en av- och påfart i anslutning till Tollarp blir man minst sagt bestört. Att inte anse att en av- och påfart vid kommunens största centralort i den södra delen av kommunen är en absolut nödvändighet betraktar jag som ett rent tjänstefel och ett allvarligt svek mot alla dom som bor och/eller verkar i området. Har man inte mer omtanke om sina kommuninvånare borde man inte få ha uppdraget att representera medborgarna.

Jag var också närvarande den 13 juni 2012 och lyssnade på / pratade med / framförde åsikter till kommunpolitiker vid "öppet hus" på ICA-parkeringen i Tollarp, och kunde då där med egna ögon och öron registrera det "politiska ointresset" för frågan.

På Kristianstads kommuns hemsida kan man beträffande "Översiktsplan 2012 Kristianstads kommun" läsa att "Syftet med översiktsplanen är att redovisa kommunens strategiska ställningstaganden för hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska utvecklas respektive bevaras på ett långsiktigt hållbart sätt. Översiktsplanen har en tidshorisont fram till 2025".

Frågan är på vilket sätt den byggda miljön ska utvecklas respektive bevaras på ett långsiktigt hållbart sätt för Tollarpsområdets/södra kommundelarnas vidkommande??

Och hur man ska få beslutsfattare att förstå innebörden av dessa ord samt att vara visionära och inte endast agera partipolitiskt/-strategiskt kortsiktigt.

En vision är att tro på att en inflyttning av nya kommuninvånare på sikt i den södra delen i kommunen skulle tillföra betydligt mera skattemedel än vad eventuella nyskapade (?) arbetstillfällen i Kristianstads kommun någonsin gör / kommer att kunna göra.

Min egen uppfattning är den, att bland alla de människor som i framtiden kommer att finna sysselsättning i sydvästra regionen (Malmö/Lund-området) är det en mycket stor andel som, om möjlighet gavs, hellre än gärna skulle vilja bosätta sig i de närbelägna och natursköna

områdena från kommungränsen mot Hörby och nordost ut mot Linderöd/Tollarp. Med Tollarp som den naturliga centralorten med utbyggd komplett kommunal service m.m.

Detta kommer att tillföra långt större skatteunderlag än de eventuella arbetstillfällen som kan skapas inom Kristianstads kommuns gränser.

Många av de som i framtiden kommer att arbeta i Malmö/Lund-området kommer från miljöer, där det upplevs som "ett himmelrike" om pendlingstiden ligger på 30-50 minuter. Allra lyckligast är naturligtvis visionen om en järnväg parallell med den "nya" E 22-an.

Beträffande översiktsplanen och hanteringen av E 22-ärendet vill jag bl.a. framföra / invända följande:

Tollarp har ända sedan då järnvägen drogs genom orten varit centralort/huvudort i området och sedan 1974 (kommunsammanslagningen) centralorten för södra delen av Kristianstads kommun. Före järnvägens tillkomst (tyvärr är den ju som bekant sedan nästan femtio år nedlagd – men det är en annan historia) var Västra Vram huvudorten.

1831, då den tidigare bron över Vramsån mellan Tollarp och kyrkvägen mot Västra Vram rasade, bedömdes vägen så viktig, att man för att bygga en ny bro (d.v.s. den nuvarande stenbron som binder samman Lundgrens väg och Kungsvägen) fick hela Gårds härad att bidra till finansieringen av bygget.

Bron stod klar 1833, och var då anpassad efter den tidens trafik, d.v.s. hästskjutsar, skottkärror och gående - någon cykeltrafik var det näpelig fråga om, och bilen var ännu inte påtänkt. Sedan det inträffat en olycka vid bron, byggdes den om/reparerades år 1923. Bredden var dock fortfarande avpassad för "mötande hästskjuts" – bilarna var fortfarande ganska sällsynta.

All genomfartstrafik gick sedan över denna bro fram till 1935, då "riksvägen" drogs utanför Tollarp (men fortfarande genom Västra Vram) sedan en ny vägsträckning dragits och den "nya riksvägsbron" byggts. Trafiktrycket lättade då på stenbron.

I början av 1960-talet ökade sedan trafiken på dåvarande riksväg 4 / senare riksväg 15 / i sådan omfattning, att det behövde byggas en ny vägsträckning utanför Västra Vram (=E 22-ans nuvarande läge).

Vad som sig under senare år tilldragit sig är, att riksvägsbron byggts om / breddats (1983) och att 1833 års bro injekterats (1970-talet).

Dagens situation är den, att den gamla stenbron från 1833, dimensionerad för "mötande hästskjuts", trafikeras av fordon som är av ett helt annat format. Bussarna som passerar har en längd som vid överfart upptar två tredjedelar av bron och som på bredden kräver mer än halva vägbanan. Råkar en mötande personbil komma upp på bron samtidigt/nästan samtidigt, blir det stopp och det ena fordonet måste då backa. I värsta fall kör man ihop.

Än värre är det när tunga lastfordon av 24 meters längd och 2,60 meters (ibland även bredare fordon med dispens) kommer. Eftersom jag bor helt nära bron upplever jag dagligen (oftast flera gånger varje dag) de tillbud som förekommer. Kring senaste årsskiftet var jag på frivillighetens väg ute i vintermörkret och dirigerade trafik efter totalstopp/totalkaos. En gång fick jag rekvirera en hjullastare för att det skulle gå att få bort ett 24-meters ekipage som "knutit sig" vid broföret på den norra sidan av Vramsån.

I ovan beskrivna trafikmiljö förflyttar sig mellan etthundra och etthundrafemtio skolbarn och förskolebarn, de flesta gångerna gående/cyklande, genomsnittligt fyra (två- till sex) gånger per dag. Just denna trafikmiljö är den Kristianstads kommuns ansvariga har valt för oss boende i Tollarp/södra kommundelen.

Jag hoppas verkligen, att man tar sitt ansvar och ser till att trafiksituationen / trafikmiljön förbättras vid den gamla stenbron. Jag har länge undrat hur lång tid det kommer att dröja innan det inträffar en verkligt allvarlig olycka där. Senaste tillbudet jag bevitnade inträffade för en dryg vecka sedan, då en bulkbil med släp trängde en mötande kvinnlig personbilsförare ut i broräcket, lyckligtvis med endast materiella skador.

Tycker verkligen någon ansvarig att det är värt att chansa och riskera liv genom att inte agera??? Ett utmärkt sätt att lösa det på är att se till att få en av- och påfart från den nya E 22-sträckningen vid Tollarp. Det är skamligt om man inte gör allt som står i ens makt därvidlag – och det är enfaldigt att inte inse att uppdraget man har innebär ett ansvar gentemot medborgarna / kommun-*invånarna*.

Gunilla Karlsson och Harald Karlsson,

Tollarp

Bra med gång-cykelväg runt samhället. Område där före detta Ekens fabrikslokaler ligger tas med i område för centrumutveckling och göras om till område för bostäder eller liknande. Nuvarande utseende ganska misspyrdande och drar till sig tung trafik. Lokaler för verkstäder m m kunde förläggas till C2 istället.

Som komplement eller ersättning till förlängning av Grangatan kunde Polgatans norra ände kopplas samman med Torvtäcksvägen för utfart till Tränevägen.

Viktigast för framtiden dock att Tollarp får en trafikplats till nya E22 så nära som möjligt.

Tollarps byalag:

Gamla stenbron på Lundgrens väg trafikeras dagligen av skolbarn och tung trafik. Detta är en onödig säkerhetsrisk. Inom något år kommer denna väg ingå i kommunens skötsel och vårt förslag är då följande:

Sänka högsta tillåtna axeltryck, på så sätt begränsa den allra tyngsta trafiken.

Sänka högsta tillåtna hastighet ytterligare specifikt över bron. Är nu 30 km/h.

Kommentarer till yttranden angående Tollarp med omnejd

Kommentar: Tränevägen med omgivande bebyggelse är inte planlagd för att ta emot en ökad och tyngre trafik än vad som förekommer i dagsläget. De samhällsekonomiska vinsterna med att bygga om Tränevägen med en ny trafikplats samt ombyggnad till en acceptabel standard är i dagsläget tveksamma. Hur Tollarp ska utvecklas vidare, kommer att ske i dialog med boende och andra intresserade i Tollarp med omnejd.

Kommunen ser det som angeläget att trafiksäkerheten i anslutning till den gamla stenbron ses över, särskilt problematiken då det gäller passagen över bron.

Övriga synpunkter noteras och vidarebefordras till C4-Teknik samt Kommunledningskontoret.

3.4.5 Åhus

CHRISTIANSTADS SEGELSÄLLSKAP

Christianstads Segelsällskap (C4SS) har tidigare lämnat synpunkter på översiktsplanen med anledning av Kommunens intresse att bygga bostäder på och intill det område vi arrenderar. Under det gångna halvåret har vi haft ett antal möten med Kristianstads kommuns politiker och tjänstemän, för att förklara C4SS's verksamhet. Vi vill än gång framhäva, att det krävs stora landytor förutom själva hamnanläggningen om C4SS också fortsättningsvis ska kunna driva verksamheten. Presentationen av vår verksamhet och vårt behov av mark för olika funktioner bifogas. "

Följaktligen är C4SS helt avvisande till en bostadsbebyggelse omedelbart invid våra sex bryggor. Vi anser att en sådan bebyggelse innebär ett betydande ingrepp på den idyll, som idag råder. Vidare ser vi det som en omöjlighet att bedriva vår verksamhet med följd att föreningen och vår småbåtshamn kommer att tvingas läggas ned. Ett flertal medlemmar överväger redan nu att flytta sina båtar till andra hamnar utan närliggande bostadsbebyggelse. Det är viktigt att Kommunen snabbt tar ställning emot närliggande bebyggelse och långsiktigt säkerställer nödvändiga markytor för föreningens småbåtshamn innan C4SS's verksamhet lider allvarlig skada. Vi har redan nu tvingats införa investeringsstopp på grund av osäkerhet angående arrendeavtalets förlängning.

En bostadsbebyggelse på vår uppläggningsplan kan eventuellt vara möjligt om C4SS inte tvingas till investeringar eller ökande kostnader samt att Kommunen ansvarar för allt muddringsarbete vid uppförande och framtida drift. Vi vill också understryka att olika säkerhetsaspekter måste beaktas vid en ny uppläggningsplan, såsom skydd för vind och vågskvalp, inbrottsrisk och skadegörelse och inte minst avstånd till industrihamnens gasolanläggningar.

C4SS föreslår dock att befintlig uppläggningsplats behålls, men att Kommunen asfalterar planen och planterar häck kring planen, så att området avgränsas visuellt och bättre kan hållas i ordning och utnyttjas för annan verksamhet, t.ex. för besöksparkering och husbilar, under tiden 15 maj – 15 september.

Sankta Annas Gille, Åhus

Åhus medeltida bebyggelse och struktur skall i högsta möjliga mån bevaras för framtida generationer. Det förutsätter att lagar och förordningar inom kulturmiljövården följs och beaktas tillsammans med de bevarandeplaner för Åhus kulturområden som tagits fram och fastställts av Kommunfullmäktige i Kristianstad.

Sankta Annas Gille har efter samrådsmötet i Åhus vidare bearbetat översiktsplanen vad avser basorten Åhus och lämnar följande synpunkter på de delar av planen som behandlar områden vi anser skall bevaras.

Ny bostadsbebyggelse vid Segelsällskapet och Scoutstugan (B 2 + F 1)

Vid senaste sekelskiftet fick Segelsällskapet byggnad sin nuvarande placering. I översiktsplanen föreslås att byggnaden på nytt skall flyttas tillbaka ungefär till tidigare placering. Det känns inte seriöst att flytta byggnad och verksamhet efter att så kort tid förflutit. Anledningen är att bostäder i flervåningshus skall byggas på området. Förslaget förefaller inte vara särskilt genomtänkt med hänsyn till dels bullernivåer m m från den stora arbetsplatsen Åhus Hamn och dels skyddsområde för industrier och farligt gods. Skyddsområde och bullerzoner gör att det är direkt olämpligt med bostadslägenheter enligt förslaget. Hänsyn bör även beaktas genom närheten till naturreservatet "Kronoskogen" samt att det enligt uppgifter har funnits någon av de äldsta bosättningarna i Åhus på området vid gamla reningsverket-scoutstugan. Dessutom måste man beakta trafiken till och från området.

Vi avstyrker förslaget till förändring i område B 2 och F 1.

Bostäder på Kalvatäppan (B 3)

Vi motsätter oss mycket bestämt att området Kalvatäppan skall bebyggas. Kalvatäppan är det enda område i centrala Åhus som kvarstår som grönområde och är en grön "lunga" i tätorten. Grönområde efter grönområde har bebyggts i Åhus och vi föreslår att Kalvatäppan skall bestå som parkmark/grönområde. När området i Kalvatäppan längs Sjögatan bebyggdes, utlovades i planen att Kalvatäppan skulle förbli obebyggt. Vi tycker därför att "Kalvatäppan" skall bevaras och att den skall tillåtas vara en äng med naturlig flora och växtlighet och ett välkommande för turister och andra vid södra infarten till Åhus.

Cykelväg Åhus – Kavrö – Åsum

Utbyggnad av gång- och cykelvägar inom Åhus är en väsentlig miljö och tillgänglighetsfråga. Genom den geografiskt långsmala bebyggelsen är det viktigt med en bra trafikförsörjning från ytterområden både mot centrum samt övriga attraktioner i samhället och förflyttningar till och från Åhus med omnejd. Nedläggning av busslinje 552 från Åhus via Kavrö och Åsum till Kristianstad har medfört att boende utmed denna sträcka ställts utan allmänna kommunikationer. Bil eller cykel har blivit de enda transportmöjligheterna. Gång och cykelväg saknas längs nämnda vägsträcka. Det är inte trafiksäkert att cykla från Åsum via Kavrö till Åhus. Incidenter för de oskyddade trafikanterna inträffar tyvärr alltför ofta.

Cykelväg mellan Åhus – Kavrö – Åsum har utlovats och beslutats i kommunen under 2005 men tyvärr har den inte kommit till stånd ännu. Många cyklister och även bilister trodde att cykelvägen skulle förverkligas i samband med grävningarna för fjärrvärmeledningar på aktuell vägsträcka. Vi anser att frågan om gång- och cykelväg mellan Åhus – Kavrö – Åsum till Kristianstad skyndsamt förverkligas och kommer att utföras.

Åhus Turistbyrå

Åhus är kommunens främsta turistort med ett stort antal både svenska och utländska turister och besökare. Många önskar besöka Turistbyrån för att få mer information om Åhus med omnejd. Tyvärr har Turistbyrån fått en undangömd placering och skyltning till byrån saknas. Resultatet har blivit att numera är Turistbyrån stängd under drygt halva året. Vi ser det som synnerligen angeläget att Åhus Turistbyrå snarast får en mer öppen, tillgänglig och synlig turistbyrå med ordentlig och tydlig skyltning för våra besökare.

Sten Liljedahl, Åhus

Kristianstads kommun arbetar på ett förtjänstfullt sätt med en framtidsinriktad översiktsplan. Jag har några kompletterande önskemål beträffande basort Åhus. I avsnittet beskrivs under två rubriker "Tätortsna rekreation" och "Parkmarkens betydelse som miljöskapare" betydelsen av den sammanhängande tallskogen. I mina ögon är sandstranden och tallskogen det som gör Åhus till en unikt attraktiv ort att bo i. En fullvuxen tall tar en mansålder att växa upp, men några minuter att såga ner. Skall vi få behålla den känsla av tallskog som nämns i översiktsplanen behöver planeringen av nya exploateringsområden ske med detta i åtanke. Dessutom bör ett sammanhängande naturparksområde med tallskog behållas i norra delen av Åhus.

Nya exploateringsområden

Under senare år har nya områden i befintlig skog resulterat i totalavverkningar oavsett om det gäller bostadsområden eller verksamheter. Värdet av en enkel byggprocess har helt dominerat över värdet av uppvuxna träd och bibehållen tallskogskaraktär. På alla nya exploateringsområden ser det ut som på nedanstående bild, där det tidigare växte tallar.

Vid placering av nya exploateringsområden i Åhus anser jag att planeringen bör ta hänsyn till om det finns uppvuxna träd eller öppen mark. Man bör i första hand välja ytor som redan är öppna och därigenom sparar både pengar och miljö.

Pallars naturpark

I översiktsplanen betonas att område B7 Bostadsbebyggelse norr om Pallars. "Hela området används flitigt för rekreation med många och tydliga stigar och stråk. Dessa bör om möjligt behållas som grönstuktur..." Tyvärr kan jag inte tro att detta "om möjligt" kommer att ha någon betydelse. Skall denna vackra och uppskattade naturpark bli kvar måste den strykas från lämpliga områden att exploatera. Skapa istället en "Pallars naturpark" i norra delen av Åhus som en pendang till "Kronoskogen" i sydost.

Staffan Banke och Malin Banke, Åhus

Vi tycker det vore väldigt trist om förslaget för område B2 invid Segelsällskapet i Åhus förverkligades.

- Trafiken på Ävägen är redan hög i perioder och skulle öka påtagligt vid den utbyggnad som föreslås. Redan i dag är trafiken på Ävägen störande periodvis under sommarkvällar. En förändring av detta slag skulle innebära ytterligare störningar för boende.

- Frågan är också om tillfartsvägen faktiskt räcker för att ta hand om befintlig trafik? Särskilt känsligt sommartid förstås.

- Området precis intill är naturskyddat och särskilt känsligt för miljöpåverkan.

- Flervåningshus strandnära passar illa in i den befintliga miljön med små röda stugor i trä, som jag antar det finns ett intresse av att bevara.

- En förtätning med hus strandnära till priset av skövling av vacker skogsmark är enl. vår bedömning ett dåligt val!

- Vad som ska ske med område F1 framgår inte tydligt.

Uffe Hansson, Kårordförande Åhus

scoutkår.

Sitter och läser Översiktsplan 2011, konstaterar att där finns små förändringar i område B2 jämfört med den som presenterades på Sånaskolan.

Det som fascinerar mig är att ni fortfarande skriver att Scoutstugan skall flyttas. Vi äger mark och stuga och har inga som helst planer att sälja eller flytta på oss vilket jag framförde vid mötet på Sånaskolan.

Att tvångsinlösa för att en byggherre skall bygga lyxbostäder tror jag inte är ett alternativ eller?

Kommentarer till yttranden angående Åhus med omnejd

Kommentar: Kommunen noterar att Segelsällskapet är i behov av stora landtytor förutom hamnanläggningen och avser tillgodose detta långsiktigt genom att söka lösningar som accepteras av båda parter. Scoutstugan avses inte flyttas.

Tillkommande bebyggelse måste anpassas till befintliga tillståndsgivna verksamheters skyddsavstånd. Tillståndsgivna verksamheters omgivningspåverkan och skyddsavstånd ska utredas och kartläggas noggrant i detaljplaneskedet. Det kommer även att krävas en miljökonsekvensbeskrivning, som tydliggör vilka konsekvenser planförslaget får för människors hälsa och miljön, i samband med detaljplaneprovning av område B2.

Område F1 bedöms lämpligt som utvecklingsområde för fritidsverksamheter, som inte påverkar omgivande naturvårdsintres-

sen negativt.

De som kan komma att påverkas av de utbyggnadsförslag som anges i Åhus, kommer att ges tillfälle till att komma med synpunkter vid planläggningen, exempelvis avseende trafiklösning, estetisk utformning och visuella aspekter.

Kommunen instämmer i att Åhus medeltida bebyggelse och struktur är viktig att bevara för framtida generationer. De kulturmiljövärden som finns kommer att ytterligare framhåvas i samband med att kommunen tar fram ett nytt Kulturmiljöprogram.

Om Kalvatäppan bebyggs, kan grönområden ändå finnas kvar i anslutning till detta. För övrigt föreslås grönområdet längs Gamle Ström att utvidgas. Att tallskogen bibehålls anses mycket viktigt, detta har ytterligare betonats i översiktsplanen.

Kommunen har uppmärksammat behovet av cykelväg mellan Åhus – Kavrö – Åsum. Behovet finns med som ett objekt i kommunens prioriteringar för cykelvägnätet.

Om det blir aktuellt att detaljplanera område B7, kommer ett brett samråd att hållas då det ges möjlighet till att lämna synpunkter. En detaljplan kan mycket väl omfatta en naturpark. Övriga synpunkter vidarebefordras till C4-Teknik samt Kommunledningskontoret.

3.5 Övriga föreningar, företag och organisationer

43 privatpersoner och föreningar (lista finns på SBK).

I kommunens ambitiösa Översiktsplan 2012 redovisas i kapitlet Turism och Rekreation under rubriken Nuläge - Bullerfria friluftsområden (sid 74) att ett av två större sammanhängande områden med höga friluftslivsvärden är den allra nordligaste delen i kommunen, trakten kring byarna Mjönäs, Skärsnäs och Bökestad norr om basorten Arkelstorp.

Vidare poängteras kommunens vilja att uppmuntra utveckling av landsbygdsturism utanför Kristianstad och Åhus och att bäst potential bedöms finnas bl.a. inom skogs- och sjölandskapet i norr. Turism och rekreation i bullerfri och rofylld miljö ska särskilt gynnas inom utpekade bullerfria friluftsområden.

Som exempel på generell landsbygdsturism som kan utvecklas nämns

- boende på lantgård, Bed & Breakfast eller vandrarhem
- lokala natur- och kulturpromenader eller evenemang exempelvis i anslutning till utomhusmuseum och hembygdsgårdar
- stråk för cykling, vandring och andra aktiviteter i intressant natur- och kulturmiljö
- ökat sportfiske genom ett ökat utbud av bokningsbara produkter och samarbete mellan kommersiella aktörer och föreningar

Uppmuntrade av kommunens ställningstagande och i syfte att stärka landsbygds-utvecklingen i kommunens norra del förslår vi att en cykelled etableras mellan basorten Arkelstorp och Ekopark Raslängen. Leden kompletteras befintliga ledsystem och ansluter till flera andra som Skåneleden "Kust till kust", Blekingeleden, Lerjevallesleden och kanotleden genom Immeln - Raslängen - Halen.

Leden är tänkt att använda redan existerande småvägar genom ett storskaligt restbergs- och sprickdalslandskap med flera stora sjösystem. Den nordligaste delen vid sjösystemet Immeln, Raslängen och Halen domineras av skog och kallas för "Sydsveriges sista vildmark". Ekopark Raslängen, Skånes enda ekopark, är ett omtyckt område för många besökare som kommer för att paddla, bada, vandra och uppleva vildmarkens natur. Naturligtvis ska man även kunna cykla till Ekoparken!

Intressanta upplevelsemål och spännande aktiviteter

Ekoparksledens föreslagna 1) draging börjar i Arkelstorp för att sedan via småvägar passera bl.a. Lerjevallens friluftsområde med lägerplats och bad, i Mjönäs badplatsen och nobelpristagaren Harry Martinsons barndomsmiljöer, i Örsnäs hembygdsgården och det gamla soldatorpet, i Västervik det av Regionmuseet ägda skogstorpet Månse som är ett lagskyddat byggnadsminne.

På tillbakavägen till Arkelstorp går leden förbi Ulastuorna, ett gammalt varggryt och snapphanegömsle. Därefter genom den sägenomspunna förkastningssprickan och snapphanetillhållet Kastagropen. Den passerar då också Klockenakull där man förr kunde höra flera klockringningar samtidigt samt Döda byn med sina kulturhistoriska terrassodlingar. I ravinen finns också ett biologiskt reservat. Men framförallt går leden genom milsvida tysta skogar med massor av bär, svamp, fåglar, djur, växter och spännande mineralfyndigheter.

Intressanta upplevelsemål vid sidan av Ekoparksleden är vildmarks-sjön Bäen med platsen där den siste snapphanen sköts, generationsgården Krogshult med anor från 1300-talet, svart-granitbrott vid Skärnsnäs och Skärnsnäs naturreservat, Brotorpet vid Edre ström med Immelnö-ring, Filkesboda med Bildsköne Bengtssons skogsgömsle.

Bland de trevliga aktiviteter som finns i området kan nämnas sportfiske i många vatten, Harasjömåla fiskecamp, kanotning och många möjligheter till bad.

Mer information kring möjliga besöksmål och aktiviteter kommer att finnas tillgänglig i framtida bilagor.

1) Ett detaljerat förslag med kartor finns i bilaga 1.

Cykelturism

I såväl Samrådsredogörelsen av inkomna synpunkter på samrådsförslaget Översiktsplan 2011 som i kommunens Översiktsplan 2012, uttrycks önskemål om fler cykelleder i kommunen. Några förslag är allmänt hållna, andra diskuterar trafiksäkerhet, tvär-förbindelser, cykelbanor till skolor mm.

Enligt alla studier har Skåne goda förutsättningar att med en iordningställd infrastruktur kunna etableras som en del av kontinentens cykelområde. Speciellt Kristianstads kommun med dess skiftande landskap utgör en fantastisk grund för cykelturism i stor skala. Det är alldeles uppenbart att kommunen bör ta initiativet till en mer sammanhängande cykelstrategi för såväl boende som för turister.

Det finns anledning att hålla isär begreppen cykelturism och närrekreation. Turism brukar definieras som människors aktiviteter när de reser till eller vistas utanför sin vanliga omgivning för fritid, affärer eller andra syften för kortare tid än ett år. Turism är alltså förknippad med transporter, logi, och kost samt dessutom ofta med shopping och fritidssysselsättningar av olika slag.

Närrekreation kan till sitt innehåll likna turism men skiljer sig från turismen genom att äga rum på så kort avstånd från individens bostad att utflykten inte kräver övernattnings på annan plats.

Det finns även skäl att särskilja cykelturister och turister som cyklar. Den först nämnda kategorin förflyttar sig mellan olika övernattningsplatser per cykel. För den senare kategorin är cykling ett inslag under semestern men inte dess huvudsakliga mål.

Två förhållanden talar för att svenska folket skulle cykelturista och rekreationscykla i större omfattning om infrastrukturen vore bättre. Det ena är att de svenska hushållen förfogar över 6 miljoner cyklar, det andra att friluftsliv i olika former har en förhållandevis stark ställning.

Skåne bör även ha goda förutsättningar att locka cykelturister från främst Danmark, Tyskland och Nederländerna. Dessa tre länder är inte bara geografiskt närbelägna utan har också starka cykeltraditioner.

Förutsättningarna för cykelturism i Europa har förbättrats under senare år. Det är inte bara traditionella cykelländer som Danmark och Nederländerna som satsar på bilfria leder. Omfattande investeringar sker i länder som Österrike, Tyskland, Frankrike, Belgien, Luxemburg och Storbritannien. Även i Spanien och USA görs betydande satsningar.

I flera länder finns en stark betoning på att utveckla fler turistiska produkter som främjar hälsa och kondition. Att strategierna för affärsutveckling inom turismen utvecklas i denna riktning är naturligt med tanke på att det rör sig om livsstilar som vinner terräng.

Donau Radweg är förmodligen Europas mest besökta cykelturistled. Den följer Donau från Passau vid tyska gränsen till Wien (ca 350 km) och vidare till Budapest i Ungern (totalt 434 km) och är till mer än 90 procent bilfri. År 2006 cyklade ca 65 000 personer hela den österrikiska delen av sträckan. Därtill gjorde 230 000 människor kortare turer eller dagsutflykter längs leden som naturligtvis också utnyttjas av lokalbefolkningen cykelpendling. Cykelturisterna genererade över 300 000 gästnätter och omsatte över 25 miljoner euro (230 Mkr).

På Bornholm finns över 200 km bilfri cykelled. Det är möjligt att med undantag för några korta sträckor i blandad trafik följa kusten runt hela ön. Antalet cyklade besökare uppskattas till 150 000 per år.

Sea to Sea Cycle Route sammanbinder Irländska Sjön (Whitehaven/Workington) med Nordsjön (Newcastle/Tynemouth) och är 230 km lång. År 2005 cyklade mer än 20 000 personer hela sträckan som det tar besökarna 3-5 dagar att cykla. De långväga turisterna bedöms 2005 ha spenderat ca 35 Mkr och de sammanlagt 370 000 besökarna (inklusive dagsbesök) beräknas ha konsumerat för motsvarande ca 80 Mkr.

Rhen-rutten (Veloland rutt nr 2) är 425 km lång och följer floden från källområdena i Alperna till Basel vid gränsen mot Tyskland. Leden är bara delvis bilfri men utnyttjades under 2004 av ca 30 000 personer för färder med en eller flera övernattningsnätter. Cykelturisterna längs rutten uppskattas detta år ha omsatt ca 140 Mkr på mat, dryck, övernattningsnätter m.m.

Landsbygdsutveckling

Satsningar på cykelturism har goda förutsättningar att bidra till lokal och regional utveckling. Erfarenheterna från andra länder är att när infrastrukturen finns så kommer följdinvesteringar i form av utvidgade övernattningsmöjligheter, cykeluthyrning, kaféer etc. För många på landsbygden innebär cykelturismen en välkommen möjlighet att utvidga sitt näringsfång med ytterligare en intäktskälla.

Bilturister missar ofta sevärdheter vid sidan av de större vägarna och passerar ofta ett helt landskap utan att stanna annat än för att tanka eller äta. Turister som anländer med tåg eller flyg har sällan möjlighet att ta sig ut på landsbygden. Cykelturisterna skiljer sig från de motoriserade resenärerna genom att färdas långsamt och utnyttja de lokala vägnätet. Den som cyklar 45 km på en dag i en medelhastighet av 15 km i timmen sitter bara i sadeln i tre timmar och har gott om tid för annat. De flesta cyklister uppskattar täta avbrott i cyklingen och ägnar gärna tid åt attraktioner som inte skulle ha förmått bilisten att avvika från huvudvägen. Det innebär att museer, kyrkor, utställningar och andra lokala sevärdheter kan räkna med besök om de ligger vid eller nära leden. Förutsättningarna förbättras om turistnäringen hjälper till med program/anvisningar som passar olika intressen.

Cykelturisten vill ha så lite bagage som möjligt och en del av dem är beredda att betala för att få packningen körd till nästa övernattningsställe. Det innebär att cyklisten i allmänhet är helt hänvisad till trakten utbud av mat antingen han/hon väljer att äta på restaurang eller själv köper ingredienserna till dagens friluftslunch i någon livsmedelsaffär eller lanthandel.

Cykelfrämjandet planerar att införa systemet med Bed & Bike i Sverige. Sedan många år finns det i Tyskland under namnet Bett + Bike och hanteras av tyska motsvarigheten till Cykelfrämjandet. I dagsläget är drygt 5000 anläggningar anslutna till Bett + Bike.

Genom befintligt lokalt höghastighetsbroadband är vårt område dessutom väl förberett för marknadsföring av den nya cykelleden såväl nationellt som internationellt.

Sammanfattande bedömning

Cykelturismen kan bedömas ha potential att i betydande grad bidra till landsbygdsutvecklingen och sysselsättningen i berörda områden. En cykelled med Arkelstorp som utgångspunkt och mål bidrar alltså både till basortens utveckling och den norra kommundelens fortlevnad.

Yrkande

Vi yrkar därför att cykelrundan "Ekoparksleden" mellan basorten Arkelstorp och Ekopark Raslängen läggs in i Kristianstad kommuns cykelplan som en "strategisk cykelled" och kommer med i handlingsplanen.

Kommentar: Kommunen uppskattar initiativet och engagemanget avseende rekreation samt natur- och kulturturism i kommunens norra del. En cykelled mellan Arkelstorp och Ekopark Raslängen, kan vara ett bra incitament till ett samarbete avseende ekoturism över kommungränserna. Enligt kommunens prioriteringsordning är dock skol- och arbetspendling det som anses viktigast att planera för i första hand. Synpunkterna vidarebefordras även till C4-Teknik samt Kommunledningskontoret.

LRF Kommungrupp, 1

Kommungruppen vill uppmärksamma frågor som har betydelse för lantbruk, skog, fruktodling och fiske.

En hel del bygglov, vatten, avloppslösningarna, miljöhänsyn, m.m. i kommunen kommer att beröra jordbruket. Det är därför angeläget att konstruktivt samråd mellan kommun och jordbruk sker innan det blivit beslut som är "tröga" att ändra på.

Näringsliv sid 63 Jordbruk.

Det framhålls att det inom kommunen bitvis på slätten finns mycket bördig mark av klass 7-9 på den 10-gradigaskalan.

Det finns all anledning att se även jordar av klass 4-7 som värdefulla, speciellt i Kristianstads Kommun eftersom det genom bevattning och omfattande specialodlingar är högproduktiva och ger betydande sysselsättningseffekter vid skörd och förädling.

Sammanslagning till större enheter är ett faktum. När det gäller planering av bebyggelse och vägar är det angeläget att hänsyn tas till jordbruket så att inskränkningar i eller försvärande produktion inte sker genom exempelvis miljökrav ställs på ex. animalieproduktion eller sämre arrondering av fält uppstår. Särskilt bör uppmärksammas att beviljade bygglov kan i efterhand via miljölagstiftningen bli negativa konsekvenser för jordbruksproduktionen.

Vad avser de mindre enheternas utveckling är svårbedömd. För närvarande så är det en resurs vad avser deltidjordbruk och utveckling av t.ex. besöksnäring och lokal produktion för lokal kommunkonsumtion.

Vid detaljplanering och beviljande av bygglov på icke detaljplanerad mark ska ett samråd ske med den näringsidkare som kan bli berörd vid ett beviljande av bygglov.

Näringsliv sid 64 Fiske

Ålbottengarnsfisket är för närvarande under stark press vad avser tillåtelse att fiska. Kommunen borde engagera sig mer för att få ett bättre havsfiske.

Yrkemässigt insjöfiske finns för närvarande i mycket liten omfattning i kommunen.

Med den areal fiskevatten som finns i kommunen borde ett visst insjöfiske vara möjligt.

Areella näringarna sid 65 Kommunens ställningstagande.

Kommungruppen är i stort av samma åsikt som kommunen.

Det finns möjligheter till ianspråktagande av mark som inte gör större intrång i jord- och skogsbrukets markanvändning.

Det är en prioriteringsfråga om vilka marker man vill skydda, vissa naturvärden kan lika gärna offras som åkermark.

Vad avser att klassificering av åkermark som underlag för att inte ta mark i anspråk räcker som tidigare nämnts inte att begränsa det till klass 8 eller högre. Det finns all anledning att som tidigare nämnts även jordar av klass 4-7 ses som värdefulla med de speciella förutsättningar som finns i kommunen.

Biosfärområde Kristianstads Vattenrike sid 68

Vid bildandet av Biosfärområdet gavs förutsättningarna att det inte skulle bli några speciella regler eller begränsningar utan de allmänna regler och lagar för jordbruksproduktion skulle gälla. Det är LRF-Kommungrupps uppfattning att det så ska förbli.

Kommunal Naturvårdsfond sid 68

En kommunal naturvårdsfond borde i större utsträckning tillkänni-
gas så att lokala initiativ kunde komma fram.

Arbete med EU:s Vattendirektiv sid 68

Återskapande av våtmarker är en angelägen åtgärd, men bör ligga naturligt i anslutning till vattendrag. Fånga in våtmarker som ianspråktagits för andra ändamål är svårt. Exempelvis hel det område som kallas Soptippen och Härlövs / Vilanområdet var tidigare ett av Helgeåns största översilningsområde med årliga översvämningar. Detta områdes areal kan inte fångas in igen.

Anläggande av våtmarker vid andra mindre vattendrag och sjöarna torde vara möjligt.

Att stora delar av Kristianstadsslätten i övrigt har dränerats och torrlagt har resulterat i produktiv jordbruksmark som inte kan/bör återföras till våtmark.

Skydd av särskilt värdefulla områden sid 70 - 71

Det är angeläget att kommunen inte åtar sig mer skyddade område än som kan skötas tillfredsställande.

Ett utbyggt nät för olika aktiviteter ex ridsport och cykelvägar, bör vara möjligt om samråd i inledningsskedet sker med berörda markägare, även om kommunen förfogar över stora arealer så kommer ofta grannfastigheter att beröras.

Utvecklad Landsbygdsturism Kommunens Ställningstagande. Sid 75

Ett område som inte nämns som utvecklingsbart är norra delen av kommunen där samverkan med grannkommunerna som kan ge utvecklingsbara projekt.

Skog och sjöar i norr sid 76.

LRF Kommungrupp instämmer i kommunens ställningstagande.

I det fall kommunen ska verka för bevarande av äldre fruktodlingar krävs det att kommunen i sin upphandling av ex. fruktkorgar till olika administrativa enheter tar tillvara den frukt som odlas för att bibehålla de äldre fruktodlingarna som med den äldre tekniken får dyrare produktionskostnader.

Energiförsörjning

LRF –Kommungrupp ser att ökad samverkan med jordbruksföretagen vad avser produktion av ”färdiga” energiprodukter såsom biogas, värme och el. I samverkansprojekt så finns det möjligheter för råvaru-
producenter att ta del av förädlingsvärdet av råvaror från jordbruket.

Miljö och Riskfaktorer. Störande verksamheter sid160

Vad avser djurhållning hänvisar till i yttrandet tidigare framförda synpunkter.

Enstaka bostadshus.

LRF Kommungrupp vill här påtala att bygglov för nybyggnation eller ändring av andra byggnader till bostadshus trots att skyddsavstånd ej uppfylls inte ska beviljas.

Miljö kvalitetsnormer sid 160.

Jordbruksbevattnings är en prioriterad fråga för den jordbruksproduktion (tidigare nämnda) som bedrivs i kommunen.

Näringsidkarna har för närvarande omfattande aktiviteter för erhållande av vattendomar gällande jordbruksbevattnings.

Den tekniska utvecklingen är omfattande vad avser bevattnings teknik och tillförsel av växtnäring pågår ex. rampbevattnings, GPS-styrning m.m.

Vid framtagande av Miljökonsekvensbeskrivningar ska även näringslivet betydelse belysas så att det vid beslut inte blir ensidigt att miljöfrågorna prioriteras.

Ianspråktagande av värdefull jordbruksmark sid 174.

0 alternativ ska eftersträvas även för åkermark klass 4-7.

Mål 7 Ingen övergödning.

Arbete med Greppa Näringen har hög prioritet inom jordbruket och betydande effekter har uppnåtts, ett fortsatt arbete med greppa näringen är därför angeläget.

Det bör dock noteras att det helt saknas regler för användande av gödselmedel och bekämpningsmedel i trädgårdar inom villabebyggelse och kommunens tomtmarker trots att det ofta blir betydligt större doseringar per ytenhet och det kan vara nära till vattentäkter och avlopp.

Slutord

Det är många parametrar att ta hänsyn till när det gäller förhållandet kommunal översiktsplan kontra jordbruk, skog, fiske, landsbygdsturism m.m.

LRF kommungrupp i Kristianstad är beredda att samverka med kommunen för att nå sådana lösningar så att kommunens utveckling och långsiktig jordbruksproduktion kan uppnås.

Kommentar: Allt vidare arbete i form av detaljplan eller bygglov sker i samråd med berörd markägare.

För övrigt begränsas ny bebyggelse på landsbygden av att riktvärden för gällande miljö kvalitetsnormer inte får överskridas. Miljö kvalitetsnormernas riktvärden kan även begränsa jordbrukets utbredning, särskilt i anslutning till vattendrag. Miljökonsekvensbeskrivningar påverkas också till stor del av miljö kvalitetsnormernas gränsvärden, eftersom de beskriver förslagets påverkan på hälsa, miljön och hushållningen med naturresurser.

Anledningen till att kommunen betonat att jordbruksmark med klass 8 eller högre inte bör exploateras, är för att sådan mark

är eftertraktad, då Kristianstads större orter till stor del omges av högklassig jordbruksmark. Det är endast i Fjälkinge och Önnestad som mindre partier högklassig jordbruksmark föreslås tas i anspråk på längre sikt. Översiktsplanen har förtydligats med att ny enstaka bebyggelse får ej störa rationellt brukande av marken.

Privat bruk av bekämpningsmedel är ett miljöproblem, dessa och övriga synpunkter, vidarebefordras till Miljö- och hälsoskyddskontoret samt Kommunledningskontoret. Kommunen uppskattar ett utökat samarbete med LRF kommungrupp.

LRF Kommungrupp, 2

vill uppmärksamma frågor som har betydelse för lantbruksproduktionen.

På flera platser sägs att det ska tagas hänsyn till om det är jordar av bördighetsklass 8-9.

Såsom växtodlingen utvecklats i Kristianstads kommun så är även jordar av lägre bördighetsklass mycket värdefulla. Bland annat tack vare bevattning och i kombination med specialgrödor t.ex. isbergssallad, morötter, lök, jordgubbar m.m.

Se bifogad bilaga.

Det är därför angeläget att vid ianspråktagande av åkermark för samhällsändamål en noggrann kartläggning sker så att värdefull åkermark inte förbrukas.

Byggnation för bostäder och andra samhällsändamål ska ha skyddsavstånd på minst 500 m till byggnader med animalieproduktion

Det ska också betonas att det bör gälla även byggnader som vid aktuellt tillfälle inte är i produktion men är av sådan beskaffenhet att de utan större investeringar kan taga i bruk när lönsamhet blir bättre.

Det är också viktigt att spridningsarealerna för gödsel kan bibehållas. Utöver begränsningar för spridning avseende luktproblem så kan det tillsammans med vattenskyddsområde bli svårt att upprätthålla animalieproduktionen på berörda fastigheter.

Vad avser vattenskyddsområde bör alla vattentäcker i första hand prövas om det inte är möjligt att flytta dessa till områden där intrång på åkermark blir så liten som möjligt.

Det är således angeläget att olika förvaltningar och nämnder ser till totalintrånget när planering sker.

Kommentar: Synpunkterna vidarebefordras till dem det berör. Se även föregående svar till LRF kommungrupp.

Huaröds byalag, 1

I ÖP:n är område B2 prioriterat för vindbruk framför friluftsintrasse. Vår framförda önskan då att det skall omvandlas till ett C-område grundade sig på omtanke om människors hälsa, livskvalitet, välfärd och boendemiljö och inte på friluftslivsintrassen. Vi ifrågasätter dock om miljömål nr 12 : levande skogar och miljömål nr 16 : ett rikt växt- och djurliv är förenliga med vindkraftsutbyggnad i B2. Dessutom gränsar B2 till riksintresse för friluftsliv (se karta sid 73) och B2:s södra del överlappar delvis det nya bullerfria området (se markanvändningskartan).

Hur tänker kommunen i ovanstående? Vi undrar hur nära varandra vindkraftsindustri och bullerfritt område egentligen kan placeras?

Byalagets och flera bybors önskan om ett utökat bullerfritt område, för att inkludera och värna om fler natursköna omgivningar, sammanfaller i vissa stycken med Kristianstad kommuns egna skrivningar i ÖP:n: under rubriken Turism och rekreation (sid 73) nämns Linderödsåsens skogklädda sluttningar och under rubriken Framtida utveckling (sid

75) nämns landsbygdsturism på Linderödsåsen ”i det ålderdomliga och rofyllda kulturlandskapet” (sid 77), båda gånger områden som vi uppfattar ligger utanför det angivna bullerfria området.

I Region Skånes rapport ”Grönstruktur i Skåne – strategier för en utvecklad grön struktur”, beskrivs Linderödsåsen som viktig, med stora rekreations- och naturvärden (nr 51, 56, 103) och som ett område med stor utvecklingspotential för ekologiska stråk (nr121,140,141). Dessa områden ligger delvis utanför det angivna bullerfria området, men vi anser att dessa ska ingå i det utökade bullerfria området.

Länsstyrelsen i Skåne har nyligen (2012) beslutat att Mjööns dalgång (mellan Ö. Sönnarö och Huaröd) skall vara ett naturreservat med namnet Åbjär.

Sammantaget finns det alltså goda skäl att utöka det bullerfria området!

Vi önskar också att kommunen tillsammans med Hörby kommun, Länsstyrelsen och Region Skåne utvecklar sitt samarbete om Linderödsåsen för att få en helhetssyn på dess framtid: ur turism-, rekreations- och naturvårdssynpunkt.

Ett utökat och tydligare mellankommunalt samarbete med Hörby är viktigt, också när det handlar om vindkraft. I Hörby kommuns förslag till tematiskt tillägg för vindkraft till sin ÖP finns ett ”utredningsområde” som gränsar till det bullerfria området.

Hur ställer sig kommunen till detta? Noteras bör, att det inte bara är Linderöd som gränsar till Hörby kommun; det gör även Huaröd och vi har lika nära till vår basort Degeberga som till Önnköping och Svensköp i Hörby kommun.

Vad gäller ny bostadbebyggelse vill vi påminna om att Huaröd har både kommunalt vatten och kommunalt avlopp och att det finns ledig mark nära dessa system. Närheten till den ypperliga kollektivtrafiken i basorterna Degeberga och Tollarp är ytterligare ett argument för att tillåta och främja viss nybyggnation av bostäder i byn.

Trots att Huaröd knappt nämns i ÖP:n och vårt närområde oftast är en ”vit fläck” på de olika kartorna, finns vi som:

en av orterna med affär i kommunens projekt ”Lokala servicepunkter” en livaktig by med nio ideella föreningar och c:a 40 företagare och ett friluftsbad

en mångkulturell ort där 13 olika språk talas

Dessvärre finns inte längre vår F5skola- endast F3-skola samt Fsk återstår fr.o.m. ht 2012

Vi är en levande landsbygd men om vi omringas av vindkraftverk blir vi en industriort!

Den positiva utvecklingen i byn skulle stanna av och kommunens övergripande mål, såsom de beskrevs 2008 i strategiplanen ”Växande landsbygd”, skulle inte uppnås för Huaröd med omnejd.

Huaröds byalag, 2

Kompletterande yttrande över Kristianstad kommuns översiktsplan 2012 Rondin och Gisslen AB. allmänt intresse

Vid ett möte den 2 juni med deltagare från bl a Huaröds byalag och Föreningen Bevara Linderödsåsen diskuterades översiktsplanen som nu är ute för yttrande. Åt byalaget uppdrogs att kommentera det allmänna intresse som finns kring Mats Rondins verksamhet.

Byalaget har lämnat separat yttrande och kommenterar här endast våra synpunkter på det allmänna intresset som Mats Rondins verksamhet har.

Medveten om att vindbruksplanen är antagen, anser vi att det var felaktigt att antaga ett tematiskt tillägg till översiktsplanen innan denna var antagen. Därför bör område B2 prioriteras som bullerfritt friluftsområde före vindkraftsetablering, då många konflikter uppstår -

möjlighet till detta ges i vindbruksplanens riktlinjer. Landsbygdsturism på Linderödsåsen framhålls som viktig (s. 75).

Vi har tagit del av Mats Rondins egenbekostade konsulter resultat. Och vi instämmer till fullo i risken för att verksamheten inte kan fortsätta om vindkraftetablering sker i B2-området. Byalaget anser att Mats Rondins verksamhet även har ett allmänt intresse för bygden. Om etablering i B2-området tillåts, kommer detta att, förutom ekonomiska konsekvenser för Mats Rondin, även drabba det allmänna intresset av verksamhetens effekter:

- konserter med besökande från hela landet, och artister från stora delar av världen, kan ej komma att kunna genomföras,
- MasterClass-utbildningarna har genererat inkomster för byinvånare genom uthyrning av bostäder och lokaler,
- Affären gynnas av det stora antalet besökare som verksamheten har genererat,
- Verksamheten har gjort bygden känd och främjat besökantalet.

Kommentar avseende Huaröds byalag 1 och 2: Kommentrar: Vindbruksplanen är en lagakraftvunnen handling som antogs av kommunfullmäktige 2011-09-13. De avgränsningar som anges i denna, kan inte ändras utan att en ny planprocess genomförs. Synpunkterna vidarebefordras vidare till bygglovsavdelningen samt till Miljö- och hälsoskyddskontoret som handlägger enskilda vindkraftsansökningar.

Avgränsningen för de bullerfria friluftsområdena är resultatet av när olika allmänna intressen har vägts mot varandra; vindkraft, friluftsliv, rekreation, naturvärden och i norr bergtäktsverksamhet (riksintresse för värdefulla ämnen). Område B2 är prioriterat för vindbruk framför friluftsintraset. Vindbruksplanen antogs av Kommunfullmäktige 2011-09-13. Gränserna mellan bullerfria områden och områden möjliga för vindkraftsetablering har justerats så att de angränsar till varandra, istället för att överlappa varandra.

Hur nära vindkraftverk får placeras ett bullerfritt område får avgöras i lokaliseringsprövningen. Det är bullernivån (dBA) som vindkraftverken alstrar som avgör avståndet. I områden där ljudmiljön är särskilt viktig och där bakgrundsljudet är lågt och där låga ljudnivåer eftersträvas, bör ljudet inte överskrida 35 dBA enligt Naturvårdsverkets riktvärden. Det kan till exempel vara i anslutning till ett område som anges som bullerfritt friluftsområde i översiktsplanen.

Vid en prövning för vindkraft sker alltid en dialog med berörd grannkommun.

Synpunkterna vidarebefordras även till Miljö- och hälsoskyddskontoret.

Byrådet i Maglehem

De avsnitt i planen som direkt berör Maglehems by kommenteras, med referens till utställningshandlingens rubriker, sidnummer och innehåll.

Busstrafik, sid 45. Kollektivtrafik, sid 50

Busstrafik saknas efter indragning av tidigare turer mellan Olseröd/Maglehem och Furuboda/Åhus. Resväg och restid har ökat orimligt. Busshållplatserna har som en konsekvens flyttats till väg 19 med icke acceptabla gångsträckor som följd, speciellt för äldre personer och funktionshindrade. Biltrafiken har säkerligen ökat.

Skånetrafiken genomförde försämringarna självsvåldigt, utan samråd och i strid mot Kommunens ambitioner. I minnesanteckningarna från byastämman i Maglehem den 25 oktober 2011 skriver Kommunen att

man ska ta upp frågan med Skånetrafiken, som vill återinföra trafik mellan Åhus och orterna i södra delen av kommunen. Byrådet förlitar sig på detta och har den 12 juni 2012 skriftligen begärt att Skånetrafiken tar kontakt för att nå en lösning som är rimlig för byborna. Skrivelsen är undertecknad även av ordföranden i Olseröds byastuga.

Byrådet förutsätter att Kommunen lever upp till sina ambitioner att skapa goda bussförbindelser på landsbygden.

Gång- och cykeltrafik, sid 46. Trafiksäkerhet, sid 184

Byrådet anvisade den 28 januari 2011 i yttrande rörande Dnr 2010/944 Dpl 542 en skyddad led mellan Maglehem och Brösarp. Trafikverket har satt upp skyddsräcke vid Torparebron. Fortfarande leds dock cyklister aktivt ut på den trånga och tungt trafikerade väg 19 söder om byn. Minnesanteckningarna från byastämman den 25 oktober 2011 hänvisar till ansvariga för cykelvägarna och till Kommunens turismansvariga. Byrådet har den 10 juni 2012 skickat yttrandet till Sydostleden, med kopia till Kommunen. Sydostleden har tagit kontakt.

Byrådet hoppas att Kommunen lever upp till sina ambitioner om skyddade cykelvägar och genast medverkar till att cyklister inte leds ut på väg 19.

Bredband, sid 46

Maglehem saknar optiskt fibernät. Cirka hälften av hushållen har anmält intresse för bredband via optisk kabel. Företagare accepterar oftast kostnaden om 18.750:- kronor plus nätavgiften, men privata hushåll är oftast tveksamma. Kristianstads Stadsnät planerar informationsmöten som även ska engagera dem som bor i byn under veckoslut och helger.

Byrådet hoppas att Kommunen ska arbeta för lägre kostnader.

Kultur och fritid, sid 53

Översiktsplanen omnämmer inte den internationellt uppmärksammade utställningen förra året vid Moskvav Moderna Museum, med arbeten av sexton konstnärer från Maglehem. En workshop med ryska konstnärer i Maglehem följer år 2013.

Planen omnämmer ej heller kulturskatten Blåherremöllas vattenkvarn, som är renoverad till god funktion och av Länsstyrelsen förklarad som byggnadsminne.

Ej heller omnämnes Maglehemsfestivalen, tre välsköta musikdagar som stöds av Kommunen.

Lekplatser, sid 55

Byrådet har nyligen fått en värdefull kontakt med C4 Teknik och ser fram emot att kommunens fulaste lekplats görs mera ombonad.

Vatten och avlopp, sid 56

Bostadsbebyggelse i byn hämmas av oklarhet om inläckage av ovidkommande vatten med påverkan på avloppssystemet.

Byrådet emotser aviserad utredning, som beräknas vara klar år 2013.

Dagligvaruhandel, sid 62

Lanthandeln i byn avvecklades för tre år sedan. Byborna lyckades inte skapa någon ersättning.

Byrådet och en representant för Kommunen kommer att aktualisera frågan snart. Kanske kan ett Leaderprojekt startas.

Turism och rekreation, fiske, sid 64, 67, 73, 75, 77

Maglehem ligger vackert mellan strand och lövskog. Byn har en traditionsrik och särpräglad karaktär med en gammal vacker kyrka, lövskogsridåer och öppna beteshagar mitt inne i byn.

Mycket aktiva ålabottengarnsfiskare med ålabod är en stor attraktion.

Översiktplanens attityd att värna miljöer som denna bör respekteras.

Riksintresse Ravlunda skjutfält, ny bebyggelse, sid 144

Den stundom intensiva debatten om denna sak och dess inverkan på

ny bebyggelse har bedarrat. Eventuell bebyggelse enligt Programmet BN 2010-08-31 och Dnr BLOV 11- 0328 måste ske mycket varsamt med stor hänsyn till närboende och byns naturvärden. Byns fridsamma miljö har ett högt immateriellt värde, vilket kommer att locka till sig nya bosättare.

Kommentar: Synpunkter som berör busstrafik och dess linje-dragningar samt hållplatser på statliga vägar, vidarebefordras till Skånetrafiken.

Kommunen arbetar för närvarande med att ta fram en kommunal bredbandsstrategi, som syftar till att strukturera och samordna utbyggnaden av bredband. Målsättningen är att minst 95 procent av kommunens hushåll samt arbetsplatser ska ha möjlighet att ansluta sig till bredband med en hastighet på minst 100 Mbit/s år 2020. I kommunens planeringsansvar ingår bland annat att kartlägga brister i kommunens elektroniska kommunikationsnät. Kommunen samordnar också kanalisering, det vill säga att gräva ner rör för fiber på vissa ställen där ett ingrepp ändå sker, exempelvis i samband med vädersäkring av elnäten, men kommunen kan inte påverka anslutningskostnader för enskilda hushåll. Anslutningsavgiftens storlek är bestämd av länsstyrelsen och satt som en förutsättning för att få statligt bidrag för utbyggnad av bredband. Kommunen har inte möjlighet att subventionera enskilda fastighetsägare.

Kommunen ska också ta fram ett nytt kulturmiljöprogram, i samband med det finns goda möjligheter till att lyfta fram lokala kulturskatter.

Övriga synpunkter vidarebefordras till C4-Teknik och Kommunledningskontoret.

Föreningen bevara Linderödsåsen

Utställningsförslaget till ny ÖP er forkortat och systematiserat i förhåll till samrådsförslaget och er dermed blevet mere overskueligt. Det er fortfarande et stort og grundigt udarbejdet planforslag baseret på flere tilgrundliggende kommunale og regionale måldokumenter, ”ko-gebøger”, strategier og planer, som fokuserer på forskellige områder, hvis mål i blandt er i modstrid med hinanden. Det har derfor været et stort arbejde at skulle afveje disse mod hverandre, men ind i mellem der modsætninger i ÖPs mål og forslag til strategier som bør kommenteres.

Föreningen Bevara Linderödsåsen virker för att bevara naturen och människors livsmiljö på Linderödsåsen och vi har tre områden af betydning för Linderödsåsen, som vi gerne vil fremføre synpunkter på, da der på disse områder i ÖP forkommer sådanne modsætningsfulde mål:

- A. Landsby-udviklingen
- B. Det bullerfria friluftsområde i kommunens sydlige del
- C. Mellankommunala frågor

De overgribende mål med den ny ÖP för Kristianstads kommun sammanfattas i 3 punkter som kaldes ”utmaningar” (s. 8 og s. 20):

TRE UTMANINGAR

Kommunen har identifierat tre särskilt viktiga övergripande perspektiv - utmaningar - som kommunen ska fokusera på. Översiktsplanens förslag på markanvändningen ger en samlad bild av hur den fysiska planeringen bemöter utmaningarna som är:

- 1 • Stärka kommunens position i regionens utveckling
- 2 • Främja stad och landsbygd i balans

3 • Attrahera fler boende och verksamheter

Og den anden utmaning uddybes på flg. måde s. 23 i ÖP:

FRÄMJA STAD OCH LANDSBYGD I BALANS

Kommunen har en stor landsbygd med många mindre orter och ett småskaligt näringsliv. Som definition på landsbygd används här orter med mindre än 200 invånare samt utanför sammanhållen bebyggelse. I den kommunala planeringen, såväl fysisk planering som verksamhetsplanering, gäller det att hitta en hållbar struktur med ett utbud där stad och landsbygd kan komplettera varandra. Demografiska frågor såsom åldersstrukturer, fördelning av flyttnetto och segregation är avgörande faktorer för balans i staden och på landsbygden.

Dagsläget

Möjligheter att bosätta sig på landsbygden efterfrågas i Skåne som helhet och även i Kristianstads kommun. I Kristianstad pågår dock en samtidig avflyttning och landsbygdens befolkningsökning är därför relativt svag. Vissa av basorterna visar också en svagt nedåtgående trend.

Af denne præsentation og definition af landsbygden må man konkludere at der med ordet ”stad” menes både Kristianstad og de såkaldte ”basorter”, Arkelstorp, Önnestad, Fjälkinge, Åhus, Degeberga og Tollarp som er de største ”tätorter” på mere end 200 invånare. ÖP skal altså anviser strategier til at udvikle og fremme landsbygden i balance med disse 6 basorter og Kristianstad iflg. utmaning 2.

Men der findes videre i ÖP ingen konkrete strategier når det gælder landsbygden. Der er kun ganske få sider med en overordnet målsætning i afsnittene ”Övriga orter och landsbygd” i kapitel 3, delen STAD-TÄTORT-LANDSBYGD s. 26-31 samt afsnittet ”Småorter och landsbygd” på 14 linjer s. 33 i delen BOSTÄDER.

Derimod findes der detaljerede beskrivelser og uddybende planer for udvikling af alle 6 basorter på s. 88 til s. 128 og der nævnes yderligere et antal tätorter af særlig interesse bl.a. Linderöd,

Denne ubalance tilsidesætter de 27 % af kommunens indbyggere som bor på landsbygden og i de mindre tätorter og småorter, og dette misforhold berører også medlemmer af Föreningen Bevara Linderödsåsen.

At der ikke er fokus i ÖP på kommunens landsbygd forekommer mærkeligt, da to af de planer som ligger til grund for ÖP omhandler landsbygden. Den ene er ”Växande landsbygd” fra 2008 som nævnes ÖP s. 16-17 og som er en kommunal opfølgning af den anden plan, Länsstyrelsens ”Det skånska landsbygdsprogrammet” fra 2007 der nævnes i kapitel 3, delen NATUR- OCH KULTURLANDSKAPET i ÖP s. 66-67 som grundlag för en beskrivelse af kommunens landskap herunder ”Mosaiklandskapet på Nävlingeåsen og Linderödsåsen”

I samrådsförslaget till ÖP fandtes et kapitel s. 30-33 der kaldtes VÄX-ANDE OCH LEVANDE LANDSBYGD, men dette kapitel er helt borttaget i utställningsförslaget. Tillbage findes flg. formulering s. 30 efter overskriften FRÄMTIDA UTVECKLING:

Övriga orter och landsbygd

Även i småorter och på ren landsbygd är det intressant att tillåta en viss ny bebyggelse, trots att närhet till service och kollektiv trafik i många fall saknas. Det är viktigt att tillskottet är litet med hänsyn till den ökade klimatpåverkan en sådan bebyggelse kan väntas få.

Ett tillskott av ny bebyggelse på landsbygden kan bidra till följande:

- 1) Gynna befintlig och ny företagsamhet inom lantbruk, besöksnäring och andra verksamheter.
- 2) Förvalta och utveckla landskapets och bebyggelsens kulturella värden. Detta har blivit alltmer viktigt efterhand som det rationella jordbruket blir mer storskaligt. Intressanta verksamheter är fritidsjordbruk, djurhållning och odling på hobbynivå, landsbygdsturism och kulturverksamhet.
- 3) Motverka en befolkningsminskning på grund av den avflyttning som samtidigt pågår från landsbygden och där permanentus övergår

till fritidsboende. En befolkningsminskning risikerer at skapa en negativ spiral där allt färre väljer att bo på landet.

Det er den i 2011 vedtagne KLIMATSTRATEGI (se ÖP s. 17) som nu sætter stop for målet om en voksende og levende landsby-udvikling og kun tillader en vis ny, men begrænset befolknings tilvækst i landsbygden pga "klimatkommunen"s mål om at være en fossilbränslefri kommune. Dette fine kommunale mål berører hovedsagligt transportsektoren - og ikke el-produktionen som er nærmest fossilbränslefri i Sverige. Det er rigtigt at behovet for fossile brændstoffer til transport er stort på landsbygden i både skogsbruk og lantbruk, og anden nærings virksomhed i behov af varetransport, og ligeledes for de boende, som pendler til arbejde i egen bil pga mangel på offentlige transportmidler. Derfor burde der i ÖP findes en strategi for landsbyudviklingen, der udnyttede den store kapacitet som findes i lantbruk og skogsbruk til at producere biogas af affaldsprodukter og energi-vækster. Kommunen er langt fremme med biogas produktion - og blev ved klimakonferencen Rio +20 her i juni 2012 nomineret til at modtage Sustainia 100 prisen for sin biogas satsning, der hører til blandt de 100 bedste i verden.

Ved en decentraliseret biogas produktion, så kunne landsbygden selv bidrage til fremstilling af brændselstoffer, og derved blive mindre afhængig af fossile brændstoffer til transport. Dette er givetvis en langsigtig udvikling, og den nævnes ikke i ÖP, men muligheden nævnes i selve Klimatstrategien s. 10, hvor der står:

- Biogasproduktionen ska i första hand användas som fordonsgas
- År 2012 ska fordonsgasförsäljningen ha ökat till 30 GWh.
- År 2020 ska 260 GWh biogas produceras i Kristianstads kommun varav ca 30 GWh i 10 gårdsanläggningar och ca 120 GWh i Karpalund

På landsbygden findes også muligheder for småskalig fornybar energi- og el-produktion til eget forbrug fra vind, sol og bioenergi, som det inden for en overskuelig fremtid vil være interessant at investere i.

Landsbygden på Linderödsåsen er med nærhed til den unikke, tyste og storslåede natur og rige muligheder for friluftsliv et stort potentiale for befolkningstilvækst i kommunen, især fra Öresundsregionen og Vest-Skåne, hvor bl.a. ESS planlægges. Med den kommende udbygning af E22 og affart fra motorvejen syd for Linderöd vil det være hurtigt at pendle til og fra arbejde - også vha den tætte busstrafik. I samrådsforslaget blev dette nævnt i en grundig gennemgang af Linderöd s. 144-150, men dette afsnit er helt borte i udställningsforslaget og nu reduceret til 7 linjer i ÖP s. 38 og en kort tekst til fig s. 29. Denne handler dog stadig om Linderöds potentiale for tilflytning til Kristianstads kommun fra Vest-Skåne.

Yrkande til A: Vi foreslår derfor at, det forbehold og den begrænsning, der i ÖP udtrykkes overfor befolkningstilvækst på landsbygd, ophæves ved udarbejdelse af konkrete strategier for holdbar udvikling så at alle ÖPs tre utmaninger også kommer til at gælde for landsby-udviklingen i almindelighed og på Linderödsåsen i særdeleshed (se i noten til slut, hvilke strategier der foreslås i Det skånska landsbygdsprogrammet for Linderödsåsen).

B. Det bullerfria friluftsområde i kommunens sydlige del

I samrådsforslaget til ÖP fandtes s. 90-91 et selvstændigt afsnit BULLERFRIA FRILUFTSOMRÅDEN der med kort og riktlinjer udpegede to områder i kommunen, et i nord og et i syd, som foreslås værnet mod trafikbuller og støjende industri herunder vindkraftindustri. Sådanne bullerfrie områder er en mangelvare i Skåne og målet med at gi områderne denne status er at udvikle og gavne friluftsliv og landsby-turisme i Kristianstads kommun, som i areal er den største kommune i Skåne og desuden rummer en meget varieret og vidunderlig smuk natur.

I udställningsforslaget findes dette afsnit ikke længere, men er blevet forkortet og indarbejdet i den del af kap. 3, som har overskriften TURISM OCH REKREATION s. 72-77.

På trods af mindre fokus på disse forslag til bullerfria friluftsområder,

så er vi i vor forening tilfredse med at de fortsat findes. Forslagene var medvirkende til at der i Vindbruksplanen, som blev antaget sept. 2011, skete ændringer i den tidl. foreslåede vindkraftsekspløatering af Linderödsåsen, som nu "kun" har C- og B-områder og et stort A-område tilbage i Maltesholm, som også er riksintresseområde for vindkraft. Det store projekt på 18 vindkraftværk har jan. 2012 vundet lage kraft - og blir den hidtil største etablering i Skåne.

Fra omtalte del TURISM OCH REKREATION findes følgende vigtige formuleringer:

ÖP s. 72, NULÄGE, Besöks- og turistnäringen

Turismens roll i Sverige och Skåne ökar för varje år. Även i Kristianstad är besöksnäringen på stark framväxt. Turismrelaterad ekonomi berör många aktörer i samhället. Utöver de direkta inkomsterna till bland annat hotell- och restaurangbranschen tillkommer indirekta inkomster i form av ökad handel och ökat utnyttjande av kollektivtrafik och kultur- och nöjesutbud.

En stor andel av besöksmålen finns fortfarande i städerna, men det är landsbygdsturismen som växer snabbast. Besök på landsbygden och i naturen, möjligheter att koppla av från oljud och stress i staden eller att aktivera sig blir allt mer eftertraktat som kontrast till vardagen.

Altså er det landsby-turismen som vokser mest. Og videre står der i ÖP s. 75, Utvecklad landsbygdsturism, Kommunens ställningstagande

- Kommunen ska uppmuntra olika typer av landsbygdsturism utanför Kristianstad och Åhus. Bäst potential bedöms finnas utmed kusten, inom skogs- och sjölandskapet i norr och på Linderöds- och Nävlingeåsen.

Og til slut ÖP s. 77, Linderödsåsen och Nävlingeåsen, Kommunens ställningstagande

- Fortsatt utveckling av landsbygdsturism ska uppmuntras. Särskilda kvaliteter finns i det ålderdomliga och rofyllda kulturlandskapet, ädelövskogen och den kuperade terrängen med fina vyer och utsiktspunkter.

Bullerfria friluftsområden, Kommunens ställningstagande

- Turism och rekreation i bullerfri och rofylld miljö ska särskilt gynnas inom utpekade bullerfria friluftsområden, se kartbilden "Utvecklad turism och rekreation".

- Nya bullrande verksamheter, till exempel vindkraftverk, täkter, skjutbanor, stora trafikgenomfarer och industrier ska undvikas i anslutning till dessa områden. Buller från boende och areella näringar är en naturlig del av områdena och måste få förekomma.

- En bullerkartering av kommunen ska tas fram där bullernivåer från störande verksamheter, flyg, bil och tåg ska synliggöras.

Disse erklærede standpunkter fra kommunens side om satsning på landsby-turisme og rekreation står i grell modsætning til den vindkraftsekspløatering som der iflg. vindbruksplanen stadig findes mulighed for på kommunens ås-landskaber. Disse vindkraftværker skal pga turbulens over skov være af en højde på 5 gange træernes i den omgivende skov, og deres effekt er stadig stigende og svarer til udgangseffekten på havsbaserede vindkraftværker. Derfor vil de både synes og høres på lange afstande, og fra Kristianstads sletten vil de forekomme som en skæmmende indramning og afgrænsning af hele kommunen. Hvilke turister eller tilflyttere vil kunne lokkes til sådanne områder?

På Linderödsåsen findes iflg. Vindbruksplanen fortsat et B-område, B2, øst for Huaröd som skulle kunne rumme en mindre etablering. Dette ret lille område ligger helt indeklemmet mellem områder, som står i konflikt med vindbruk. Det er ikke muligt at se grænserne for B2 på et og samme kort, men man må jævnføre de 3 kort der følger med ÖP, og som hermed nummereres som følger:

Kort 1: Karta markanvändning

Kort 2: Karta planeringsförutsättningar

Kort 3: Karta riksintressen

Af kort 1 fremgår, at B2 grænser mod syd til det bullerfria friluftsområde, hvis skraveringer endog går ind over B2.

Af kort 3 fremgår at B2 grænser mod øst til et stort riksintresseområde for friluftsliv (grønt)

Af kort 2 fremgår at B2 grænser mod nordøst til Länsstyrelsens regionale kulturmiljöprogram (gråt) og område med fornlämningar (grønt). Dette område omfatter også de nordøstlige ås-slutninger, som er riksintresse for naturvård og ses på kort 3 (gult). Yderligere er området markeret med grønne prikker på kort 1 som "Strategisk intressant grönstruktur av regionalt och kommunalt intresse. Dette er hentet fra Region Skånes plan fra maj 2011 Grönstruktur i Skåne - Strategier för en utvecklad grön struktur hvor der s. 103 om område 56 "Linderödsåsens nordöstslutning" står: Linderödsåsen utgör en markant profil på Kristianstadsslätten genom sin brante och skogsklädda nordöstslutning. Store natur- och kulturmiljövården gör området attraktivt för friluftsliv och turism. Viktiga delområden är Maltesholm, Klintabacken, Forsakar och Mjööans dalgang.

Mjööans dalgang, som ligger nordvest for B2 har i ÖP status af Natura 2000 område iflg. kort ÖP s. 150, men dette område er d. 26. april 2012 af Länsstyrelsen blevet udnævnt til naturreservatet Åbjär og strækker sig helt fra Östra Sönnarslöv til Gräsmå, se vedhæftede beslut og skötselsplan fra Lst:

<http://www.lansstyrelsen.se/skane/Sv/djur-och-natur/skyddadnatur/naturreservat/kristianstad/abjar/Pages/default.aspx>

Dette betyder at "Åbjär" skal føjes ind i ÖPs liste over naturreservater s. 151.

Et par km vest for B2 ligger Huaröd og herfra vil 150 m høje vindkraftverk tårne sig op med en påtagelig visuel dominans og skabe en omringningseffekt sammen med det store projekt i Maltesholm et par km mod nord. Byen er af ledende politikere på et stormøde d. 29 maj erklæret for "en levande landsbygd" med et rigt foreningsliv, et halv hundrede virksomheder, butik, skole, dagis og friluftsbad. Alt dette trues ifald en vindkraft etablering i B2 blir virkelighed, og byen risikerer stagnation og affolkning uden muligheder for udvikling også af landsby-turisme, hvilket er i modstrid med ÖPs utmaningar.

Etablering af vindkraft i B2 vil derfor forårsage konflikter ikke blot med det tilgrænsende bullerfria friluftsområde men også med to riksintresseområder, et grønstruktur-område, naturreservat, som også skal tilgodese almenhedens behov af rekreation, og fremfor alt boende i og omkring Huaröd.

Yrkande til B: Vi foreslår derfor at det bullerfria friluftsområde udvides mod nord hvorved det forenes med riksintresseområdet for friluftsliv på Linderödsåsens øst-slutning, og det grønstruktur-område på Linderödsåsens nordøst-slutning, som af region Skåne i "Grönstruktur" er udpeget som regionalt vigtigt område for friluftsliv og turisme.

Vi er klar over at Vindbruksplanen er antaget af KF i sept. 2011, men mener samtidig at det var forkert rækkefølge at antage et tematisk tillæg til Översiktsplanen, inden denne var klar. Derfor må en udvidelse af det bullerfria friluftsområde kunne opnå prioritet fremfor vindkraftsetablering i B2 når en sådan etablering skaber mange konflikter med modstående interesser, hvilket der gis mulighed for i Vindbruksplanens riktlinjer, som er anført i indledningen og som gentages flere gange i vbp:

B-områden är områden som kan vara lämpade för åtminstone mindre vindkraftsetableringar. I dessa områden kan landskapsbilden bitvis vara mindre visuellt tålig för påverkan och här kan föreliggande vissa, om än inte starka, konflikter med motstående intressen. Med hänsyn till bl a boende finns sällan utrymme för större grupper av verk. I B-områden kan vindkraftetableringar komma på fråga endast under förutsättning att konflikter med motstående intressen kan undvikas och genom att särskild varsamhet visas mot landskapsbild och boende.

Dette håber vi vil blive taget i betragtning i det fremtidige arbejde med at definere, afgrænse og bestemme riktlinjer for de bullerfria friluftsområder, som nævnt til sidst i ÖP på s. 194.

C. Afslutningsvist vil vi udtrykke tilfredshed med at der nu er lagt mere vægt på "mellekommunala frågor" som blot fyldte 10 linjer i samrådsforslaget. I utställningsforslaget findes et kapitel herom MEL-LANKOMMUNALA OCH REGIONALA FRÅGOR s. 166-167. Dog bør der i afsnittet om Hörby kommun også nævnes at det bullerfria friluftsområde i den sydlige del af Kristianstads kommun grænser op til de 4 såkaldte "utredningsområden" for vindkraft, som Hörby kommune har foreslået på Linderödsåsen i "Tematisk tillæg for vindkraft till Översiktsplanen", der just har været på udstilling. Kristianstads kommun har svaret med ingen "erinran" imod Hörbys planer andet end samråd i tilfælde af etableringer, især om det sydligste "utredningsområde", der ligger ca 100 m fra kommungrænsen.

Yrkande til C: Vor forening vil foreslå et nærmere samarbejde over kommunegrænserne for at hindre yderligere vindkrafteksplatering af Linderödsåsen. Det store projekt i Maltesholm på 18 kvk hører til det hidtil største vindkraftprojekt i Skåne og yderligere eksplatering vil forvandle Skånes sidste vildmark til industriområde. Og ganske unødigt, da Sverige allerede nu ligger i top i EU med andelen fornybar el-produktion fra sin vandkraft på næsten 50 % mens det øvrige EU som mål har 20 % i 2020.

Kommentar: Vindbruksplanen är en lagakraftvunnen handling som antogs av kommunfullmäktige 2011-09-13. De avgränsningar som anges i denna, kan inte ändras utan att en ny omfattande planprocess genomförs. Avgränsningen för de bullerfria friluftsområdena är resultatet av när olika allmänna intressen har vägts mot varandra; vindkraft, friluftsliv, rekreation, naturvärden och i norr bergtäktsverksamhet (riksintresse för värdefulla ämnen). Område B2 är prioriterat för vindbruk framför friluftslivintresset. Gränserna mellan bullerfria områden och områden möjliga för vindkraftsetablering har justerats så att de angränsar till varandra, istället för att överlappa varandra. Synpunkterna vidarebefordras vidare till bygglovsavdelningen samt till Miljö- och hälsoskyddskontoret som handlägger enskilda vindkraftsansökningar.

Vid en prövning för vindkraft sker alltid en dialog med berörd grannkommun.

Synpunkterna noteras och vidarebefordras till C4-teknik, Miljö- och hälsoskyddskontoret och Kommunledningskontoret.

Högestad och Christinehof Fideikommiss

AB

angående Översiktsplan 2012 Kristianstad kommun

Företaget har tagit del av utställningshandlingen för Översiktsplan 2012 daterad 2012-04-18. Översiktsplanen är ett ambitiöst och viktigt dokument för kommunens fortsatta utveckling. Det är positivt att hållbarhetsfrågorna vävs in och att man fortsätter arbeta med natur- och kulturvärden. Högestad & Christinehofs marker berörs inte i någon större omfattning av planen, en mindre areal ligger i det område som pekats ut som bullerfritt friluftsområde. Företaget förutsätter att pågående verksamhet såsom jordbruk och skogsbruk inte påverkas av detta samt att tillståndsgiven täktverksamhet kan fortgå och har därmed inget att invända mot förslaget.

Kommentar: Synpunkterna noteras och beaktas.

Norra Strö Skolhusförening

Vi vill på detta sätt yttra oss över både det nye förslaget og avsakningen af hänsynstagande till våra tidligere synpunkter. En av styrelsen utsedd arbetsgrupp har arbejdet fram detta yttrande som godkænts av styrelsen.

Yttrandet bygger på sidhänvisning och kommentar i löpande ordning.

Stad-Tätort-Landsbygd (s 26-27)

Ortsstruktur: Det nordvästra hörnet av Kristianstads kommun utgörs av den gamla församlingen Norra Strö. Norra Strö församling bestod av tre byar; Kålaberga, Norra Strö och Övarp med kyrkan i Norra Strö som det naturliga centrumet i många hundra år. På de flesta ställen i översiktsplanen finns kartbilder över hela eller delar av kommunen med bynamnet "Övarp" angivet. Det är endast på kartan med röd prick för SCB begreppet "småort" på sidan 27 som detta är relevant. Norra Strö är centrum med kyrka, fritids, samlingslokal mm och det begrepp som bör användas på ALLA relevanta kartor.

Framtida utveckling/övriga orter och landsbygd/Kommunens ställningstagande (30-31)

I skrivning vid första punkten ser vi gärna att texten ändras till "Även i småorter och övrig landsbygd bör nya bostäder och verksamheter..."

I skrivning vid andra punkten ska hänsyn till klimatpåverkan bedömas. Detta bör gälla all bebyggelse i kommunen inte minst vid nyetablering av villaområden då detta ofta visar sig ha den högsta klimatpåverkan.

Bostäder/ småorter och landsbygd(s 33)

Vi ser det som allvarligt att beskriva landsbygden i ett "Astrid Lindgren-perspektiv" som bland annat görs i sista stycket på sidan 33. I Norra Strö finns flera företag som inte är kopplat till besöksnäring och kulturliv; endast ett företag finns inom besöksnäring och något inom kulturliv. Däremot finns flera företag inom annan näring som till stor del serverar även staden, såsom VVS-entreprenör, byggnadsentreprenörer, It-företag, arkitektföretag, träindustrier, markentreprenad, snickerier, ramverkstad mfl. Vi anser att den sista meningen ska skrivas "Möjligheter finns att kombinera ett boende på landsbygden med företagsamhet." Finns ingen anledning att begränsa detta till besöksnäring och kulturliv!

Diagrammet på sid.33 visar tydligt att det är på småorterna som en stor del av tillväxten sker och det rimmar väl med skrivning på sidan 26 "Möjligheter att bosätta sig på landsbygden efterfrågas i Skåne som helhet och även i Kristianstads Kommun" och detta bör uppmuntras genomgående i översiktsplanen istället för att trycka på en begränsad tillväxt på landsbygden.

Om Kristianstads kommuns attraktivitet som bostads- och verksamhetskommun ska stärkas bör, som tidigare poängterats, "Astrid Lindgren perspektivet" undvikas i beskrivningen av småorter och landsbygd och istället möta den dokumenterade efterfrågan (s26) i form av bostäder och verksamheter på landsbygd. Vi är övertygade om att detta även kommer att bidra till en hållbar utveckling och framgång för kommunen.

Kommunikation (sid 47)

På sid.47 finns ställningstagande i tre punkter. Den tredje punkten anser vi ska kompletteras till att även vara kommungränsöverskridande med grannkommunerna. För att öka utnyttjandet av kollektivtrafik och annan service i vår kommun är vi beroende av de möjligheter som Vinslövs tätort erbjuder. Det torde även vara liknande förhållande i andra delar av kommunen.

Bredband

Vi vänder oss starkt åt skrivning att den trådlösa tekniken kan få stor betydelse för uppkopplingsmöjligheter på landsbygden. Det är en direkt felaktig beskrivning då den trådlösa tekniken aldrig blir mer än ett komplement samt att den trådlösa tekniken företrädesvis etableras i städer och inte på landsbygden eftersom det är marknadskrafter som styr etableringen.

I första punkt under kommunens ställningstagande anges målsättningen 90 % av hushållen mm ska ha tillgång till bredband med en hastighet på minst 100 Mbit/s år 2020. Vi anser att Kristianstad som en av Skånes större kommuner ska ha samma målsättning som Region Skåne med 95% i sin målsättning.

En alternativ skrivning av punkten två anser vi ska vara: "En ny bredbandsstrategi ska tas fram av Kristianstads kommun." Den ska behandla hur utbyggnaden av bredband ska stödjas i alla kommundelar oavsett exploator, finansiell och teknisk lösning. Det är också rimligt att glesare befolkade delar får ett visst ekonomiskt stöd.

Skola, omsorg, kultur och fritid (sid 52)

På sid.52, högra spalten, översta stycket står att fritidshem finns där skola finns. Återigen känner vi oss tvungna att påpeka att det även finns fristående fritidshem i Norra Strö. Från augusti 2012 finns här även förskola i privat regi. På kartan på sid.53 saknas svart punkt i Norra Strö (ortsnamnet saknas också som vi tidigare påpekat).

Turism och rekreation (s 72-77)

På sid.76 finns ett antal punkter om var cykelvägar föreslås. Vi påpekade i förra remissomgången vikten av att knyta ihop områdena på Linderödsåsen med områdena i norra kommundelarna. Här behövs ett markerat cykelstråk! Vi anser även att det finns andra skäl än turism och rekreation till utbyggnad av cykelvägar och vill bestämt påpeka att cykelvägen mellan Önnestad och Färlöv är av största vikt för tillgängligheten till den nya pågatågstationen i Önnestad. Befintlig väg är i sitt nuvarande skick direkt farlig för oskyddade trafikanter att ge sig ut på.

Energiförsörjning (s 78-79)

Kristianstad kommuns framstående ställning inom biogasområdet bidrar till utvecklingen av förnybar energiförsörjning som är viktig inte minst för landsbygdens utveckling och möjligheter till en klimatsmart utvecklad bilism.

I översiktsplanen hanterar man inte elnät eller biogasnät vilket är förvånande. Det bör definitivt tas upp i en modern översiktsplan.

Lokal närvärme finns i Norra Strö i privat regi och även något större orter som Vinslöv och Sösdala har liknande privata initiativ. Kommunens ställningstagande bör vara att stödja även utbyggnad av närvärme-lösningar i privat regi i hela kommunen och inte enbart i basorter.

Vindbruksplan finns med som, vad man kallar, ett "tematiskt tillägg"(sid.78). Än en gång måste vi konstatera att kommunen inte tar hänsyn till inlämnade synpunkter på det tematiska tillägget i samband med remissförfarandet av översiktsplanen och vi känner en besvikelse över den hanteringen. Vi förutsätter att man tar hänsyn till våra inlämnade synpunkter när det blir dags för prövning av eventuell utbyggnad i vår bygd.

Kommentar: Kommunen använder genomgående SCB:s kategorisering av småorter i översiktsplanen och kan därför inte göra undantag för Norra Strö.

De kompletteringar/ändringar som föreslås i text tillgodoses mestadels. Förtydliganden har införts genomgående. Kommunen jobbar mot en målsättning att minst 95 procent av kommunens hushåll samt arbetsplatser ska ha möjlighet att ansluta sig till bredband med en hastighet på minst 100 Mbit/s år 2020.

Synpunkter som berör busstrafik och dess linjedragningar samt hållplatser på statliga vägar, vidarebefordras till Skånetrafiken.

Kommunen arbetar med att ta fram en plan för utvecklingen av trafiksystemet inom kommunen och till anslutningar i kommun- och länsgränser. Ett tillägg om att planen även ska omfatta kopplingar till omgivande regioner har införts i översiktsplanen.

Föreslagen cykelväg mellan Önnestad och Färlöv är högt prioriterad, både för kommunen och Trafikverket.

Eftersom Vindbruksplanen är en lagakraftvunnen handling som

antogs av kommunfullmäktige 2011-09-13, kan denna inte ändras utan att en ny planprocess genomförs. Vid en prövning för vindkraft sker alltid en dialog med dem som berörs.

Övriga synpunkter vidarebefordras till C4-Teknik och Kommunledningskontoret.

Skanova

Skanova önskar i ett tidigt skede medverka i planarbetet, det vill säga när detaljplanarbete påbörjas, för att få med befintliga ledningar i planeringsunderlaget. På så sätt kan oförutsedda hinder i planeringen som berör Skanovas nät undvikas för att få en smidigare och snabbare planprocess.

Kommentar: Synpunkterna noteras och beaktas.

Håkan Wallin / VD HS Kraft

I aktuellt förslag till utställningshandling planeras för en rad olika intressen, däribland vindbruk som Kristianstads kommun beslutat om en separat vindbruksplan för år 2011. HS Kraft ser positivt på att denna planhandling även fortsättningsvis ska vara vägledande för utbyggnaden av vindbruk i kommunen, men noterar att det utpekade området B2 överlappar med ett så kallat bullerfritt område i den nu framtagna utställningshandlingen till översiktsplan. Mellan dessa olika intressen finns en konflikt och därför menar HS Kraft att kommunen sänder ut blandade signaler. HS Kraft AB föreslår att Kristianstads kommun justerar översiktsplanen så att det blir tydligare för läsaren hur områden där intressena överlappar ska värderas. Eftersom vindbruksområdet tidigare beslutats genom den väl genomarbetade vindbruksplanen kan det vara lämpligt att revidera det något schematiskt markerade bullerfria området så att intressekonflikten kan undvikas. Berörd del av det bullerfria området är relativt liten och präglas av en större allmän väg. Av denna anledning bedöms påverkan på rekreation och friluftsliv bli försumbar.

Utpekade vindbruksområden bör inkluderas i kartan Planeringsförutsättningar, underlag till översiktsplanen eftersom dessa rimligtvis utgör ett viktigt planeringsunderlag för översiktsplanen.

Bakgrund

HS Kraft AB utvecklar tillsammans med lokala markägare idag tre vindbruksprojekt i Kristianstads kommun. Dessa är belägna inom områden som i kommunens vindbruksplan benämns A6, B2 och C21. Aktuellt yttrande rör främst område B2 (mellan Degeberga och Huaröd), där HS Kraft AB, Borrestads Gods och AB Widtsköfle sedan flera år tillbaka har ett intresse av att etablera en vindbrukspark. 2006 påbörjades samrådsprocessen för en vindbrukspark som omfattade 12 vindkraftverk inom det aktuella projektområdet. 2008 skrevs ett detaljplaneavtal med Kristianstads kommun som emellertid avbröts under 2009 då kommunen ville ta ett samlat grepp om vindbruksutbyggnaden och påbörjade sitt arbete med att ta fram en ny vindbruksplan. Under denna process har ärendet legat vilande, även om vindmätningar har utförts på platsen sedan 2009. 2011 antogs den slutliga versionen av kommunens nya vindbruksplan, där aktuellt område pekats ut som ett B-område för vindkraft. Av denna anledning har nu projektet återupptagits, varför HS Kraft AB följer kommunal planering och annan utveckling som rör den tänkta vindbruksparken.

Yttrande

HS Kraft AB ser positivt på att Kristianstads kommun utgår från framtagen och beslutad vindbruksplan vid framtagandet av en ny översiktsplan. Kontinuitet och stabilitet skapar förutsättningar för att framgångsrikt etablera vindbruk inom de områden som kommunen anser vara lämpliga för detta. På sid 78 i förslaget till översiktsplan hänvisas det till befintlig vindbruksplan, samtidigt som det anges att (citater):

”Kommunens ställningstagande

• För vindkraftsutbyggnad i kommunen gäller Vindbruksplan för Kristianstad, antagen av Kommunfullmäktige 2011-09-13 som ett tematiskt tillägg till kommunens översiktsplan från 1990. Några förnyade ställningstaganden till vindkraft görs inte genom antagandet av denna översiktsplan.”

Översiktsplanen bevakar emellertid betydligt fler intressen än bara vindbruk och produktion av förnyelsebar energi. I syfte att värna om kommunens rekreativområden och skapa förutsättningar för friluftslivet har kommunen pekats ut två större bullerfria områden i förslaget till översiktsplan, varav ett är beläget i kommunens södra delar. Detta område har i liknande utformning även föreslagits som bullerfritt område i tidigare beslutad vindbruksplan samt i det tidigare samrådsförslaget till översiktsplan. I dessa handlingar har det dock varit svårare att se hur utsträckningen av det bullerfria området förhållit sig till utpekade vindbruksområden, däribland område B2.

Så som HS Kraft AB uppfattar det bullerfria området i den nyligen framtagna utställningshandlingen så är detta något schematiskt utpekade. Inte desto mindre är det viktigt att poängtera att det bullerfria området delvis överlappar vindbruksområde B2 från vindbruksplanen daterad 2011. Eftersom vindkraftverk medför en viss ljudpåverkan på sin direkta omgivning innebär detta eventuellt en intressekonflikt. I figur 1 nedan återges den markanvändningskarta (bearbetad av HS Kraft), som Kristianstads kommun bifogat sitt förslag till översiktsplan.

Den planerade vindbruksparken är enligt nuvarande utformning i sin helhet lokaliserad innanför område B2, norr om utpekade tyst område. Lite beroende på hur kommunen värderar bedömningen av de bullerfria områdena kan dock vindkraftverken ändå komma att medföra en ljudpåverkan som strider mot riktlinjerna för dessa. Det skulle därför underlätta för projektörer, kommuninvånare och andra med tydligare riktlinjer för vad som gäller i gränsområdena där intressena överlappar. HS Kraft AB har tolkat den tidigare beslutade vindbruksplanen som att ska vindbruket ska prioriteras inom de utpekade områdena, varför kommunen även bör anpassa sitt nuvarande planeringsarbete efter dessa.

Mellan Huaröd och Degeberga löper väg 1623, med relativt tät trafik och hög ljudpåverkan. Denna väg löper i nuläget genom det föreslagna bullerfria området, som alltså inte kan anses vara bullerfritt oavsett om vindbruk etableras i närheten av området eller ej.

HS Kraft AB anser att det föreslagna bullerfria området i kommunens södra delar bör revideras så att det pekats ut söder om väg 1623 och därmed inte överlappar med området utpekade för vindbruk. Eftersom denna justering endast skulle medföra en ytterst marginell påverkan på det i övrigt mycket stora bullerfria området bedöms inte detta ha någon särskild betydelse för områdets värden i form av rekreation eller friluftsliv. Med tanke på att berörda delar av det bullerfria området idag är starkt präglade av väg 1623 blir förstas denna betydelse ännu mindre.

Planeringsförutsättningar

I en bilaga till översiktsplanen bifogas det en karta som kallas Planeringsförutsättningar, underlag till översiktsplanen. HS Kraft noterar att utpekade vindbruksområden inte presenteras på denna karta, trots att de rimligtvis utgör ett viktigt planeringsunderlag för översiktsplanen. HS Kraft föreslår därför att kartan justeras så att utpekade vindbruksområden inkluderas.

Kommentar: Gränserna mellan bullerfria områden och områden möjliga för vindkraftsetablering har justerats så att de angränsar till varandra, istället för att överlappa varandra.

Markområden som bedöms lämpliga att pröva för vindbruk, finns angivna på markanvändningskartan, som är den karta som anger olika markanspråk. På detta sätt är Vindbruksplanen en del av översiktsplanen och inte bara en förutsättning för den.

3.6 Övriga, enskilda personer

Roland Brandt, Fjälkinge

Tanken är ju att basorten ska betjäna småorterna runt sig. Därför bör möjligheten för småorternas invånare där kollektivtrafik saknas beredas möjlighet att utnyttja kollektiva färdmedel fullt ut genom att Flexibel Närtrafik inrättas i hela kommunen. Bilaga I. Detta skulle t.ex. innebära fler resenärer från och till de nya tågstationerna i Fjälkinge och Önnestad. För stationerna är väl inte avsedda enbart för boende i Fjälkinge och Önnestad!

2. Att ordentliga upplysta parkeringsplatser anläggs vid de nya stationerna så att långtidsparkering blir möjlig för resenärer med bil.

3. Eftersom våra Folktandvårdskliniker på landsbygden dras in och vår tandvård kommer att ske på Tandvårdshuset i Kristianstad. Så innebär det att för många gamla människor som åker kollektivt att Tandvårdshusets tillgänglighet måste förbättras. Kanske går det att bygga samman Agda Ho Ist väg och Axel Kleimers väg. Detta skulle innebära att stadsbuss nr. 2 skulle kunna passera Tandvårdshuset och genom detta göra Tandvårdshuset mer tillgängligt för alla.

Kommentar: Avsikten är att de nya tågstationerna även ska gynna boende i orternas omgivning. Avsikten är att parkeringarna ska vara upplysta och att långtidsparkering ska vara möjligt. Synpunkter avseende busstrafiken, vidarebefordras till Skånetrafiken.

Bo Larsson, Maglehem

Jag ansluter mig till synpunkter från Byrådet i Maglehem, skickade till Stadsbyggnadskontoret 24 juni 2012.

Därtill, vill jag, efter samtal med ett antal boende i byn framhålla behovet av en säker gång- och cykelväg till busshållplatsen vid väg 19, samt plats för angöring med bil i anslutning till busshållplatsen. Idag måste man gå på körbanorna till tillfartsvägarna till väg 19, och med bil finns ingen plats där man kan stanna lagligt. Mitt förslag är att gång- och cykelbanor anordnas dels längs Lillehemsvägen under väg 19, dels från Lillehemsvägen upp till busshållplatserna på båda sidor om väg 19 - längs tillfartsvägarna eller på annat sätt. Plats för angöring med bil skulle kunna anordnas längs Lillehemsvägen (bäst på norra sidan), mellan vägbron och den östra tillfartsvägen till väg 19.

Dessa anordningar är en förutsättning för att busstrafiken skall kunna fungera på ett tillfredsställande sätt för resande till och från Maglehemområdet, efter att busslinjen längs Sockenvägen slopats. Jag vill också understryka det av Byrådet framförda önskemålet att på nytt införa busstrafik Brösarp - Åhus - Kristianstad.

Kommentar: Synpunkter som berör busstrafik och dess linjdragningar samt hållplatser på statliga vägar, vidarebefordras till Skånetrafiken.

Sten Tunbjer, Fjälkinge

Kommun tjänstemän har ju tidigare redovisat att befintliga byggklara fastigheter på landsbygden inte köps då de inte ses som attraktiva. Att bygga på en attraktiv tomt är ju lika dyrt som att bygga på en oattraktiv tomt. Mot den bakgrunden är det förvånansvärt att kommunen lägger sig platt för länsstyrelsens vilja att inte bygga i strand nära läge. Är det så att landsbyggsutveckling enbart handlar om att förtäta centralorter?

Kommentar: För att det ska vara möjligt att bygga strandnära, krävs bland annat att det finns ett så kallat särskilt skäl enligt miljöbalkens 7 kapitel. Ett område som klassats som lämpligt

för "landsbyggsutveckling i strandnära läge" kan vara ett sådant skäl. Kommunen har dock ingen möjlighet att besluta om sådana områden på egen hand.

Mats Rondin, Lund

I förslaget till översiktsplan finns intill område B2 ett bullerfritt område. En vindkraftsindustri kan med sina mycket starka ljudeffekter inte placeras intill ett bullerfritt område om detta skall bevaras som bullerfritt. Detta är fakta.

I mail från byggnadsnämndens ordförande 2009 samt vid samtal med några av byggnadsnämndens medlemmar i år har jag vid ett flertal tillfällen fått bekräftat att man tar allvarligt på omringningseffekterna av vindkraftsindustrier.

En etablering i område B2 skulle gå helt emot detta då byn Huaröd skulle omringas. Dessutom skulle en prisbelönt kulturverksamhet helt förstöras. Denna verksamhet har besökts av c:a 15000 människor på plats i Huaröd. På konserter i Kristianstad har den besökts av ungefär lika många.

Jag har för denna verksamhet belönats med Kristianstads Kulturpris. Jag har även tilldelats Region Skånes stora Kulturpris, Sydsvenska Industri- och Handelskammarens kulturpris, samt blivit utsedd till Kristianstads Guldprofil som ambassadör för staden.

Hur tänker kommunen när man ger priser och främjar denna verksamhet och samarbetar runt kulturen när vi nu hotas av ruin och total förstörelse av verksamheten om en vindkraftsetablering skulle ske i detta område. Detta finns bekräftat av konsulter och papper finns redan hos kommunen. Är det inte så att ortens företag borde främjas i stället?

Yrkande:

Då området B2 helt skulle gå emot kommunens egen vilja att undvika omringning av vindkraftsindustrier och dessutom enligt ovan förstöra en verksamhet som är av allmänt intresse yrkar jag på att kommunen utökar det bullerfria området intill och klassar om B2 till C-område.

Kommentar: Eftersom Vindbruksplanen är en lagakraftvunnen handling som antogs av kommunfullmäktige 2011-09-13, kan denna inte ändras utan att en ny planprocess genomförs. Vid en prövning för vindkraft sker alltid en dialog med dem som berörs.

Synpunkterna vidarebefordras även till Kommunledningskontoret och Miljö- och hälsoskyddskontoret.

Bodil Larsson, Jörn Larsen och Marianne

Bertilsson, Ullstorp

Det är angeläget att översiktsplaner görs upp och beslutas om. Ännu angelägnare är att de följs och inte endast blir till intet förpliktigande skrivelser som Kommunen inte följer upp. Viktigt fråga är hur bindande är en översiktsplan liksom övriga planer såsom vindbruksplan, energiplan etc? Hur mycket av alla synpunkter som kommer in tas till vara och leder till riktlinjer som följs i kommunala nämnder?

UTÖKAD KOLLEKTIVMILJÖ

Kommunen vill bli en fossilbränslefri kommun. Vi anser att det viktigaste bidraget till en fossilbränslefri kommun är att rikta ännu större intresse på trafikförändring i riktning mot ökad kollektivtrafik. Här anser vi, att översiktsplanen inte är tillräckligt djärv och framåtseende med tanke på den miljöfara som biltrafiken utgör. Utökad kollektivtrafik skulle kunna vara ett viktigt led att kommunikationerna blir mer tillgängliga för alla kommunmedlemmar. Alla kan åka kollektivt men biltrafiken utesluter många grupper såsom barn, gamla och handikappade. Dessutom skulle både bullret och koldioxidmängden minska avsevärt. Dessutom behöver bilar parkeringsplatser.

BEVARA BULLERFRIA MILJÖER

Vi är förvånade över att bullerfria områden endast är föreslagna i södra och norra delarna av kommunen. Att sträva mot att bevara och värna om de bullerfria eller nästan tysta zoner som finns i kommunen borde beaktas mycket mer i översiktsplanen. Att förstöra miljön är lättare än att i efterhand försöka restaurera den. Vi anser, att det finns fler bullerfria områden som är värda att bevara t.ex Linderöds- och Nävlingeåsen samt de stora tysta skogsområden som finns t. ex. det område som benämns A 6 i Vindbruksplanen. Här är planerat vindkraft som bullrar och stör värdefulla natur- och kulturmiljöer i dessa delar av kommunen, där skulle rekreationsområden och turistnäringen kunna växa och blomstra i stället för att förvandlas till bullriga industriområden.

INSKRÄNK VINDKRAFTSOMRÅDENA TILL TAGGEN OCH MALTESHOLM

Kommunen önskar vindkraft och är positiv till vindkraftetableringar. Vi anser, att det räcker med de två vindkraftsområden som Energi-myndigheten beslutat om som riksintressen nämligen Maltesholm och Taggen. Vindkraftsverk bör inte växa upp som svampar i skogen över hela kommunen. Det vore bäst ur alla synpunkter om den störande och bullriga vindkraften förlägs till dessa två områden, där kommunen redan så att säga förlorat makt att besluta om.

Kommunen tillåter vindkraft på alltför många områden enligt Vindbruksplanen. Detta ger merarbete och onödiga vindbruksansökningar i naturområden som absolut inte bör omvandlas till vindbruksindustri. Där har många rödlistade djur fåglar, insekter sina hem i skogs- och vattenmiljöerna. De tål inte att störas och förlorar sina revir, varför de dör ut i brist på utrymme och mat mm. Att överlåta på Länsstyrelsen att ta ställning till vilka områden som är olämpliga ur natursynpunkt enligt Miljöbalken är att urholka kommunens självstyrelse.

För kommunen som helhet vore det bättre och ur miljösynpunkt att i stället koncentrera vindkraftverken till dessa två områden som utsetts som riksintressen för vindbruk. Vi önskar därför, att kommunen minskar antalet områden som kommunen anser lämpliga ur vindbrukshänseende, då dessa områden är helt olämpliga ur natur- kultur och rekreationshänseenden, dvs. om man följer vindbruksplanens intentioner som framkommer vid grundlig genomläsning av vindbruksplanen. Som vi förstått tolkar vindbruksexploatorerna t. ex. område A6 i Vindbruksplanen att etablering av vindkraft är lämpligt och helt o.k för de lusläser inte kommentarerna. Eftersom inte ens kommunen tycks läsa eller bry sig om kommentarerna i vindbruksplanen går det o m bra att etablera vindkraft i ett olämpligt område t. ex C15 om de planeerade verken står i C 15 nära gränsen till A6 för den gränsen är flytande till fördel för vindkraften. Att på detta sätt tolka riktlinjer positivt till exploatorernas fördel skapar rättsosäkerhet och maktmissbruk.

Kommunen består endast till en tredjedel av skog. Alla ädel- och blandskogar borde få skydd för att bevara mångfalden och som skydd för djurlivet.

Genom koncentration av vindbruk till Malteholm och Taggen samt fler och utökade kollektiva kommunikationer skulle många natur- och kulturvärden räddas och bullret minimeras till fördel för hållbar framtid. Vi hoppas att kommunens nya naturvårdsstrategi och miljökulturprogrammet som ska färdigställas sätter stopp för fler vindbruksetableringar.

Kommentar: Översiktsplanen är inte juridiskt bindande, men anger riktlinjer för efterkommande juridiskt bindande detaljplaner med mera, exempelvis vindkraftsetableringar, som prövas genom plan- och bygglagen respektive miljöbalken. De synpunkter som inkommit och anges i översiktsplanen anger således riktlinjer för kommunens nämnder och bolagsstyrelser med flera.

Kommunen arbetar för att få till stånd en ökad kollektivtrafik i hela kommunen, med fokus på särskilda starka rörelsestråk.

Eftersom Vindbruksplanen är en lagkraftvunnen handling kan denna inte ändras utan att en ny planprocess genomförs. Avgränsningen för de bullerfria friluftsområdena är resultatet av när olika allmänna intressen har vägts mot varandra; vindkraft, friluftsliv, rekreation, naturvärden och i norr bergtäktsverksamhet (riksintresse för värdefulla ämnen). Gränserna mellan bullerfria områden och områden möjliga för vindkraftsetablering har justerats så att de angränsar till varandra, istället för att överlappa varandra.

Synpunkterna vidarebefordras även till Kommunledningskontoret samt Miljö- och hälsoskyddskontoret.

14 privatpersoner, Tolseröd (lista finns på SBK)

Vi vill här uttrycka vår oro över planerna på uppförandet av en stor vindkraftsindustri på området Borrestad – Tolseröd även kallat område B2.

Vi yrkar att resten av område B2 införlivas i det bullerfria område som det ju redan är en del av. Den södra delen av området kan inte bebyggas eftersom den ligger i det tysta området som på ÖP:s karta över markanvändning streckats och kallas för "Bullerfritt fritidsområde" med förklaringen att "Nya bullrande verksamheter ska undvikas i anslutning till områdena" och vi anser det helt fel att anlägga en vindkrafts industri på gränsen till eller i närheten av detta tysta område då det säger sig själv att bullret från vindkrafts industrin kommer att förörena intilliggande områden. Dessutom gränsar B2 till riksintresse för friluftsliv, se karta sid.73, och på andra sidan området har Länsstyrelsen i Skåne i år beslutat att Mjööns dalgång mellan Ö.Sönnarslöv och Huaröd ska utgöra naturreservatet Åbjär. Det finns således gott om intressen att ta hänsyn till.

Inte minst förväntar vi oss att man visar oss alla, människor som djur, som bor och vistas i och intill området, hänsyn. Vi vill återigen påminna om att det rör sig om kolossalt stora vindkraftverk som om de tillåts kommer att påverka hela området stort. De tänkta anläggningarna skulle sträcka sig 6-7 gånger högre än skogen i området, 150 meter över marken, och varje anläggning med en propeller diameter som en fullstor fotbollsplan. Livet här uppe på Linderöds åsen är ganska bullerfritt och nattetid är det i stort sett bara naturens egna ljud som hörs, stjärnhimmlarna är magnifika, kulturlandskapet paradissikt. Det är inte längre lätt att hitta områden med dessa kvalitéer. Utbyggnaden av dessa enorma vindkraftverk måste föregås av ett nytt regelverk där hänsyn till människorna som förväntas bo nära dem tas på allvar och skrivs om så att vettiga avstånd mellan boende och vindkraftverk, avstånden mellan vindkraftverk och vindkraftverk samt avstånden mellan större etableringar utökas rejält, t.ex ju högre anläggning ju längre avstånd till boende, om de överhuvudtaget hör hemma på land mitt bland människor och djur och i värdefull natur.

Problematiken med lågfrekvent buller måste tas på allvar, många forskare visar att ständigt lågfrekvent buller kan ge medicinska problem som stress, koncentrationsnedsättning, dåsighet, sömnrubbningar och negativa effekter på hjärta och blodtryck m.m. Människor som råkat få sådan industri i sin närmiljö vittnar om att deras livsmiljö blir fullständigt förstörd. Dessutom faller priserna på fastigheter i närheten av vindkrafts etableringar och det finns exempel där mark och bostäder förlorat sitt värde nästan helt. Vi kan fortsätta räkna upp negativa konsekvenser av hänsynslöst placerad vindkraftsindustri t.ex faran vintertid med is som lossnar från vingarna och kan bli till livsfarliga projektiler, än så länge har inga människor skadats men bilar har träffats. Fågellivet tar skada när fåglar flyger in i propellarna och slås ihjäl vilket i övrigt strider mot artskyddsförordningen, samma öde drabbar många fladdermöss o.s.v

Det är klart att vi ska vara rädda om planeten vi bor på men inte genom att förstöra Linderödsåsen med en jätte satsning på subventionerade vindkraftsanläggningar av ohyggliga dimensioner som bara

gynnar de stora elbolagen, storgodsen och slottsägarna. Underlätta istället för invånarna att sätta upp egna gårds snurror och solfångare och fortsätt kommunens utmärkta satsningar på biogas och bygg stora vindkraftverk till havs, längs motorvägar eller på industri områden där det inte bor någon.

På sid.23 i Kristianstad kommuns vindbruksplan som nyligen antogs står det så här:

”Vindkraften har som syfte att producera el på ett förnyelsebart och miljövänligt sätt, vilket i ett större perspektiv verkar i positiv riktning när det gäller att bevara värdefulla naturmiljöer. Emellertid kan vindkraften i ett lokalt perspektiv också hota naturvärden, t ex genom de anläggningsarbeten som fordras för verken och dess anslutningsvägar. Det finns också risk för att djurlivet påverkas, framför allt kan fåglar och fladdermöss löpa risk för att kollidera med vindkraftverk. Risker för att vissa arter kan upphöra med att söka föda, rasta eller häcka nära vindkraftverk finns också. Till risken för rent fysisk påverkan på växt- och djurliv bör också foga risken att moderna och storskaliga vindkraftverk skall påverka den mänskliga upplevelsen av värdefulla naturmiljöer”.

Det ni här benämner som risker är väl ändå närmare att betrakta som fakta, det är vad som rent faktiskt sker vid felplacerade vindkrafts etableringar av denna storleken. Dessa risker/fakta måste tas på allvar.

Följande artikel är saxat ur SvD:s nät tidning i år och signerat av 13 ledamöter ur Kungl. Vetenskapsakademiens Energiutskott. Vi tycker den är relevant i sammanhanget då den speglar problematiken ur ett vetenskapligt/politiskt perspektiv (artikel i fet stil).

22 april 2012 kl 04:46, uppdaterad: 8 maj 2012 kl 09:44 BRÄNN-PUNKT | ENERGI

Meningslös satsning på vindkraft

Att en gigantisk vindkraftsutbyggnad genomförs i ett land som Sverige, som redan har ett väl fungerande och fossilfritt elsystem, är obegripligt. Pengarna borde i stället läggas på att minska utsläppen i transportsektorn, skriver Kungl. Vetenskapsakademiens Energiutskott.

Den gigantiska mångmiljardsatsningen på vindkraftsutbyggnad i Sverige är överdimensionerad. Pengarna borde i stället användas till att minska fossilbränsleanvändningen i transportsektorn.

80 procent av energitillförseln och 70 procent av elproduktionen i världen kommer från fossila bränslen (kol, olja och naturgas). Under de senaste decennierna har intresset för de förnybara energikällorna ökat dels på grund av höga utvinningskostnader för de fossila bränslena och dels av oro över jordens klimat. Sveriges elproduktion är i stort sett fossilfri (gasturbiner vid extrema vädersituationer orsakar några enstaka procent fossilgenererad el), men ändå är utbyggnaden av vindkraft rekordartad. Just nu byggs i stort sett ett vindkraftverk per dag i Sverige.

Problemet med de förnybara energikällorna är den låga energitätheten. Detta gäller speciellt solenergi och vindkraft som kräver relativt stora landområden. Vindkraften påverkas också genom väderväxlingarna. Inte minst under mycket kalla perioder när behovet av el är stort men vindarna ofta svaga, är bidragen från vindkraften försvinnande små. Under hösten 2011 hade man exempelvis i Tyskland en period med mycket svaga vindar under mer än 40 dagar vilket skapade stora problem.

Synen på vindkraften tycks för många vara enkel. Man kopplar in ett vindkraftverk på kraft- nätet och vips kommer det till nytta. Men kraftförsörjning är en komplicerad process där uppgiften är att förse användarna med el när de behöver den. Behovet av el kan inte anpassas till vindens växlingar utan måste anpassas till användarnas behov. När det råkar blåsa kraftigt får man kvickt stänga av en del av vattenkraften eftersom det inte finns någonstans att göra av överskottsenergin.

Ett delikat problem i både Tyskland och Danmark är att man tvingas sälja vindenergiöverskott till ett negativt pris, det vill säga säljaren får inte fullt betalt för elen och får även stå för kostnaden av försäljningen. Vice versa, om det blåser för lite eller inte alls måste man vrida på

vattenkraften alldeles extra för att inte lamporna skall slockna eller kyl och frys stängas av.

Allt detta skulle nog fungera i en naturlig marknadsekonomi, men i det svenska systemet där vindkraftleverantören är garanterad inkomst (tack vare elcertifikaten), oavsett om strömmen kan användas eller inte, fungerar inte marknadskrafterna. Tyskland har efter stängningen av flera av sina kärnkraftverk hamnat i en svår och farlig situation som håller på att skapa problem även för grannländerna. Om inte korrekt spänning och strömstyrka kan garanteras i kraftnätet kan irreparabla skador uppkomma på komplicerad och känslig utrustning som är vanlig i dagens samhälle.

Kungliga Vetenskapsakademiens energiutskott har i en utförlig analys visat att Sverige kan klara upp till cirka 10 TWh vindkraft i elförsörjningssystemet genom att balansera denna med tillgänglig vattenkraft, som dock utnyttjas mindre effektivt och med större förlitning på utrustningen. Utökas vindkraften ytterligare måste både elnäten och vattenkraften förstärkas, alternativt måste nya gas- eller kolkraftverk installeras eller de skyddade älvarna offras. Kärnkraften å sin sida kan inte balansera vindkraften utan tjänar i första hand som en tillförlitlig källa för en kontinuerlig elförsörjning. I länder med främst fossilgenererad elenergi bidrar vindkraften till minskningar av CO2-utsläppen och gör därför betydligt större nytta än i Sverige.

Det är beklagligt att Sverige försatt sig i denna situation utan att det på något sätt varit nödvändigt. Behovet av fossilfri el i Sverige täcks av befintliga energikällor. Ur nationalekonomisk synpunkt måste i princip huvuddelen av kostnaden för en överdriven utbyggnad av vindkraften vara en förlust då den uppenbarligen inte behövs. Den svenska vindkraftutbyggnaden skulle inte ha varit möjlig utan omfattande ”subventioner” (i form av elcertifikat) i mångmiljardklassen som därtill huvudsakligen gagnar utländsk industri.

Den sammanlagda extrakostnaden av den förda politiken drabbar till syvende och sist elkonsumenterna. Den försvagar landets konkurrenskraft vilket är det mest allvarliga och utgör också ett mått på det paradoxala i den så kallade gröna skatteväxlingen. Slutresultatet, om denna utveckling tillåts fortsätta, blir ett elöverskott med åtföljande subventionerad elexport från Sverige.

Att sådana gigantiska energiinvesteringar håller på att genomföras i vårt land som redan har ett väl fungerande och fossilfritt elsystem är obegripligt. Om avsikten vore att minska koldioxidutsläppen borde investeringarna på hundratals miljarder i stället riktas mot transportsektorn där cirka 35 procent av de fossila utsläppen sker i dag.

LENNART BENGTTSSON

DICK HEDBERG

HARRY FRANK

BENGT NORDÉN

KARL GRANDIN

SVEN KULLANDER

RICHARD LUNDIN

KARL GUSTAF LÖFGREN

KARL-GÖRAN MÄLER

TORBJÖRN NORIN

ELISABETH RACHLEW

VILLY SUNDSTRÖM

CHRISTER SVENSSON

ledamöter ur Kungl. Vetenskapsakademiens Energiutskott

Vi slutar detta yrkande som vi började, med att yrka att resten av område B2 införlivas i det bullerfria område som det ju redan är en del av.

Kommentar: Eftersom Vindbruksplanen är en lagakraftvunn-

nen handling, antagen av kommunfullmäktige 2011-09-13, kan denna inte ändras utan att en ny omfattande planprocess genomförs. Avgränsningen för de bullerfria friluftsområdena är resultatet av när olika allmänna intressen har vägts mot varandra; vindkraft, friluftsliv, rekreation, naturvärden och i norr bergtäktsverksamhet (riksintresse för värdefulla ämnen). Område B2 är prioriterat för vindbruk framför friluftssintresset. Gränserna mellan bullerfria områden och områden möjliga för vindkraftsetablering har justerats så att de angränsar till varandra, istället för att överlappa varandra.

Synpunkterna vidarebefordras även till Kommunledningskontoret samt Miljö- och hälsoskyddskontoret.

Carl Liungman, Malin Carlback, Vebäck

SYNPUNKTER PÅ ÖVERSIKTSPLAN FÖR VINDKRAFTSETA- BLERING BORRESTAD-TOLSERÖD

Jag och min sambo uttrycker härmed vår största oro och skepsis inför HS Kraft och Widtsköfö AB:s planer på att uppföra en vindkraftsindustri på Borrestad-Tolseröds marker (område B2) som angränsar Vebäck vid Huaröd.

Vi har nyligen totalrenoverat och investerat i vår fastighet och flyttat hit permanent. Som nyblivna kommuninvånare framstår planerna på vindkraftsetableringen intill våra marker som en kalldusch. Vi är båda professionella musikkapare och –utövare, och flyttade hit delvis tack vare den tysta miljön här. Tystnaden möjliggör för oss att spela in musikverk professionellt, och vi planerar att bygga ut vår musikstudio hemma i vårt hus.

Den nuvarande specifika planen på 6 stycken 150 meter höga vindkraftsverk skulle ha mycket stor negativ inverkan på vårt boende och vår verksamhet. Enligt planen kommer närmaste verk att placeras bara drygt 1000 meter från oss. Och två verk kommer inom 1500-2500 meter från oss. De enormt höga verken skulle inverka kraftigt visuellt, både dag och natt, samt inte minst ljudmässigt.

Vi motsätter oss nuvarande vindkraftsplan i område B2 vid Vebäck på följande grunder:

1. **LJUDFÖRENINGAR:** Framförallt lågfrekventa ljudvågor stör musikinspelningar. Men det finns också stor risk för psykisk ohälsa av just lågfrekvent ljud, som kan skapa resonans i byggnader även flera km från ett verk, vilket kan orsaka sömnproblem och huvudvärk.

2. **VÄRDEMINSKNING AV FASTIGHET:** Det är ett faktum enligt flera mäklare att vindkraftverk påverkar närliggande fastigheters värde negativt. Det finns underlag som pekar på 25-50 % värdeminskningar. Då vi nyligen investerat stort i både vår fastighet och musikverksamhet, skulle detta innebära en ekonomisk katastrof för oss om nuvarande plan genomförs och vi eventuellt då tvingas flytta.

3. **BEGRÄNSNING AV RÖRLIGHET OCH ALLEMANSRÄTT:** I område B2 finns många strövområden, stigar och ridvägar som används regelbundet av oss boende. Vid storskalig vindkraftsetablering av 6 verk skulle mycket av detta starkt begränsas p.g.a. av bl.a. inhägnader och bl.a. iskastningsfara vintertid.

4. **OMRINGNINGASPEKTEN FÖR HUARÖD:** Just Huaröd riskerar nu att drabbas hårt av en omringning av flera olika vindkraftsetableringar. Maltesholmetableringen ser ut att bli av. Flera andra separata anläggningar planeras runt omkring Huaröd. Eftersom verken är så extremt höga som 150 meter blir påverkan på bygden avsevärd. Många som bor i och vid Huaröd uppskattar naturen, tystnaden och frånvaron av industriell verksamhet.

Kommentar: Vindbruksplanen är en lagkraftvunnen handling som antogs av kommunfullmäktige 2011-09-13. De avgränsningar som anges i denna, kan inte ändras utan att en ny omfattande planprocess genomförs. Avgränsningen för de

bullerfria friluftsområdena är resultatet av när olika allmänna intressen har vägts mot varandra; vindkraft, friluftsliv, rekreation, naturvärden och i norr bergtäktsverksamhet (riksintresse för värdefulla ämnen). Område B2 är prioriterat för vindbruk framför friluftssintresset. Gränserna mellan bullerfria områden och områden möjliga för vindkraftsetablering har justerats så att de angränsar till varandra, istället för att överlappa varandra.

Synpunkterna vidarebefordras även till Kommunledningskontoret och Miljö- och hälsoskyddskontoret.

Madeleine Uggle, Österslöv

KRISTIANSTAD – ETT SAMHÄLLE FÖR ALLA

<http://www.kristianstad.se/sv/Kristianstads-kommun/Funktionsnedsättning/>

Jordbrukets fjärde största inkomstkälla

Hästnäringen är jordbrukets fjärde största inkomstkälla. Från rapporten Hästnäringens samhällsekonomiska betydelse från 2004 kan utläsas att hästsektorn omsätter 20 miljarder/år i direkta ekonomiska effekter och ytterligare 10-26 miljarder i spridningseffekter. Näringen beräknas sysselsätta 28 000 personer. I motsats till jordbrukets traditionella djurslag i Sverige har hästarna ökat med 10-20% mellan 2004 och 2010. Antalet hästar är idag lika många som antalet mjölkkor. Tre fjärdedelar av alla hästar finns i tätorter eller tätortsnära områden.

I Skåne beräknas 15 % av den totala hästpopulationen finnas vilket beräknades vara ca 52 500 hästar (2010). Hästen är ett betesdjur som i Skåne bidrar till att hålla ca 70.000 ha mark öppen. Antalet hästar i Skånes kommuner beräknas till 42 st per 1000 invånare. Hästen omfattas av allemansrätten. Allemansrätten är inskriven i grundlagen men har ingen egen lagstiftning utan begränsas av lagstiftning kring intrång, skadegörelse och egenmäktigt förfarande. Det är tillåtet att gå, cykla eller rida över privat eller statlig/kommunalt ägd mark vid enstaka tillfällen. Det är inte tillåtet att färdas på växande grödor eller över tomtmark.

Detta är uppgifter från den seminarierie som organisationen Hästen i Skåne anordnade 2011 och från seminariedagen i april 2012. Vid flera informationstillfällen har representanter från Kristianstad kommun bjudits in, men valt att avstå från att delta (information om seminarierien och rapporten därifrån finns att läsa på Hästen i Skånes hemsida).

Sambandet mellan betande djur och det öppna landskapet

Hästhållningen bidrar i stor omfattning till att hålla landskapet öppet och levande. Detta görs genom att hästen betar våra betesmarker men även genom foderproduktion, som i de flesta fall är till nytta för det lokala jordbruket och sysselsättningen. Hästen är idag ett av de dominerande naturbetande djurslagen som bidrar till att hålla framförallt det småbrutna landskapet öppet. Ett landskap som många boende i vår kommun uppskattar. I Sverige använder vi inte hästen för mjölk eller köttproduktion. För att hästen även fortsättningsvis skall vara en faktor som bevarar det småbrutna öppna landskapet och bidrar till landsbygdens ekonomi så måste en förståelse finnas för hur hästen används för sport och rekreation. Det är därför nödvändigt att skapa möjligheter att röra sig trafiksäkert i landskapet. Det är beklämmande att inse att representanter för kommunen saknar kunskap om sambandet mellan betande djur och det öppna landskapet. Har ledande funktioner i kommunen ingen förståelse för termer som biologisk mångfald, hållbar samhällsutveckling, naturens betydelse för hälsa och framförallt för vad begreppet levande landsbygd står för.

Kommunen sätter intressegrupper mot varandra

I artikeln publicerad i Kristianstadbladet 28 juni 2012 ställer sig ett hästföretag som bedriver näringsverksamhet för personer med funktionshinder frågan varför de inte får använda de nyligen asfalterade gc

(gång cykel) vägen för att på ett säkert sätt ta sig fram till en skogs-
dunge. Värt att veta nu när allt fler banvallar i Kristianstad kommun
asfalteras, är att banvallarna har sedan lång tid tillbaka varit många
ryttares enda möjlighet att förflytta sig trafiksäkert inom kommunen.
Kommunens tjänsteman svarar med att hänvisa till att ridaktiviteter
ska ske på den egna marken.

Att hänvisa ryttarna till att hålla sig på egen mark, ridbanor och
ridanläggningar kan jämföras med att hänvisa cyklister och joggere till
motionscyklar och löpband på gym eller att jogga runt det egna huset.

Att dessutom påstå att det är för kostsamt att göra gc vägen tillgänglig
för en näringsverksamhet med personer med funktionshinder och istäl-
let meddela att kommunen valt att satsa på den joggende medborgaren
är kränkande.

Funktionshinderades rätt till vistelse i naturen

Funktionshinderades rätt till vistelse i naturen finns i angivet i regering-
ens propositioner som finns att hämta på Regeringskansliets hemsida.
Enligt riksdagens handlingsplan ska Sveriges miljöer, dit även de flesta
natur- och frilufsområden hör, vara tillgängliga även för människor
med funktionshinder.

Att kommunens frilufsområden är stängda för ryttare är anmärknings-
värt då de flesta andra kommuner i Skåne välkomnar hästnäringen. Det
av kommunen förda resonemanget är diskriminerande för funktions-
hinderade vars enda möjlighet att röra sig i naturen är till häst.

Funktionshinder behöver inte vara medfödda. Det kan drabba vem
som helst, när som helst, genom sjukdom eller olyckor. Hästen är ett
fantastiskt hjälpmedel för rehabilitering och ett sätt att komma ut i
naturen på "någon annans ben". Natur och hälsa är välkända begrepp.
Naturens läkande förmåga är väldokumenterat vetenskapligt. Vid
SLU Alnarp pågår det forskning för att öka möjligheter för personer
med funktionshinder att vistas i naturen.

Det bör inte vara helt okänt begrepp för de av kommunens tjänstemän
som anlagt hälsoträdgården i Tivoliparken.

Regional satsning i Skåne, Grön struktur

Det pågår regionala strategier för att öka tillgängligheten för alla i
naturen. Grön struktur är en sådan regional satsning där Daniela Kriza-
nec och Charlotte Svensson från kommunen deltagit. Syftet med Grön
struktur är att alla intressegrupper ska kunna ta sig fram i gröna stråk i
landskapet i Skåne. Från skriften Grön struktur kan följande informa-
tion hämtas; För att skapa en långsiktigt hållbar utveckling behövs en
balans mellan olika intressen för markanvändning och mellan bebyg-
gelsestruktur, trafikstruktur och grönstruktur. Varför sedan jordbrukets
fjärde största inkomstkälla, hästnäringen sedan totalt glömdes bort i
Kristianstad kommuns översiktsplan 2012 är anmärkningsvärt.

De nu aktuella debatterna och utredningar om tolkning av allemans-
rätten, speciellt för kommersiellt utnyttjande av annans mark, gör det
nödvändigt på kommunal nivå att lösa framtida tillgänglighet i naturen
för alla intressegrupper av samhällsmedborgare. På Länsstyrelsen
i Skåne finns Hanna Elgäker som skrivit sin doktorsavhandling om
tätortsnära hästhållning. Hon förespråkar att kommunerna måste i sin
infrastruktur ta hänsyn till ryttarna. Jag förstår inte varför Kristianstad
kommun valt att stå utanför dessa satsningar och tvingar ut ryttare på
trafikerade vägar.

Trafiksäkerhet i kommunen

I andra skånska kommuner vill man inte ha ut ryttarna i trafiken.
Satsningar görs bland annat i Vellinge, Staffanstorps, Ängelholm,
Hässleholm, Höganäs, Flyinge, på Söderslätt, Simrishamn, Sjöbo,
Tomelilla, Ystad/Österlen i samarbetade med ryttaröreningar och
ridslingsföreningar för att skapa säkra ridvägar. Det handlar inte om
att i första hand anordna ridleder för turism. Det handlar om att ryttare
och de hästar som redan finns i det öppna landskapet trafiksäkert ska
kunna röra sig i vardagen.

Vad som görs är att man tillsammans med hästägare börjar med att in-
ventera var behovet finns i kommunen och ritar in på kartor var det är
önskvärt att rida. Att skapa beträddor (dvs kantzoner i jordbruksmarken

som är möjligt att beträda) är ett sådant sätt att öka tillgängligheten för
ryttare. Olika lösningar har skapats i olika kommuner. Vellinge kom-
mun är ett exempel där ryttarna gått samman och med stöd av kom-
munen förhandlat fram avtal med markägare för att anlägga ridleder i
landskapet. Endast ryttare som är medlemmar i ridstigsföreningen äger
rätt att från hästryggen använda de markerade ridstigarna, men andra
kategorier av användare har rätt att utnyttja de anlagda slingorna. Ryt-
tarnas initiativ kommer därför alla motionärskategorier till del.

Ett annat exempel är Kullabygdens ridledsförening vars syfte är att
skapa ett trafiksäkert, konfliktfritt och attraktivt ridsstigsystem för
inhemska och men även för gästande ryttare och hästar i kommunen.
Projektet har en stark kommunal förankring och kommunen kommer
att finansiera arrende, drift och skötsel.

Varför är det viktigare i vår kommun att anlägga gc vägar i anslutning-
ar till fotbollsplaner för att Kalle säkert ska kunna ta sig till sin
träning när samtidigt Lisa på sin ponny tvingas ut på lokala bilvägar
för att ta sig till träning eller sin dagliga ridning? Jag skriver Lisa för
de flesta ryttare är flickor. Där vi bor har Trafikverket nyligen satt upp
vägräcken längs 80 vägen som saknar vägren. Det tvingar ut ryttarna
i mitten av vägen. En häst på motorhuven är att jämföra med en älg.
Trafikolyckor vad som än är orsaken, leder ofta till ett långvarigt
lidande både för de inblandade och deras anhöriga.

I Kristianstadbladets artikel anges hålor bildade av hästar bredvid gc-
vägen som ett problem för joggere. Saknas det kompetens hur man
anlägger och underhåller ridslingor för hästar? Det är dags hitta en lös-
ning på konflikterna i kommunen och att ta del av de erfarenheter som
redan finns i andra skånska kommuner och lära av den forskning som
bedrivits inom området vid SLU, Alnarp. Gör studiebesök i Skånska
kommuner där cyklister och ryttare har samsats i årtal i multifunktio-
nella stråk utan konflikter.

Levande landsbygd, för vem?

Rid på din egen mark är kommunens uppmaning. Ja, jag är både
hästägare, ryttare och markägare i ett populärt område nära Råbelöfs
sjön. Många markägare liksom vi som också är hästägare använder sin
mark framförallt till att producera livsmedel. Något som borde vara
en självklar kunskap för en kommun som profilerar sig som livsmed-
elskommun. Liksom joggaren som inte vill jogga runt sitt hus vill jag
också kunna röra mig trafiksäkert till häst i landskapet.

Jag kan berätta om att de inte alltid räcker att vara markägare för att
undvika konflikter som ryttare. Längs Råbelöfs östra sida finns en
gc-väg. Vi äger mark på båda sidor om den gamla banvallen som är
omgjord till gc-väg. C4 tekniks nitiska personal röjer gc-vägen bredare
för varje år. Den ursprungliga gc vägen som enligt kartan var ca 2 m
är nu mellan 5-6 m bred. När vi rider vid sidan om gc-vägen (mark där
allemansrätten gäller) blir vi utskällda av cyklister som skriker att det
är förbjudet att rida på cykelvägen. Vi försöker förklara att vi inte rider
på gc vägen utan rider på privat mark. Vår dotter har blivit hotad med
polisanklagelse om hon rider över/på cykelvägen, när hon rider i den
privata skogen vid sjön.

Detta är exempel på konflikter på landsbygden som triggas igång då
kommunen köper några meter mark genom landskapet och anlägger en
gc väg med ridförbud utan att informera allmänheten om bredden på
gc vägen och utan att ta hänsyn till den befolkning som bor och driver
verksamhet på landsbygden. Genom att Kristianstad kommunen sätter
intressegrupper mot varandra bidrar kommunen till konflikterna på
landsbygden.

Liksom de flesta jordbruksfastigheter vid sjön har vår fastighet brukas
i många generationer. Sedan 1800-talet har släkten brukat jorden med
djurhållning i fem generationer vilket bevarat det öppna småbrutna at-
raktiva landskapet. Vi har betande djur (nötkreatur och två ponny) vid
den östra delen av sjön i syfte att hålla markerna öppna. I 20 års tid har
det på gården bedrivits självplöckning av bär. Vi har försökt öppna vår
jordbruksfastighet för allmänheten och ge våra kunder en sommarupp-
levelse, en inriktning långt innan begreppet storytelling användes. Vi
har verkligen försökt bidra till den levande landsbygden. Därför känns
det extra märkligt att vi inte längre ges möjlighet att röra oss i vår när-

miljö utan konflikter. Jag deltog nyligen i kommunens landsbygdsdag på Bäckaskog slott. I de gruppdiskussioner som förekom i vår grupp ställdes frågan, för vem bedrivs landsbygdsutvecklingen i kommunen. Är det för stadsborna eller de som bor på landsbygden eller är det för kommunens tjänstemän eller politiker?

Kommentar: Att ridning ska ske på egen mark tillbakavisas, kommunen kan ha uttryckt sig oklart i översiktsplanen. Ridning ingår i allemansrätten och därmed är det tillåtet att rida relativt fritt i naturen. Utbredningen av ridvägar begränsas till stor del av att ridning kan skada någon annans mark. Det är till exempel inte tillåtet att rida på samma sträcka upprepade gånger utan markägarens tillstånd om det kan ge upphov till skada, eller nära hus på naturtomter. Dessutom begränsas ridvägar av planteringar och åkermark samt motionsslingor.

Därmed tvingas ryttare tyvärr ofta rida bitvis på trafikerade vägar. Kommunen har förståelse för att det behövs särskilda stråk för ryttare och att trafiksäkerheten behöver ses över. Dessa synpunkter noteras och vidarebefordras för vidare process till C4- teknik.

3.7 Politiska grupper

3.7.1 Kristdemokraterna

Det är ett gediget och omfattande planförslag som är tydligt, informativt och lättläst. Bra!

I samband med vindbruksplanens antagande förra året diskuterades bullerfria friluftsområden. Dessa ska antas i ÖP. Bra att man har föreslagit två områden, ett i norra delen av kommunen och ett i sydväst. Vi har tre kompletteringsförslag till det som beskrivs sid 74, 75 samt på markanvändningskartan

1. Bullerfritt område norra delen bör utökas. Vi är medvetna om att gränserna är flytande, men det är olämpligt att ett bullerfritt område gränsar direkt till ett område lämpligt för vindkraftsetableringar för att sedan gränsa vidare till områden som inte är lämpliga. Det insprängda området för lämpligt vindbruk kommer att påverka hela sin omgivning med såväl synintryck som ibland buller/skuggor och förstörd naturupplevelse för boende och turismen ner mot Ivösjön och områden runt om. Gränsar också mot Östra Göinge och deras skyddade områden.

2. Bullerfritt område i södra delen bör utökas. Vindbruksområde klass B (lämpligt för mindre etableringar) skär till och med in i bullerfritt område rent geografiskt och kommer att göra det bokstavligen på alla andra sätt genom synintryck/buller/skuggor. Dessutom finns det stora Maltesholmsområdet alldeles intill och skapar en inringningseffekt. Bättre att ta bort möjligheten till denna utbredda industrietablering.

3. Utöka bullerfria områden till ännu ett runt Bockebodaområdet. Det är ett av kommunens viktigaste friluftsområde där väldigt många såväl vuxna som barn rör sig årligen. Det området bör bevaras för framtiden och slippa industrietableringar.

För övrigt stöder Kristdemokraterna Ekoparksleden i Arkelstorp med omnejd och Ekopark Raslängen. Bullerfria rekreationsområden i norr, anses lämpligt för att etablera cykelled samt naturturism. Ekoparksleden bör läggas in i kommunens cykelplan. Kan göras genom att komplettera befintliga ledssystem. Detta gynnar landsbygdsutveckling.

Kommentar: Vindbruksplanen är en lagakraftvunnen handling som antogs av kommunfullmäktige 2011-09-13. De avgränsningar som anges i denna, kan inte ändras utan att en ny omfattande planprocess genomförs. Avgränsningen för de bullerfria friluftsområdena är resultatet av när olika allmänna intressen har vägts mot varandra; vindkraft, friluftsliv, rekreation, naturvärden och i norr bergtäktsverksamhet (riksintresse för värdefulla ämnen). Gränserna mellan bullerfria områden och områden möjliga för vindkraftsetablering har justerats så att de angränsar till varandra, istället för att överlappa varandra.

Detta utlåtande utgör en del av antagandehandlingen "Översiktsplan 2013", Kristianstads kommun. Till översiktsplanen hör även en planbeskrivning och tre stycken kartor.

Alla handlingar finns att läsa och ladda ner på **www.kristianstad.se/op2013**

Där kan du även ta del av översiktsplanen genom en digital karta.
